Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová
a Střední uměleckoprůmyslová škola

Žižkovo náměstí 1300/1
130 00 Praha 3

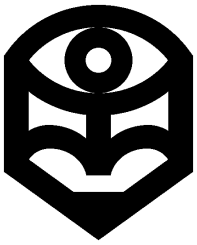

Školní vzdělávací program

Scénografie

Obor vzdělání
82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba

spis. zn.: A.1.4 skart. zn.: A 10

V Praze, dne 1.září 2022

.....

Mgr. Pavel Kovářík
ředitel školy

Identifikační údaje

Název školy:	Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola
Adresa školy:	Žižkovo náměstí 1300/1, 130 00 Praha 3
Zřizovatel školy:	Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2
Název školního vzdělávacího programu:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	čtyři roky, denní forma vzdělávání
Jméno a příjmení ředitele školy:	Mgr. Pavel Kovářík
Kontakty pro komunikaci se školou:	studijní oddělení školy tel.: 222 728 282 zástupci ředitele školy PhDr. Jitka Mrázková, Milan Martiník ak. soch. tel.: 222 728 255 e-mail: info@sups.cz web: www.sups.cz
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. září 2022

Obsah

Identifikační údaje ---------- 1
Profil absolventa ---------- 3
Možnosti uplatnění absolventa ---------- 3
Popis očekávaných výsledků vzdělávání (kompetencí) absolventa ---------- 3
Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání ---------- 5
Charakteristika školního vzdělávacího programu ---------- 7
Podmínky pro přijetí ke vzdělávání ---------- 7
Zdravotní způsobilost ---------- 7
Pojetí a cíle vzdělávacího programu ---------- 8
Organizace výuky ---------- 9
Hodnocení žáků a diagnostika ---------- 10
Učební plán ---------- 11
Využití týdnů ve školním roce ---------- 13
Učební osnovy:
Český jazyk ---------- 14
Anglický jazyk ---------- 23
Německý jazyk ---------- 33
Občanská nauka ---------- 43
Dějepis ---------- 53
Fyzika ---------- 59
Chemie ---------- 66
Základy ekologie ---------- 73
Matematika ---------- 80
Literární výchova ---------- 86
Tělesná výchova ---------- 95
Počítačová grafika ---------- 106
Ekonomika ---------- 117
Dějiny výtvarné kultury ---------- 124
Výtvarná příprava ---------- 131
Modelování ---------- 141
Figurální kreslení ---------- 147
Anatomie ---------- 156
Základy fotografie ---------- 163
Technické kreslení ---------- 170
Technologie ---------- 175
Scénické konstrukce ---------- 190
Navrhování ---------- 199
Základy animace ---------- 207
Praktická cvičení ---------- 214
Materiální a personální zajištění výuky ---------- 222
Spolupráce se sociálními partnery ---------- 224

Profil absolventa

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Adresa školy:	Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Žižkovo náměstí 1300/1, 130 00 Praha 3
Kontakt:	info@sups.cz, www.sups.cz, tel. 222 728 255
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	čtyři roky, denní forma vzdělávání
Platnost:	od 1. září 2022

Absolvent vzdělávacího programu Scénografie je vybaven všeobecnými i odbornými vědomostmi, znalostmi a dovednostmi pro samostatnou designérskou a tvůrčí činnost i týmové řešení úkolů v oblasti realizace scénického prostoru pro divadlo, film, televizi a alternativních prostorů. V ekonomické oblasti je připraven pro činnosti související se zaměstnaneckými a podnikatelskými aktivitami.

Možnosti uplatnění absolventa v praxi

Absolventi naleznou uplatnění jako tvůrčí a řídící pracovníci střední kategorie, zaměření na design a praktické zpracování scénických dekorací, uměleckořemeslných a uměleckých produktů v divadelní, filmové a televizní tvorbě. Mohou se uplatnit také při výkonu odborných funkcí souvisejících s příbuznými pracovními činnostmi, zejména v oblasti manažerských činností a lektorské vzdělávací činnosti v příslušném oboru. Tyto a příbuzné činnosti mohou realizovat jako fyzické osoby v zaměstnaneckém poměru v divadlech, filmových ateliérech, televizních studiích a kulturních organizacích, v živnostenském podnikání, nebo jako samostatní umělečtí pracovníci v oblasti scénického výtvarnictví. Absolventi se rovněž mohou ucházet o studium na vysokých a vyšších odborných školách a to zejména příbuzného zaměření.

Popis očekávaných výsledků vzdělávání (kompetencí) absolventa

Absolvent:

- zpracuje na dané téma jednoduchý scénický návrh
- vytvoří pro jevištní návrh technickou dokumentaci
- zhotoví maketu jevištního prostoru
- správně volí technologické postupy používané při výrobě a stavbě scénických konstrukcí a dekorací
- orientuje se ve specifících divadelní, filmové a televizní tvorby z hlediska scénografie
- navrhne a případně vyrobí jednoduchý scénický prvek nebo rekvizitu
- orientuje se v zásadách organizace a funkce scénického provozu

- orientuje se v technických zařízeních divadelního provozu, základech osvětlování a ozvučování
- disponuje obecnými výtvarnými a kreslířskými dovednostmi
- prakticky využívá znalost zákonitostí výtvarné kompozice
- získaný uměleckohistorický přehled a znalosti z oblasti dějin výtvarné kultury aplikuje ve vztahu ke své profesi
- orientuje se v zákonitostech výstavby výtvarného uměleckého díla a je schopen je analyzovat
- orientuje se v základech tvorby písma a jeho užití
- dané téma výtvarně stylizuje, chápe princip vytváření asociací mezi skutečností a scénickým náznakem
- volí vhodnou techniku k realizaci dané výtvarné práce
- pracuje s aplikačními programy
- orientuje se ve specifice designu trojrozměrných výtvarných objektů (poutače apod.)
- orientuje se v anatomii s ohledem na výtvarnou tvorbu
- kvalifikovaně ovládá figurální kresbu s ohledem na další tvorbu
- využívá při práci odbornou literaturu a vyhledává potřebné informační zdroje
- volí vhodné materiály pro daný účel, včetně jejich hospodárného a ekologického využití
- vyjmenuje základní stroje a zařízení, techniky a výrobní postupy používané při výrobě scénických dekorací, scénických doplňků a rekvizit
- orientuje se v základních normách pro provoz divadel, filmových ateliérů a televizních studií
- komunikuje v cizím jazyce v obecných i profesních situacích
- je schopen pracovat samostatně i v týmu
- orientuje se v základních ekonomických a právních pojmech, principech a zásadách podnikání
- je schopen vykonávat činnosti spojené s vlastní podnikatelskou aktivitou
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje a zásadami ochrany životního prostředí
- uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany

Žák je veden tak, aby:

- používal základní myšlenkové operace (analýza, syntéza, indukce, dedukce)
- ve výtvarné a designérské tvorbě používal správné postupy (analytická studie, variace, permutace, syntéza, prezentace)
- dokázal určit jádro problému, shromáždit informace vedoucí k řešení, navrhnout možná řešení, vybrat optimální variantu, vyhodnotit správnost postupu a interpretovat výsledky
- využíval dovednosti pro efektivní práci s informacemi – jejich vyhledávání, kritické posuzování a využití
- vytvořil si poznávací struktury potřebné pro lepší porozumění světu a pochopil nezbytnost respektování zásad trvale udržitelného rozvoje

- aplikoval vědecké, technické a technologické metody, nástroje a postupy
- osvojil si poznatky a dovednosti potřebné pro výkon povolání a pro uplatnění na trhu práce
- uvědomil si důležitost celoživotního vzdělávání
- zaujímal tvůrčí postoje při řešení problémů
- disponoval dostatečnými komunikativními dovednostmi pro činnost a práci v kolektivu
- byl schopen spolupracovat s jevištním architektem, režisérem a dalšími pracovníky jevištního provozu
- byl připraven pro adaptaci na nové podmínky a tvořivě do těchto podmínek zasahoval
- aktivně přistupoval k životu i profesní kariéře
- byl zodpovědný za svou práci a byl schopen kooperovat s kolegy v týmové práci
- reálně posuzoval své odborné a osobní kvality
- výsledky své práce vhodně a účinně prezentoval, případně i v cizím jazyce
- respektoval možnosti, názory a schopnosti jiných lidí
- uvědomoval si důležitost dodržování zákonů, pravidel a norem
- rozvíjel svou osobnost po stránce duševní i tělesné
- uvědomoval si důsledky svého jednání a přijímal za ně odpovědnost
- vytvářel si vlastní úsudek
- uvědomil si nezbytnost dobré jazykové vybavenosti
- respektoval život jako nejvyšší hodnotu
- vytvořil si úctu k přírodě a uvědomoval si nezbytnost ochrany životního prostředí
- respektoval identitu jiných lidí a oprostil se od předsudků xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- uvědomoval si společenskou nebezpečnost zneužívání drog, návykových a zdraví škodlivých látek a dalších sociálně-patologických jevů
- chápal slušnost, čestnost a odpovědnost jako hodnoty svého života
- cítil potřebu aktivně se zapojit do občanského života a chápal důležitost zachování demokracie

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, která se připravuje a organizuje podle školského zákona a platných předpisů MŠMT ČR. Potvrzením o dosažení vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Úspěšné složení maturitní zkoušky opravňuje absolventa ucházet se o studium ve vyšších odborných a vysokých školách. Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti rozšiřující jeho uplatnitelnost na trhu práce různými školeními a kurzy. Absolvent může po vykonání maturitní zkoušky obdržet osvědčení Hospodářské komory ČR, pokud splní podmínky pro jeho udělení.

Společná část maturitní zkoušky

Obsah společné části maturitní zkoušky se řídí platnými předpisy MŠMT.

Profilová část maturitní zkoušky

- Ústní zkouška z předmětů technologie a scénické konstrukce před zkušební maturitní komisí
- Ústní zkouška z předmětu dějiny výtvarné kultury před zkušební maturitní komisí
- Praktická zkouška z obsahového okruhu Návrhová a realizační tvorba

Komisionální zkoušky

- V prvním a druhém ročníku koná žák komisionální zkoušku formou klauzurní práce, zahrnující učivo z předmětů výtvarná příprava a praktická cvičení.
- Ve třetím a čtvrtém ročníku koná žák komisionální zkoušku formou klauzurní práce, zahrnující učivo z předmětu navrhování a praktická cvičení.

Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Adresa školy:	Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Žižkovo náměstí 1300/1, 130 00 Praha 3
Kontakt:	info@sups.cz, www.sups.cz, tel. 222 728 255
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	čtyři roky, denní forma vzdělávání
Platnost:	od 1. září 2022

Vzdělávací program Scénografie zahrnuje přípravu na designérskou a tvůrčí činnost v oblasti realizace scénického prostoru pro divadlo, film, televizi a alternativní projekty. Žáci si postupně osvojují všeobecné i odborné vědomosti a specifické odborné výtvarné, technické a technologické znalosti a dovednosti pro samostatné i týmové řešení úkolů v uvedeném oboru. Žáci se během studia seznámí s organizací jevištního provozu a se zásadami výroby a stavby scénické výpravy, jevištní dekorace, scénických doplňků a prvků. Součástí studia je figurální kresba a obecné výtvarné vzdělání. V ekonomické oblasti žáci jsou připravováni pro výkon činností související se zaměstnaneckými a podnikatelskými aktivitami.

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

Součástí přijímacího řízení je talentová zkouška, která zahrnuje hodnocení předložených domácích prací, výtvarné úkoly a pohovor s uchazeči. V přijímacím řízení jsou uchazeči dále hodnoceni podle průměrného prospěchu v povinných vyučovacích předmětech z vysvědčení základní školy za I. a II. pololetí 7. a 8. třídy (i starší uchazeči), podle dokladů o případných oceněních v mezinárodních, celostátních nebo krajských soutěžích s výtvarnou tematikou a podle dokladu o navštěvování základní umělecké školy nebo základní školy s rozšířenou výukou výtvarné výchovy. Po sečtení bodů dosažených v přijímacím řízení včetně talentové zkoušky je sestaveno pořadí uchazečů pro přijetí ke vzdělávání. Při rovnosti bodů rozhoduje hodnocení výtvarných úkolů talentové zkoušky. Podrobnosti organizace přijímacího řízení, obsah talentové zkoušky, způsob a kritéria hodnocení stanoví ředitel školy pro jednotlivá kola v termínech podle platných předpisů.

Zdravotní způsobilost

Pro přijetí ke vzdělávání je nutný lékařský posudek o zdravotní způsobilosti ke studiu daného oboru vzdělání. Vzhledem k především praktickému charakteru odborné části studia nemohou být přijímání uchazeči s TZP, s epileptickým onemocněním, s alergií na prach (práce v dílnách) a na těkavé chemické látky (barvy, lepidla, rozpouštědla apod.). K přihlášce je nutno přiložit případný posudek školského poradenského zařízení o zdravotním znevýhodnění uchazeče. Škola nemá bezbariérový přístup.

Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Základní koncepce a program školy vycházejí z názoru, že každé umělecké dílo má být kvalitní i po stránce svého řemeslného zpracování. Umění, které je řemeslně nekvalitní, bývá historií označeno za neumění. Není důvod domnívat se, že právě dnešní doba na tomhle něco změní. Proto cítíme jako naši první povinnost bránit umění před neuměním a dobré umělecké řemeslo před diletantismem. Vzdělávání, které vytváří předpoklady pro budoucí uměleckou tvorbu, nelze s touto tvorbou zaměňovat. I když se v naší práci tyto oblasti prolínají, je nepochybné, že posláním školy je především výuka.

Cílem vzdělávacího programu je připravit vysoce kvalifikované odborníky, vybavené ucelenými odbornými kompetencemi a uměleckým cítěním pro realizační, designérskou a tvůrčí činnost v oblasti tvorby a provozu scénického prostoru pro divadlo, film, televizi a alternativní projekty. Koncepce vzdělávacího programu je zaměřena na rozvoj osobnosti žáka v estetické a kulturní oblasti, vede k tvůrčímu a odpovědnému přístupu k zadaným úkolům, zvládání zátěžových situací v samostatné i týmové práci a k pozitivnímu mravnímu a společenskému postoji.

Stěžejní metody výuky

Výuka se uskutečňuje prostřednictvím běžného vyučování (výklad, videoprojekce, práce s informačními zdroji, referáty žáků, semináře, skupinové učení, samostudium) a praktického vyučování. Vzdělávací program počítá s provázaností výuky v teoretických a praktických předmětech, podporou úzkých mezipředmětových vztahů, využíváním a aplikací výpočetní a další techniky (multimediální PC, datový projektor, zpětný projektor, magnetofon, diktafon, videokamera, epidiaskop, digitální i klasické fotoaparáty atd.), orientací k autodidaktickým metodám (učitel se stává organizátorem výuky a zdrojem informací, žáci si samostatně osvojují techniky učení a práce). Zejména při odborné a praktické výuce je k žákům přistupováno individuálně.

Metody rozvoje občanských a klíčových kompetencí

Žáci v průběhu vzdělávání získávají, rozvíjejí a upevňují tyto klíčové kompetence:

a) kompetence k učení,
b) kompetence k řešení problémů,
c) komunikativní kompetence,
d) personální a sociální kompetence,
e) občanské kompetence a kulturní povědomí,
f) kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám,
g) matematické kompetence
h) kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

Podle struktury jednotlivých vzdělávacích oblastí jsou při výuce rozvíjeny jednotlivé klíčové kompetence sice v různé míře, ale navzájem se v celém vzdělávacím programu doplňují a překrývají, konkretizovány jsou na úrovni pojetí výuky jednotlivých předmětů. Občanské kompetence jsou záležitostí všech oblastí školního i mimoškolního vzdělávání a prostupují do celkového pojetí sociálního klimatu školy. Všechny kompetence se promítají do profilu absolventa.

Způsoby začlenění průřezových témat do výuky

Průřezová témata jsou začleněna do výuky jednotlivých vyučovacích předmětů a jejich stěžejních metod a forem. Dále prostupují i do oblastí činností mimo běžné vyučování (veřejná vystoupení školy, výstavy a veletrhy, soutěže, projekty zahraniční spolupráce apod.).

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

K žákům se specifickými vzdělávacími potřebami je vždy přistupováno individuálně (i v teoretických předmětech) s ohledem na jejich specifika. V odůvodněném případě může být žáku stanoven individuální vzdělávací plán.

Podpora žáků mimořádně nadaných

K žákům mimořádně nadaným je vždy přistupováno individuálně s ohledem na jejich schopnosti. V odůvodněném případě může být mimořádně nadaný žák přeřazen do vyššího ročníku nebo mu může být stanoven individuální vzdělávací plán.

Vzdělávání žáků se sociálním zvýhodněním

K žákům se sociálním zvýhodněním je vždy přistupováno individuálně s ohledem na jejich znevýhodnění. Vychází se z konkrétní situace, vzdělávacích schopností a potřeb žáka.

Organizace výuky

Studium je denní, čtyřleté, zakončené maturitní zkouškou. Součástí výuky hlavních odborných předmětů (výtvarná příprava, navrhování, figurální kresba, praktická cvičení) je komisionálně hodnocená klauzurní práce.

Výuka je v teoretických předmětech organizována zpravidla po celých třídách s více obory, dělena na menší skupiny je tam, kde je to potřebné a účelné (cizí jazyky, tělesná výchova apod.). Odborné a praktické vyučování je pro obor organizováno odděleně ve specializovaných pracovištích školy, ateliérech a dílnách, které jsou dostatečně vybaveny tak, aby splňovaly potřebná kritéria.

Výuku doplňují návštěvy galerií, výstav a odborné exkurze domácí i zahraniční. Ve druhém pololetí se žáci prvních až třetích ročníků zúčastňují odborné souvislé třítýdenní praxe v divadelních dekoračních dílnách, případně ve filmových nebo televizních provozech. V učebním plánu je jako doplnění výtvarné přípravy každoročně zařazen kurs kresby a malby v plenéru. Důležitou složkou sebereflexe žáků je srovnání s prací jiných oborů při výstavách klauzurních prací a dalších veřejných vystoupeních školy (výstavy a veletrhy, soutěže, projekty zahraniční spolupráce).

Hodnocení žáků a diagnostika

Zdroji klasifikace a hodnocení žáka v jednotlivých předmětech jsou zejména ústní zkouška, písemná zkouška nebo test, referát, písemná práce, praktická zkouška, praktická práce. Vyučující rovněž přihlíží k přístupu žáka ke vzdělávání, dodržení termínů k odevzdání jednotlivých písemných nebo praktických prací, jejich kompletnosti, množství, kvalitě, kreativitě a kultuře zpracování, případně k správnosti technologických a řemeslných postupů. Klasifikace vychází z posouzení míry splnění očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivity související s vyučováním předmětu. Hodnocení klauzurní práce zahrne vyučující do pololetní klasifikace žáka v příslušném vyučovacím předmětu. Slovní hodnocení souvislé praxe zahrne vyučující do hodnocení žáka v předmětu praktická cvičení za druhé pololetí. Klasifikace žáka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání musí být jednoznačné, věcné, srozumitelné, srovnatelné a všestranné. Hodnocení plní i výchovnou funkci, zejména podporou sebehodnocení a sebeposuzování žáka a vzájemného hodnocení při prezentaci výsledků práce žáků. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se při hodnocení a klasifikaci přihlíží k těmto jejich speciálním potřebám. Pravidla pro hodnocení žáků jsou definována ve školním řádu. Při hodnocení jsou respektovány individuální schopnosti žáků, je využíváno jejich vlastní hodnocení i kolektivní posuzování, samozřejmostí je maximální objektivita a řádné zdůvodnění včetně ocenění dosaženého pokroku, při zjištění a diagnostice nedostatků následná pomoc směřující k jejich odstranění.

Učební plán

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Adresa školy:	Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Žižkovo náměstí 1300/1, 130 00 Praha 3
Kontakt:	info@sups.cz, www.sups.cz, tel. 222 728 255
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	čtyři roky, denní forma vzdělávání
Platnost:	od 1. září 2022

Rámcové rozvržení obsahu vzdělávání

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání	
	týdenní	celkový
Jazykové vzdělávání – český jazyk – cizí jazyk	 5 10	 160 320
Společenskovědní vzdělávání	5	160
Přírodovědné vzdělávání	4	128
Matematické vzdělávání	4	128
Estetické vzdělávání	5	160
Vzdělávání pro zdraví	8	256
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128
Ekonomické vzdělávání	3	96
Umělecko-historická a výtvarná příprava	18	576
Technologická a technická příprava	10	320
Návrhová a realizační tvorba	27	864
Disponibilní hodiny	45	1 440
Celkem	148	4 736

Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání je 148, maximální 160.
Minimální týdenní počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících je 33.

Učební plán školního vzdělávacího programu

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy		Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání		Skutečný počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání		Týdenní hodinová dotace v jednotlivých ročnících			
		týdenní	celkový	týdenní	celkový	I.	II.	III.	IV.
Jazykové vzdělávání		15	480	17	562				
český jazyk		5	160	5	166	1	1	1	2
anglický jazyk / německý jazyk		10	320	12	396	3	3	3	3
Společenskovědní vzdělávání		5	160	5	166				
občanská nauka				4	132	1	1	1	1
dějepis				1	34	1	–	–	–
Přírodovědné vzdělávání		4	128	5	170				
fyzika				2	68	2	–	–	–
chemie				2	68	2	–	–	–
základy ekologie				1	34	–	1	–	–
Matematické vzdělávání		4	128	4	136				
matematika				4	136	2	2	–	–
Estetické vzdělávání		5	160	8	264				
literární výchova				8	264	2	2	2	2
Vzdělávání pro zdraví		8	256	8	264				
tělesná výchova				8	264	2	2	2	2
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích		4	128	4	136				
počítačová grafika				4	136	2	2	–	–
Ekonomické vzdělávání		3	96	3	98				
ekonomika				3	98	–	–	2	1
Umělecko-historická a výtvarná příprava		18	576	40	1336				
dějiny výtvarné kultury				10	328	2	2	3	3
výtvarná příprava				14	476	7	7	–	–
modelování				3	102	3	–	–	–
figurální kreslení				8	260	–	2	3	3
anatomie				1	34	–	1	–	–
základy fotografie				4	136	–	2	2	–
Technologická a technická příprava		10	320	21	694				
technické kreslení				4	136	2	2	–	–
technologie				8	264	2	2	2	2
scénické konstrukce				9	294	–	3	3	3
Návrhová a realizační tvorba		27	864	44	1266				
navrhování				14	448	–	–	7	7
základy animace				5	170	–	2	3	–
praktická cvičení				25	818	5	5	7	8
Disponibilní hodiny		45	1 440						
Celkem		148	4 736	159	5 092	39	42	41	367
Nepovinné	matematický seminář			4	128	–	–	2	2
	současná česká literatura			2	48	–	–	–	2

Poznámky k učebnímu plánu

Ve výuce cizího jazyka pokračuje žák ve studiu cizího jazyka, kterému se učil na základní škole – anglický jazyk nebo německý jazyk.

Pro výuku některých předmětů je možné vytvářet skupiny žáků z různých tříd a ročníků.

Ve druhém pololetí se žáci prvních až třetích ročníků zúčastňují odborné souvislé třítýdenní praxe v podnicích a firmách (celkem 9 týdnů za celou dobu vzdělávání).

Přírodovědné vzdělávání vychází z varianty C fyzikální složky a z varianty B chemické složky RVP.

Pro žáky, kteří hodlají maturovat z matematiky, nebo kteří chtějí pokračovat ve studiu na vysoké nebo vyšší odborné škole, kde je zařazena matematika, je pořádán ve III. a IV. ročníku nepovinný matematický seminář v rozsahu dvou hodin týdně.

Pro žáky IV. ročníku je pořádán nepovinný seminář o současné české literatuře v rozsahu dvou hodin týdně.

Výuka cizích jazyků je ve IV. ročníku navýšena o jednu hodinu na základě Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky.

Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	Počet týdnů v ročníku			
	I.	II.	III.	IV.
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	30
Klauzurní práce	1	1	1	1
Kurs kresby a malby v plenéru	1	1	1	–
Souvislá odborná praxe	3	3	3	–
Praktická maturitní zkouška	–	–	–	3
Ústní maturitní zkoušky	–	–	–	2
Časová rezerva	1	1	1	1
Celkem	40	40	40	37

Český jazyk – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	8 / 264
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným vzdělávacím cílem předmětu český jazyk je rozvíjet komunikační kompetence žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali v českém jazyce komunikovat písemně i slovně
- získali sdělný a kultivovaný jazykový projev
- využívali jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí
- pracovali s textem v různých formách
- ovládali a správně používali gramatické a stylistické zákonitosti a pravidla
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- rozlišovali jazyk spisovný a nespisovný, posuzovali vhodnost jejich použití
- využívali své jazykové znalosti jako nezbytný základ studia dalších jazyků
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, média, knihovny, galerie, výstavy), dokázali je zpracovávat, interpretovat, správně zhodnotit a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- byli schopni abstraktního a tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět český jazyk vyrovnává vstupní předpoklady žáků základních škol, které dále rozvíjí a prohlubuje vzhledem k profesnímu a společenskému zaměření žáků. Učivo českého jazyka je rozděleno na tři základní oblasti:

a) jazykové vyučování – základní obory gramatiky, obecné poznatky o jazyce, zvuková stránka jazyka, grafická stránka jazyka, slovní zásoba, tvarosloví, slovotvorba, skladba,

b) komunikační a slohová výuka – slohotvorní činitelé, funkční styly, slohové útvary a postupy, prostředky, komunikační aktivity,

c) práce s textem a získávání informací – porozumění textu, rozlišení podstatného, zhodnocení textu (obsahově, formálně, stylisticky), práce se všemi druhy textu (informační, administrativní, odborný, umělecký, publicistický, informatika).

Učivo předmětu český jazyk úzce souvisí s obsahem předmětu literatura. V širších souvislostech je jeho zvládnutí nezbytné pro studium všech ostatních vyučovacích předmětů.

Pojetí výuky

Kultivované používání jazyka patří k základním dovednostem kulturního a vzdělaného člověka. Pojetí výuky předmětu směřuje k dosažení rovnováhy mezi jednotlivými klíčovými a odbornými kompetencemi. Cílem je prohlubování vědomostí a dovedností, jejich posunutí na vyšší kvalitativní a kvantitativní úroveň a jejich využití jako nástroje žákovy výchovy a sebevýchovy. Kromě tradičních metod (výklad, vysvětlování, práce s textem, opakování pod dohledem učitele) je výuka zaměřena na rozbory nedostatků ve vyjadřování žáků i veřejnosti, problémové úkoly, diskuse, dialogické metody, skupinovou práci žáků. Dále se uplatňují formy praktické práce s jazykovými projevy – mluvní cvičení, učení textu a vyhledávání informací, samostatné studium, domácí úkoly, práce s informačními technologiemi. Výuka je doplňována návštěvami výstav (propojení s odbornými předměty), besed, divadelních, případně filmových představení.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží písemná a ústní zkoušení. Znalosti, schopnosti a dovednosti se prověřují též formou ústních referátů. V každém ročníku jsou zařazena pravopisná cvičení, diktáty a slohové práce. Při ústním zkoušení se zohledňuje věcná správnost, relevantnost informací a jejich rozsah, prezentace tvrzení, strategie, argumentace, volba jazykových prostředků, srozumitelnost a strukturovanost v dané komunikační situaci a jazyková správnost. Při písemném prověřování (opakování, testy, diktáty, cvičné práce, doplňovací cvičení apod.) se hodnotí kvalita a úroveň projevu, schopnost logického myšlení, pochopení textu, aplikace poznatků při práci s textem, invence, konkrétní znalost apod. U písemných slohových prací se hodnotí slovní zásoba, osobní styl, pravopis, interpunkce, forma, dodržení slohového útvaru a postupu. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo jej k vlastní potřebě sebevzdělávání. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- je schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- je schopen uceleného, smysluplného projevu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dokáže pochopit a analyzovat zadání úkolu, stanovit pracovní postup, zvolit vhodnou metodu, vypracovat strukturovaný text, použít vhodný slohový útvar a postup

Kompetence komunikativní

Žák:

- je teoreticky poučen o jazykových zákonitostech a pravidlech, zásadách komunikace, slohu a práci s textem, tyto vědomosti systematicky procvičuje, prakticky aplikuje a zpětně analyzuje
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vhodně reaguje, účinně a aktivně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a správně argumentuje
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je schopen práce ve skupině, přijímá hodnocení svých výsledků a kritiku, adekvátně na ně reaguje
- chápe jazykové vzdělávání jako součást lidské kultury
- spolupracuje s ostatními lidmi a vytváří příjemné studijní a pracovní prostředí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- stanoví si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- má potřebu dospět k vyrovnané, vzdělané a spokojené osobnosti

Kompetence občanské

Žák:

- jedná odpovědně v souladu s morálními principy
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví
- mluví a chová se kulturně

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Kultivované a správné používání jazyka je základní odbornou kompetencí kulturního a vzdělaného člověka, která je nezbytná pro studium všech ostatních předmětů i pro občanský život a pozdější profesní a společenské uplatnění žáka.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k orientaci v masových médiích, využívají je a kriticky hodnotí. Dokáží jednat s lidmi, diskutovat o citlivých či kontroverzních otázkách, efektivně pracují s informacemi.

Člověk a životní prostředí

Žáci chápou komplexnost a složitost vztahu člověka a životního prostředí. Výuka je zaměřena na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, obhajovat řešení problematiky životního prostředí, zprostředkovávat informace. Žáci se učí působit pozitivně na jednání druhých.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni ke schopnosti spolupráce ve skupině, schopnosti přijímat cizí názory a stanoviska a zároveň obhájit své postoje a názory. Vyhledávají a posuzují informace o profesních příležitostech a orientují se v nich. Písemně i verbálně se prezentují při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulují svá očekávání i priority.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vybaveni základní úrovní mediální gramotnosti, využívají moderní informační a komunikační technologie a jsou schopni vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáží pracovat s informacemi, analyzovat je, správně interpretovat a používat.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ rozumí základním pojmům a používá je ▪ rozlišuje spisovný jazyk a jeho varianty, nespisovné útvary, vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu ▪ orientuje se v soustavě indoevropských jazyků ▪ je seznámen s normativními příručkami českého jazyka a pracuje s nimi	**1.** Úvod do jazyka a slohu Základní pojmy jazykovědy a stylistiky Národní jazyk, útvary jazyka (norma, kodifikace, spisovné, nespisovné)	4
▪ orientuje se v systému českých hlásek ▪ ovládá spisovnou výslovnost ▪ používá prostředky neverbální komunikace	**2.** Zvuková stránka jazyka Systém českých hlásek Spisovná výslovnost Praktické využití poznatků	4
▪ rozumí základní gramatické terminologii ▪ uplatňuje při tvorbě textů znalost českého pravopisu (psaní -i / -y v zakončení slova – shoda podmětu s přísudkem, -i / -y po souhláskách, psaní předložek a předpon s / z, psaní ě, psaní zkratek, psaní slov přejatých a délky samohlásek)	**3.** Grafická stránka jazyka Vybrané pravopisné jevy	4
▪ rozumí terminologii oboru ▪ je obeznámen se strukturou slovní zásoby ▪ vysvětlí význam slov, jejich použití v kontextu ▪ přenášení pojmenování (přímé a nepřímé, obrazné, jejich použití) ▪ rozšiřuje svou slovní zásobu v mluvených a psaných projevech	**4.** Nauka o slovní zásobě, sémantika Pojmenování a jeho druhy Slovní zásoba, její proměny a obohacování Slovníky a práce s nimi Praktické využití učiva	4
▪ rozumí základním pojmům stylistiky a poznává je ▪ má základní představu o slohotvorných činitelích, kompozici textu a slohových útvarech ▪ rozpozná specifiku jednotlivých funkčních stylů, vhodně je používá a kombinuje	**5.** Stylistika Úvod Slohotvorní činitelé, funkční styly, slohové postupy a útvary	14

▪ zná útvary prostě sdělovacího stylu, dokáže je definovat, vytvořit a funkčně použít při komunikaci jak v mluvené, tak v psané podobě ▪ dokáže analyzovat jazykové prostředky informačního slohového postupu a navrhne jeho vhodnou úpravu	**6.** Styl prostě sdělovací Konverzace, dopisy, telefonické rozhovory, krátké informační útvary, e-mail, komunikace	4
▪ osvojí si základní pojmy a zásady vypravování ▪ seznámí se s jazykovou a kompoziční strukturou textu ▪ samostatně vytváří vlastní text (umí argumentovat a obhajovat svá stanoviska)	**7.** Vypravování Vypravování v uměleckém stylu Autor, čtenář, vypravěč, postavy, narativní postupy (řeč přímá, polopřímá, nevlastní přímá)	5
▪ dodržuje zásady správné výslovnosti, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní ▪ ovládá techniku mluveného slova, vhodně formuluje, umí přednést krátký projev	**8.** Kultura mluveného projevu	5

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ rozumí základní terminologii oboru ▪ ovládá způsoby tvoření slov ▪ dokáže je využít v mluveném i psaném projevu	**1.** Nauka o tvoření slov Stavba slova Tvoření slov	6
▪ rozumí základní terminologii tvarosloví ▪ rozliší v textu slovní druhy a chápe jejich význam ▪ rozumí problematice mluvnických kategorií a dokáže je určit	**2.** Tvarosloví Slovní druhy, jejich mluvnické kategorie a tvary Praktická cvičení	10
▪ v písemném projevu uplatňuje znalosti pravopisu ▪ používá adekvátní slovní zásoby i odborné terminologie ▪ vyjadřuje se věcně, správně a srozumitelně ▪ na základě poznatků a analýzy textů vytvoří vlastní text ▪ rozpozná prostý a umělecký popis	**3.** Popis Podstata, cíl, druhy Odborný popis, znaky, uplatnění Charakteristika, její podstata a druhy Umělecký popis	8

▪ rozumí kompozičním postupům ▪ uplatňuje znalost pravopisu a tvarosloví ▪ sestaví základní projevy administrativního stylu ▪ umí argumentovat a komunikovat s institucemi ▪ vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (chválí) i negativní (kritizuje)	**4.** Administrativní styl a jeho útvary Žádost, životopis, úřední korespondence, telefonická komunikace, pohovor, profesní konverzace, pracovní schůzka	8
▪ zná obecná pravidla pro psaní velkých písmen a umí je použít ▪ chápe význam interpunkčních znamének, ovládá psaní čárek ve větě jednoduché	**5.** Pravopis Velká písmena Interpunkce ve větě jednoduché	2

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ orientuje se ve výstavbě textu ▪ rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou ▪ určí větné členy, vysvětlí funkci ▪ provede rozbor vět jednoduchých i souvětí ▪ uplatňuje znalosti ze skladby ve svém logickém vyjadřování	**1.** Syntax Základní principy větné skladby, druhy vět podle postoje mluvčího Věta a souvětí Aktuální členění výpovědi Syntaktické rozbory	10
▪ rozpozná odborný styl, vytvoří základní útvary k profesnímu zaměření ▪ prokáže schopnost vyjadřovat se adekvátním způsobem o svém oboru ▪ používá adekvátní slovní zásobu (včetně odborné terminologie) ▪ vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	**2.** Odborný styl a jeho charakteristické rysy Výklad – podstatné rysy, větná skladba, kompozice Praktický řečnický výcvik Přednáška a referát	12
▪ charakterizuje publicistický styl ▪ analyzuje jazykové prostředky ▪ rozumí kompozičním postupům ▪ zná publicistické útvary, rozpozná je, vytvoří je (mluvené i psané) ▪ má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti	**3.** Publicistický styl Podstata, funkce, charakteristické jazykové prostředky a rysy publicistického stylu Základní žánry a útvary publicistického stylu – zpravodajský, propagační, analytický, beletristický	10

▪ má základní přehled o denním tisku ▪ vysvětlí organizaci knihovnické služby ▪ zjišťuje, třídí a hodnotí potřebné informace, rozumí obsahu textu ▪ pořizuje si z odborného textu výpisky, výtah ▪ vyhledává informace	**4**. Informatická výchova Získávání a zpracovávání informací Zdroje informací, jejich shromažďování Rešerše, anotace, konspekt, osnova, výtah Noviny a časopisy, jiná periodika	2

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ má základní přehled o denním tisku ▪ vysvětlí organizaci knihovnické služby ▪ zjišťuje, třídí a hodnotí potřebné informace, rozumí obsahu textu ▪ pořizuje si z odborného textu výpisky, výtah ▪ vyhledává informace	**1.** Současná spisovná čeština Vývoj českého jazyka Jazykověda a její disciplíny Opakování rozdělení jazyků	10
▪ vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně ▪ orientuje se ve výstavbě textu ▪ posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu ▪ vyjadřuje postoje (kritizuje i chválí) ▪ vyhledává v literatuře a na internetu zajímavé materiály	**2.** Úvaha a kritika Úvahový postup jako základ některých útvarů uměleckého a publicistického stylu Funkce úvahy v literárních dílech Úvaha a esej Ukázky knih a uměleckých textů, práce s nimi Jazykový rozbor uměleckého textu, řeč postav v literárním díle Kontrolní slohová práce	10
▪ prezentuje, argumentuje, obhajuje svá stanoviska ▪ je schopen přednést projev ▪ správně vyslovuje ▪ rozpozná charakteristické znaky uměleckých textů, určí rozdíly mezi nimi	**3.** Řečnické útvary Referát, kritika, proslov, diskuse, beseda Vhodné řečové chování	10

▪ prokazuje celkový přehled (slohové postupy, prostředky uměleckého stylu literárních děl) ▪ uplatňuje znalost českého pravopisu	Procvičování a upevňování pravopisu (jména místní, jména vlastní) Souhrnné opakování	

Anglický jazyk – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	12 / 396
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučování je vytvářet, rozvíjet a prohlubovat řečové dovednosti tak, aby byl absolvent schopen pohotové komunikace v různých životních situacích a dokázal bezproblémově užívat cizí jazyk pro profesní účely, pro studium odborné literatury atd. Jazyková výuka prohlubuje všestranné a odborné vzdělání, obohacuje poznatkové struktury a přispívá k rozvoji myšlenkových procesů a samostatné duševní práce. Podmiňuje kvalitu soustavného odborného růstu. Rozvíjí všeobecné kompetence (z oblasti znalosti reálií a kultury studovaného jazyka, sociálně kulturních dovedností, rozvíjení osobnosti a studijních návyků). Zároveň podporuje komunikační dovednosti ve zvoleném jazyce.

Cílem výuky jazyků je naučit žáky pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, příručkami a využívat tyto zdroje ke studiu jazyka a k prohlubování všeobecných vědomostí a dovedností. Žáci jsou vedeni k vytváření a upevňování potřebnosti celoživotního vzdělávání.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu anglický jazyk směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali v anglickém jazyce komunikovat písemně i slovně
- získali sdělný a kultivovaný jazykový projev
- využívali jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí
- pracovali s textem v různých formách
- ovládali a správně používali gramatické a stylistické zákonitosti a pravidla
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- rozlišovali jazyk spisovný a nespisovný, posuzovali vhodnost jejich použití
- využívali své jazykové znalosti jako nezbytný základ studia dalších jazyků
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, média, knihovny, galerie, výstavy), dokázali je zpracovávat, interpretovat, správně zhodnotit a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory

- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- byli schopni abstraktního a tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti

Charakteristika učiva

Obsahem výuky, který směřuje k plnění komunikativního vzdělávacího cíle, je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků ze základní školy v těchto kategoriích:

Řečové dovednosti

a) receptivní – poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných, práce s textem
b) produktivní – ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky, anotace atp.), překlad
c) interaktivní – střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis

Jazykové prostředky

a) slovní zásoba a její tvoření
b) výslovnost (zvukové prostředky jazyka)
c) gramatika (tvarosloví a větná skladba)
d) grafická podoba jazyka a pravopis
e) jazykové reálie související s osvojovanými jazykovými prostředky

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

a) tematické okruhy – osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, anglicky mluvící země
b) komunikační situace – získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod.
c) jazykové funkce – obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.

Poznatky o zemích

Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí. Informace ze sociálně kulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

Pojetí výuky

Výuka (tři hodiny týdně ve čtyřech ročnících) směřuje k cílové úrovni B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. V rámci práce s talentovanými žáky a zároveň slabšími žáky jsou připraveny různé metody výuky. Podle možností, podmínek a úrovně jsou žáci rozděleni do skupin. Tím je zajištěna práce s talentovanými žáky (žáci pracují s náročnějšími materiály a jsou na ně kladeny vyšší nároky) a zároveň jsou podporováni slabší žáci, kteří naopak potřebují látku ještě více zopakovat a procvičit. Učitelé

se střídají ve vedení jednotlivých skupin, tím žáci získávají mít pestřejší a zajímavější výuku s odlišným důrazem na jednotlivé aspekty výuky. Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. magnetofon, videopřehrávač, DVD přehrávač. Vhodným zadáním úkolů motivuje žáky k samostatné práci s různými materiály (překladové, studijní a výkladové slovníky, autentické texty, písničky, beletrie, odborná literatura, časopisy, internet, filmy, apod.). Vyučující zároveň motivuje žáky ke konverzaci pomocí vhodně zvolených témat. Výuka je orientována k autodidaktickým metodám (samostatné učení žáků) a k sociálně komunikativním aspektům učení (didaktické slovní metody). Žáci jsou motivováni nabídkou zahraničních zájezdů, studijních pobytů a kontaktů se školami v zahraničí a účastní na mezinárodních programech na podporu mládeže v odborném vzdělávání. V rámci mezipředmětových vztahů jsou vytvářeny podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce, např. počítačová angličtina, dějiny umění.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Cíle jazykové výuky mají různé úrovně a sledují kvality žáka v různých oblastech jeho rozvoje, proto i hodnocení musí být realizováno podle povahy těchto cílů. Vyučující průběžně kontroluje výsledky učení včetně domácí přípravy, ústní i písemné. Zařazuje kontrolní didaktické testy osvojeného učiva, zaměřené na poslech a čtení cizojazyčných textů s porozuměním, na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků. Zařazuje kontrolní písemné práce, které ověřují schopnost souvislého písemného projevu žáků. Žák je motivován k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách, nebo při vyjadřování svých vlastních postojů. Učitel hodnotí gramaticko-lexikální úroveň projevu, obsah projevu a jeho konzistenci. Při řízené konverzaci učitel nepřerušuje projev žáka opravováním jednotlivých gramatických chyb, ale hodnotí projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. K porovnání úrovně získaných znalostí a dovedností slouží srovnávací testy.

Po nástupu do prvního ročníku procházejí žáci vstupním srovnávacím testem, podle kterého vyučující zhodnotí a přizpůsobí způsob výuky. V závěru každého ročníku je zařazen závěrečný srovnávací test, který dává přehled o progresu úrovně znalostí jednotlivých žáků i celých tříd a zároveň slouží jako zpětná vazba pro jednotlivé vyučující. Výsledky se zaznamenávají do evaluační karty žáka, která slouží k vyhodnocení závěrečné zprávy i v grafické podobě.

Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci jsou vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí – především ke komunikaci, k učení k práci a spolupráci s ostatními lidmi, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, práci s informačními technologiemi a kompetencí k řešení praktických úkolů a pracovnímu uplatnění. Rozvíjí jejich schopnost přizpůsobit se v různém pracovním prostředí, což zvyšuje šanci na jejich uplatnění na trhu práce. Studium cizího jazyka slouží žákům ke zpřístupnění informací v cizím jazyce (např. na internetu nebo v odborné literatuře) v jejich zaměření.

V rámci uvědomování si potřeby celoživotního vzdělávání žák rozvíjí pomocí studia cizího jazyka nejen jazykové kompetence, ale uvědomuje si také své postavení nejen v naší společnosti, ale i v celoevropském a celosvětovém kontextu. Je veden k pochopení zvláštností a rozdílů jednotlivých kultur, k toleranci a spolupráci v rámci studentských partnerských výměn, a také k přípravě ke spolupráci se zahraničními partnery v jeho budoucím povolání. Tyto kompetence může žák nacvičovat během každodenní výuky, pokud vede k jeho samostatné práci a možnosti samostatně se projevovat a vyjadřovat. Právě projektová výuka slouží k podpoře samostatné práce žáků a rozvíjí jejich schopnost získávat a zpracovávat materiály z různých zdrojů. Žáci se učí pracovat v týmu, prezentovat svoji společnou práci. Projekty jsou v souladu s probíranými tematickými celky (např. globální ekologické problémy, klady a zápory EU, výtvarné umění, novinky v informačních technologiích, reálie jazykových oblastí, média, sport, volný čas, cestování).

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Kultivované a správné používání cizího jazyka je důležitou odbornou kompetencí kulturního a vzdělaného člověka, která značně rozšiřuje jeho možnosti v občanském životě a pozdějším profesním uplatnění žáka. V podmínkách dnešního světa se stává tato kompetence nezbytností.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci pracují s texty, dokumentárními filmy atd. zaměřenými na evropský a světový kontext, budování a fungování EU, protiklady a zvláštnosti jednotlivých kultur, upozornění na přetrvávající nedemokratické systémy. K podpoře výchovy k demokratickému občanství jsou volena i témata žákovských projektů. Žáci jsou vedeni k zamyšlení nad demokratickým i nedemokratickým chováním, k hodnocení a posuzování informací. Žáci jsou vedeni k zdvořilosti a slušnosti, k pochopení multikulturní společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k aktivitám (čtení, psaní, poslech, konverzace) spojeným s ochranou přírody, s globálními problémy (oteplování, mizení deštných pralesů, přelidnění, nedostatek pitné vody, problémy zemí třetího světa) a k porovnávání přístupu k ochraně životního prostředí v jednotlivých zemích. Jsou vychováváni k ekologickému chování (projektová výuka).

Člověk a svět práce

Žáci pracují s informacemi, které jim pomohou v orientaci na trhu práce (perspektivní obory, obory s převládající nezaměstnaností, atd.), získávají znalosti jednotlivých oborů, jsou vedení k sebekritičnosti a posuzování vlastních schopností a možností. Žáci jsou vedeni k dovednosti prezentovat vlastní osobu v souvislosti s hledáním zaměstnání.

Informační a komunikační technologie

Do výuky je zapojeno využívání informačních a komunikačních technologií (internetu, CD-ROM, DVD). Cizí jazyk je používán pro studium odborné literatury a pro samostudium. Žáci jsou vybaveni základní úrovní mediální gramotnosti, využívají moderní informační a komunikační technologie a jsou schopni vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáží pracovat s informacemi, analyzovat je, správně interpretovat a používat.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ při poslechu rozumí, jestliže mluvčí hovoří se zřetelnou výslovností ▪ rozumí běžným sdělením, otázkám a pokynům vysloveným zřetelně ▪ rozumí osobním údajům, údajům udání směru a podání zpráv ▪ při čtení v novinách a časopisech rozumí článkům o lidech a běžných životních situacích ▪ rozumí nejdůležitějším odborným výrazům ▪ umí pracovat s jednoduchými texty ▪ rozumí psaným pokynům (pozdravy, vzkazy, popis cesty, vyjádření názoru, rady) ▪ v konverzaci umí komunikovat v jednoduché podobě, dorozumět se v obchodě a v běžných životních situacích ▪ rozumí osobním údajům, údajům o udání směru ▪ písemně umí ve formulářích vyplnit základní údaje o sobě ▪ umí napsat text obsahující zprávu, napsat radu, vyjádřit oblibu nebo potřebu ▪ umí prezentovat svoji výtvarnou činnost s použitím odborné slovní zásoby v rozsahu 100 odborných slov a výrazů	**1.** Receptivní řečové dovednosti Poslech s porozuměním Čtení jednoduchých textů **2.** Produktivní řečové dovednosti Jednoduchý překlad Reprodukce jednoduchého textu **3.** Interaktivní řečové dovednosti Konverzace Odpověď na e-mail **4.** Jazykové prostředky Upevňování správné výslovnosti Rozvíjení slovní zásoby: Jazykové funkce – obraty při seznamování, vítání a loučení, udílení rady, požádání o pomoc, vyjádření pochybností **5.** Tematické okruhy Osobní údaje Rodina a životní události Škola a můj obor Počasí a podnebí Kultura a umění	102

	Služby Cestování Jídlo a stravování Zdraví a hygiena	
▪ ovládá probrané gramatické jevy a pravidla ▪ rozumí základním gramatickým časům a umí je aplikovat	**6.** Gramatika (gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků): Přítomný čas Dynamická a stavová slovesa Pořádek slov ve větě Minulý čas Budoucí čas Přídavná jména a příslovce Zájmena Předložky Předpřítomný čas	průběžně

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ při poslechu rozumí větám a často používaným slovům z oblastí, k nimž má bezprostřední osobní vztah, např. nakupování, prázdniny, cestování, oslavy ▪ je schopen postihnout hlavní smysl různých sdělení a oznámení ▪ je schopen číst delší texty ▪ při čtení vyslovuje srozumitelně ▪ vyhodnotí nejdůležitější informace z písemných zpráv a novinových článků ▪ v konverzaci se domluví při provádění rutinních úkolů vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech ▪ umí vyjádřit rozhořčení, mluvit o finančních problémech, hovořit o chybách, podat definici, telefonovat ▪ umí písemně popsat události, aspekty svého každodenního života ▪ umí napsat krátký příběh nebo popis události z oblasti každodenních témat	**1.** Receptivní řečové dovednosti Poslech s porozuměním monologu a dialogu Čtení textů Práce s textem **2.** Produktivní řečové dovednosti Překlad Reprodukce textu Písemné sdělení **3.** Interaktivní řečové dovednosti: Konverzace Telefonický rozhovor **4.** Jazykové prostředky Rozvíjení správné výslovnosti Rozvíjení slovní zásoby	102

▪ umí prezentovat svoji výtvarnou činnost s použitím odborné slovní zásoby v rozsahu 200 odborných slov a výrazů	**5.** Gramatika (větná skladba a tvarosloví) Jazykové funkce – obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření pozvání a odmítnutí, vyřízení vzkazu, sjednání schůzky, rezervace hotelového pokoje apod. **6.** Tematické okruhy Jídlo a vaření Nakupování a finance Každodenní činnosti a aktivity Bydlení Materiály a výtvarné potřeby IT technologie Vztahy a duševní hygiena Kultura a umění	
▪ ovládá probrané gramatické jevy a pravidla ▪ umí analyzovat větný celek z hlediska použitého času	**7.** Gramatické jevy Stupňování přídavných jmen Opakování – přítomný a minulý čas Předpřítomný čas Přivlastňovací pád Modální slovesa První podmínková věta Druhá podmínková věta Přací věty Vztažné věty Členy	průběžně

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ při poslechu rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích, pronášeným ve standardním hovorovém tempu ▪ umí zhodnotit emotivní význam mluveného projevu	**1.** Receptivní řečové dovednosti Poslech s porozuměním monologu a dialogu Čtení textů včetně jednoduchých odborných	102

▪ čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty ▪ orientuje se v textu ▪ umí nalézt hlavní důležité informace a vedlejší myšlenky ▪ v konverzaci si umí poradit s většinou situací při cestování ▪ umí zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány ▪ umí se vyjadřovat v běžných, předvídatelných situacích ▪ rozumí složitějším větám a sám tvoří ekvivalentní odpovědi ▪ dovede písemně zaznamenat podstatné myšlenky ▪ umí písemně formulovat vlastní myšlenky a vytvořit text ▪ umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy ▪ (dokáže rozlišit a vytvořit jednotlivé slohové útvary popis, vyprávění, charakteristika, rozhovor apod.) ▪ umí prezentovat svoji výtvarnou činnost s použitím odborné slovní zásoby v rozsahu 300 odborných slov a výrazů ▪ ovládá probrané gramatické jevy a pravidla ▪ je schopen analyzovat chyby v psaném nebo mluveném projevu svých spolužáků	Práce s obtížnějším textem **2.** Produktivní řečové dovednosti Překlad Výpisky ze složitějšího textu **3.** Interaktivní řečové dovednosti Konverzace, odpověď na dopis související se zaměstnáním **4.** Jazykové prostředky Rozvíjení správné výslovnosti Rozvíjení a tvoření slovní zásoby Gramatika (větná skladba, tvarosloví) Grafická podoba jazyka a pravopis Jazykové funkce – vyjádření prosby, radosti, zklamání, naděje apod. **5.** Tematické okruhy Osobní údaje Zaměstnání Doprava Zdraví a fitness Kriminalita Volný čas a zábava Multikulturní společnost Zeměpis a klimatické změny Kultura a umění **6.** Gramatické jevy Opakování – přítomný a minulý čas „There is / It is“ Předpřítomný čas Budoucí čas Předminulý čas Trpný rod	

	První, druhá a třetí podmínková věta Frázová slovesa Vyjádření množství Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	průběžně

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ při poslechu rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává v práci, škole a volném čase ▪ rozumí hlavnímu smyslu většiny rozhlasových a televizních programů ▪ umí zhodnotit emotivní význam mluveného projevu (např. ironii, nadsázku apod.) ▪ rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k jeho oboru pracovní činnosti ▪ domluví se v běžných situacích ▪ umí získat a podat informace ▪ umí bez přípravy konverzovat o tématech souvisejících s každodenním životem ▪ umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány ▪ v písemném projevu umí spojit fráze tak, aby mohl popsat zážitky a události, své sny, naděje a ambice ▪ umí písemně stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány, popsat děj knihy či filmu a popsat své reakce ▪ umí prezentovat svoji výtvarnou činnost s použitím odborné slovní zásoby v rozsahu 450 odborných slov a výrazů	**1.** Receptivní řečové dovednosti Poslech s porozuměním v autentických situacích (na nádraží, na letišti, na poště apod.) Čtení textů včetně odborných **2.** Produktivní řečové dovednosti Překlad Písemné zpracování textu (anotace, výpisky, osnova) **3.** Interaktivní řečové dovednosti Konverzace, dopis, žádost o zaměstnání, telefonický rozhovor **4.** Jazykové prostředky Rozvíjení správné výslovnosti pomocí slovníku Rozvíjení a tvoření slovní zásoby četbou autentických textů Gramatika (větná skladba, tvarosloví, frazeologie) Grafická podoba jazyka a pravopis, slohové útvary **5.** Jazykové funkce – vyjádření omluvy, lítosti, podpory a vstřícnosti při komunikaci psané i mluvené	90

	6. Tematické okruhy Cestování Popis osobnosti Kariéra – můj obor Zdravý životní styl Finanční gramotnost Globalizace Evropská unie Kultura a umění	
▪ ovládá probrané gramatické jevy a pravidla ▪ dokáže zhodnotit úroveň svého gramatického projevu a analyzovat v něm chyby	**7.** Gramatika Opakování – přítomný a minulý čas Budoucí čas Trpný rod Nepřímá otázka Otázka na podmět a předmět Nepřímá řeč Slovesné vazby Modální slovesa Vyjádření souhlasu Tázací dovětek	průběžně

Německý jazyk – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	12 / 396
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučování je vytvářet, rozvíjet a prohlubovat řečové dovednosti tak, aby byl absolvent schopen pohotové komunikace v různých životních situacích a dokázal bezproblémově užívat cizí jazyk pro profesní účely, pro studium odborné literatury atd. Jazyková výuka prohlubuje všestranné a odborné vzdělání, obohacuje poznatkové struktury a přispívá k rozvoji myšlenkových procesů a samostatné duševní práce. Podmiňuje kvalitu soustavného odborného růstu. Rozvíjí všeobecné kompetence (z oblasti znalosti reálií a kultury studovaného jazyka, sociálně kulturních dovedností, rozvíjení osobnosti a studijních návyků). Zároveň podporuje komunikační dovednosti ve zvoleném jazyce.

Cílem výuky jazyků je naučit žáky pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, příručkami a využívat tyto zdroje ke studiu jazyka a k prohlubování všeobecných vědomostí a dovedností. Žáci jsou vedeni k vytváření a upevňování potřebnosti celoživotního vzdělávání.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu německý jazyk směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali v německém jazyce komunikovat písemně i slovně
- získali sdělný a kultivovaný jazykový projev
- využívali jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí
- pracovali s textem v různých formách
- ovládali a správně používali gramatické a stylistické zákonitosti a pravidla
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- rozlišovali jazyk spisovný a nespisovný, posuzovali vhodnost jejich použití
- využívali své jazykové znalosti jako nezbytný základ studia dalších jazyků
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, média, knihovny, galerie, výstavy), dokázali je zpracovávat, interpretovat, správně zhodnotit a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory

- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- byli schopni abstraktního a tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti

Charakteristika učiva

Obsahem výuky, který směřuje k plnění komunikativního vzdělávacího cíle, je systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků ze základní školy v těchto kategoriích:

Řečové dovednosti

a) receptivní – poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných, práce s textem
a) produktivní – ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky, anotace atp.), překlad
b) interaktivní – střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis

Jazykové prostředky

a) slovní zásoba a její tvoření
a) výslovnost (zvukové prostředky jazyka)
b) gramatika (tvarosloví a větná skladba)
c) grafická podoba jazyka a pravopis
d) jazykové reálie související s osvojovanými jazykovými prostředky

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

a) tematické okruhy – osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, německy mluvící země
a) komunikační situace – získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod.
b) jazykové funkce – obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.

Poznatky o zemích

Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání německy mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí. Informace ze sociálně kulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

Pojetí výuky

Výuka (tři hodiny týdně ve čtyřech ročnících) směřuje k cílové úrovni B1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. V rámci práce s talentovanými žáky a zároveň slabšími žáky jsou připraveny různé metody výuky. Podle možností, podmínek a úrovně jsou žáci rozděleni do skupin. Tím je zajištěna práce s talentovanými žáky (žáci pracují s náročnějšími materiály a jsou na ně kladeny vyšší nároky) a zároveň jsou podporováni slabší žáci, kteří naopak potřebují látku ještě více zopakovat a procvičit.

Vyučující používá při výuce doplňkové materiály, např. magnetofon, videopřehrávač, DVD přehrávač. Vhodným zadáním úkolů motivuje žáky k samostatné práci s různými materiály (překladové, studijní a výkladové slovníky, autentické texty, písničky, beletrie, odborná literatura, časopisy, internet, filmy, apod.). Vyučující zároveň motivuje žáky ke konverzaci pomocí vhodně zvolených témat. Výuka je orientována k autodidaktickým metodám (samostatné učení žáků) a k sociálně komunikativním aspektům učení (didaktické slovní metody). Žáci jsou motivováni nabídkou zahraničních zájezdů, studijních pobytů a kontaktů se školami v zahraničí a účastní na mezinárodních programech na podporu mládeže v odborném vzdělávání. V rámci mezipředmětových vztahů jsou vytvářeny podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce, např. odborná němčina, dějiny umění.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Cíle jazykové výuky mají různé úrovně a sledují kvality žáka v různých oblastech jeho rozvoje, proto i hodnocení musí být realizováno podle povahy těchto cílů. Vyučující průběžně kontroluje výsledky učení včetně domácí přípravy, ústní i písemné. Zařazuje kontrolní didaktické testy osvojeného učiva, zaměřené na poslech a čtení cizojazyčných textů s porozuměním, na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků. Zařazuje kontrolní písemné práce, které ověřují schopnost souvislého písemného projevu žáků. Žák je motivován k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách, nebo při vyjadřování svých vlastních postojů. Učitel hodnotí gramaticko-lexikální úroveň projevu, obsah projevu a jeho konzistenci. Při řízené konverzaci učitel nepřerušuje projev žáka opravováním jednotlivých gramatických chyb, ale hodnotí projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. K porovnání úrovně získaných znalostí a dovedností slouží srovnávací testy. Po nástupu do prvního ročníku procházejí žáci vstupním srovnávacím testem, podle kterého vyučující zhodnotí a přizpůsobí způsob výuky. V závěru každého ročníku je zařazen závěrečný srovnávací test, který dává přehled o progresu úrovně znalostí jednotlivých žáků i celých tříd a zároveň slouží jako zpětná vazba pro jednotlivé vyučující. Výsledky se zaznamenávají do evaluační karty žáka, která slouží k vyhodnocení závěrečné zprávy i v grafické podobě. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci jsou vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí – především ke komunikaci, k učení k práci a spolupráci s ostatními lidmi, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, práci s informačními technologiemi a kompetencí k řešení praktických úkolů a pracovnímu uplatnění. Rozvíjí jejich schopnost přizpůsobit se v různém pracovním prostředí, což zvyšuje šanci na jejich uplatnění na trhu práce. Studium cizího jazyka slouží žákům ke zpřístupnění informací v cizím jazyce (např. na internetu nebo v odborné literatuře) v jejich zaměření. V rámci uvědomování si potřeby celoživotního vzdělávání žák rozvíjí pomocí studia cizího jazyka nejen jazykové kompetence, ale uvědomuje si také své postavení nejen v naší společnosti, ale i v celoevropském a celosvětovém kontextu. Je veden k pochopení zvláštností a rozdílů jednotlivých kultur, k toleranci a spolupráci v rámci studentských partnerských výměn, a také k přípravě ke spolupráci se zahraničními partnery ve svém budoucím povolání. Tyto kompetence může žák nacvičovat během každodenní výuky, pokud vede k jeho samostatné práci a možnosti samostatně se projevovat

a vyjadřovat. Právě projektová výuka slouží k podpoře samostatné práce žáků a rozvíjí jejich schopnost získávat a zpracovávat materiály z různých zdrojů. Žáci se učí pracovat v týmu, prezentovat svoji společnou práci. Projekty jsou v souladu s probíranými tematickými celky (např. globální ekologické problémy, klady a zápory EU, výtvarné umění, novinky v informačních technologiích, reálie jazykových oblastí, média, sport, volný čas, cestování).

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Kultivované a správné používání cizího jazyka je důležitou odbornou kompetencí kulturního a vzdělaného člověka, která značně rozšiřuje jeho možnosti v občanském životě a pozdějším profesním uplatnění žáka. V podmínkách dnešního světa se stává tato kompetence nezbytností.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci pracují s texty, dokumentárními filmy atd. zaměřenými na evropský a světový kontext, budování a fungování EU, protiklady a zvláštnosti jednotlivých kultur, upozornění na přetrvávající nedemokratické systémy. K podpoře výchovy k demokratickému občanství jsou volena i témata žákovských projektů. Žáci jsou vedeni k zamyšlení nad demokratickým i nedemokratickým chováním, k hodnocení a posuzování informací. Žáci jsou vedeni k zdvořilosti a slušnosti, k pochopení multikulturní společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k aktivitám (čtení, psaní, poslech, konverzace) spojeným s ochranou přírody, s globálními problémy (oteplování, mizení deštných pralesů, přelidnění, nedostatek pitné vody, problémy zemí třetího světa) a k porovnávání přístupu k ochraně životního prostředí v jednotlivých zemích. Jsou vychováváni k ekologickému chování (projektová výuka).

Člověk a svět práce

Žáci pracují s informacemi, které jim pomohou v orientaci na trhu práce (perspektivní obory, obory s převládající nezaměstnaností, atd.), získávají znalosti jednotlivých oborů, jsou vedení k sebekritičnosti a posuzování vlastních schopností a možností. Žáci jsou vedeni k dovednosti prezentovat vlastní osobu v souvislosti s hledáním zaměstnání.

Informační a komunikační technologie

Do výuky je zapojeno využívání informačních a komunikačních technologií (internetu, CD-ROM, DVD). Cizí jazyk je používán pro studium odborné literatury a pro samostudium. Žáci jsou vybaveni základní úrovní mediální gramotnosti, využívají moderní informační a komunikační technologie a jsou schopni vyhledávat

informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáží pracovat s informacemi, analyzovat je, správně interpretovat a používat.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ při poslechu rozumí, jestliže mluvčí hovoří se zřetelnou výslovností a dostatečně dlouhými pauzami ▪ rozumí jednoduchým sdělením, otázkám a pokynům vysloveným pomalu a zřetelně ▪ rozumí číslům, údajům o cenách a o čase ▪ při čtení v novinách a časopisech rozumí článkům o lidech a běžných životních situacích ▪ rozumí nejdůležitějším odborným výrazům ▪ umí pracovat s jednoduchými texty ▪ rozumí psaným pokynům (pozdravy, vzkazy, popis cesty apod.) ▪ v konverzaci umí komunikovat v jednoduché podobě, dorozumět se v obchodě a v běžných životních situacích ▪ dorozumí se o číselných údajích, o cenách a o čase ▪ písemně umí ve formulářích vyplnit základní údaje o sobě ▪ umí napsat jednoduchý text na pohlednici, dopis, několik jednoduchých vět o sobě (bydliště, koníčky, studium)	**1.** Receptivní řečové dovednosti Poslech s porozuměním Čtení jednoduchých textů **2.** Produktivní řečové dovednosti Jednoduchý překlad Reprodukce jednoduchého textu **3.** Interaktivní řečové dovednosti Konverzace Odpověď na e-mail **4.** Jazykové prostředky Upevňování správné výslovnosti Rozvíjení slovní zásoby Jazykové funkce – obraty při seznamování, vítání a loučení **5.** Tematické okruhy Představování Osobní údaje Dům a domov, bydlení Každodenní život, můj den Nakupování Volný čas Cestování, prázdniny Naše škola a její vzdělávací programy Německy mluvící země, mapa	102

▪ ovládá probrané gramatické jevy a pravidla ▪ rozumí základním gramatickým časům a umí je aplikovat	**6.** Gramatika (gramatické jevy jsou probírány v kontextu tematických celků) Perfektum slabých a silných sloves Zvratná slovesa Předložky se 3. a 4. pádem Vybrané vedlejší spojky Zájmenná příslovce Slovesa s předložkami	průběžně

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ při poslechu rozumí větám a často používaným slovům z oblastí, k nimž má bezprostřední osobní vztah, např. já sám, moje rodina, nakupování, blízké okolí, moje práce ▪ je schopen postihnout hlavní smysl krátkých, jasných a jednoduchých sdělení a oznámení ▪ je schopen číst krátké, jednoduché texty ▪ při čtení vyslovuje srozumitelně ▪ vyhodnotí nejdůležitější informace z písemných zpráv a novinových článků, v nichž se vyskytují čísla, jména, obrázky a nadpisy ▪ rozumí jednoduchým návodům, pokynům v počítačových programech ▪ v konverzaci se domluví při provádění rutinních úkolů vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech ▪ umí se omluvit a reagovat na omluvu, zeptat se na cestu a s pomocí mapy nebo plánu města cestu vysvětlit ▪ umí písemně v jednoduchých větách popsat události, aspekty svého každodenního života ▪ ve formulářích umí vyplnit údaje o svém vzdělání, práci, zájmech a zvláštních znalostech ▪ umí napsat krátký příběh, popis události z oblasti každodenního života	**1.** Receptivní řečové dovednosti Poslech s porozuměním monologu a jednoduchému dialogu Čtení jednoduchých textů Práce s textem **2.** Produktivní řečové dovednosti Překlad Reprodukce textu Jednoduché písemné sdělení **3.** Interaktivní řečové dovednosti Konverzace Odpověď na dopis **4.** Jazykové prostředky Rozvíjení správné výslovnosti Rozvíjení a tvoření slovní zásoby Gramatika (větná skladba a tvarosloví) Jazykové funkce – obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření pozvání a odmítnutí, vyřízení vzkazu, sjednání schůzky	102

	5. Tematické okruhy Mezilidské vztahy, pomoc v domácnosti, rodina Péče o tělo, zdraví Služby ve městě, móda Počasí Jídlo a nápoje Zaměstnání Svátky	
▪ ovládá probrané gramatické jevy a pravidla ▪ umí analyzovat větný celek ▪ umí zhodnotit skladbu věty	**6.** Gramatické jevy Konjunktiv II Pasiv prézens Místní a časové předložky Skloňování a stupňování přídavných jmen Nepřímé otázky	průběžně

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ při poslechu rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích, pronášeným ve standardním hovorovém tempu ▪ umí zhodnotit emotivní význam mluveného projevu (radost, zlost apod.) ▪ čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty ▪ orientuje se v textu ▪ umí nalézt hlavní důležité informace a vedlejší myšlenky ▪ v konverzaci si umí poradit s většinou situací při cestování ▪ umí zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány ▪ umí se vyjadřovat v běžných, předvídatelných situacích ▪ rozumí složitějším větám a sám tvoří ekvivalentní odpovědi ▪ dovede písemně zaznamenat podstatné myšlenky	**1.** Receptivní řečové dovednosti Poslech s porozuměním monologu a dialogu Čtení textů včetně jednoduchých odborných Práce s obtížnějším textem **2.** Produktivní řečové dovednosti Překlad Výpisky ze složitějšího textu **3.** Interaktivní řečové dovednosti Konverzace, odpověď na dopis související se zaměstnáním **4.** Jazykové prostředky Rozvíjení správné výslovnosti Rozvíjení a tvoření slovní zásoby	102

▪ umí písemně formulovat vlastní myšlenky a vytvořit text ▪ umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy ▪ dokáže rozlišit a vytvořit jednotlivé slohové útvary (popis, vyprávění, charakteristika, rozhovor apod.)	Gramatika (větná skladba, tvarosloví) Grafická podoba jazyka a pravopis Jazykové funkce – vyjádření prosby, radosti, zklamání, naděje apod. **5.** Tematické okruhy Moderní technologie Nová povolání Plány do budoucnosti Sport Literatura a umění Národnostní zvláštnosti Člověk ve společnosti Česká republika Cestování Globální problémy Život ve městě a na venkově Vybrané poznatky o německy mluvících zemích – kultura, umění a literatura, tradice v kontextu znalostí o České republice	
▪ ovládá probrané gramatické jevy a pravidla ▪ je schopen analyzovat chyby v psaném nebo mluveném projevu svých spolužáků	**6.** Gramatické jevy Vztažné věty Párové spojky Infinitiv s „zu“ Infinitiv s „um – zu, ohne zu“	průběžně

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ při poslechu rozumí hlavnímu smyslu jasné standardní řeči o známých záležitostech, s nimiž se pravidelně setkává v práci, škole a volném čase ▪ rozumí hlavnímu smyslu většiny rozhlasových a televizních programů ▪ umí zhodnotit emotivní význam mluveného projevu (např. ironii, nadsázku apod.) ▪ rozumí textům psaným běžně užívaným jazykem nebo jazykem vztahujícím se k jeho oboru pracovní činnosti ▪ rozumí popisům událostí, pocitů, přání v osobních dopisech ▪ uplatňuje různé techniky čtení textu ▪ aplikuje znalost gramatických jevů (např. tvoření slov pomocí přípon), která vede k pochopení složitějšího textu i bez 100% znalosti slovní zásoby ▪ při konverzaci se dokáže vyjadřovat k tématům z veřejného a osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru ▪ pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti ▪ domluví se v běžných situacích ▪ umí získat a podat informace ▪ umí bez přípravy konverzovat o tématech souvisejících s každodenním životem ▪ umí stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány ▪ v písemném projevu umí spojit fráze tak, aby mohl popsat zážitky a události, své sny, naděje a ambice ▪ umí písemně stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány, popsat děj knihy či filmu a popsat své reakce	**1.** Receptivní řečové dovednosti Poslech s porozuměním v autentických situacích (na nádraží, na letišti, na poště apod.) Čtení textů včetně odborných **2.** Produktivní řečové dovednosti Překlad Písemné zpracování textu (anotace, výpisky, osnova) **3.** Interaktivní řečové dovednosti Konverzace, dopis, žádost o zaměstnání, telefonický rozhovor **4.** Jazykové prostředky Rozvíjení správné výslovnosti pomocí slovníku Rozvíjení a tvoření slovní zásoby četbou autentických textů Gramatika (větná skladba, tvarosloví, frazeologie) Grafická podoba jazyka a pravopis, slohové útvary **5.** Tematické okruhy Svět práce Vzdělávání Vztahy Ekologie Média Ucelené poznatky o německy mluvících zemích – kultura, umění a literatura, tradice, politika, ekonomka Osobnosti kulturního a vědeckého života	90

▪ ovládá probrané gramatické jevy a pravidla ▪ dokáže zhodnotit úroveň svého gramatického projevu a analyzovat v něm chyby	**6.** Gramatika Vztažné věty s předložkami Příčestí přítomné Vybrané vedlejší spojky Pasiv perfekta a préterita Konjunktiv I	průběžně

Občanská nauka – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	4 / 132
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vyučovací předmět občanská nauka významně přispívá ke kultivaci člověka, vede žáky k potřebě aktivního, odpovědného a informovaného života jedince ve společnosti druhých lidí a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem předmětu je utvářet kladný vztah žáků k materiálním a duchovním hodnotám, motivovat žáky k jejich tvorbě i ochraně. Žákům jsou zprostředkovány základní vědomosti z oblasti psychologie a sociologie. Předmět přispívá k hlubší reflexi vlastní osobnosti a společenských vztahů a poskytuje žákům základní orientaci v problematice fungování demokratické společnosti a práva, v otázkách filosofie a etiky. Občanská nauka se významně podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Žáci se učí kriticky myslet a obhajovat své poučené názory v diskusi s ostatními.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu občanská nauka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali základní vědomosti z oblasti psychologie a lidské psychiky
- získali základní vědomosti z oblasti sociologie
- orientovali se v základních pojmech občanského, rodinného a trestního práva
- znali základní funkce státu a principy fungování demokratické společnosti
- orientovali se v základních politických pojmech a politickém systému ČR
- orientovali se v základní problematice mezinárodní politiky a evropské integrace
- uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotní kultivace vlastní osobnosti
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, média, knihovny, galerie, výstavy), dokázali je zpracovávat, interpretovat, správně zhodnotit a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah
- získali přehled o společenském a kulturním dění v naší veřejnosti i ve světě

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do všech čtyř ročníků studia s dotací jedné hodiny týdně. Výuka předmětu občanská nauka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy, z jiných vyučovacích předmětů a dalších zdrojů. Žáci jsou vedeni k uvědomělému občanství a rozvoji občanské gramotnosti. Učivo je po ročnících členěno do čtyř hlavních tematických okruhů:

a) Člověk a osobnost
b) Člověk ve společnosti
c) Občan v demokratickém světě, demokratické a nedemokratické systémy v kontextu soudobých dějin
d) Filosofické a etické otázky v životě člověka

V prvním okruhu témat se žáci seznámí s různými faktory ovlivňujícími lidskou psychiku a způsoby ovlivnění psychiky sociálním prostředím. Naučí se charakterizovat poznávací procesy, porovnávat a využívat různé metody učení. Jsou seznámeni se zásadami duševní hygieny a se způsoby vyrovnání se s náročnými životními situacemi. Žáci se učí charakterizovat osobnost a rozlišovat individuální a typologické rozdíly. Seznámí se s obsahem pojmu inteligence a s rozdíly mezi jejími různými druhy. Dále jsou seznámeni se specifickými etapami vývoje lidského života.

Druhý tematický okruh se zabývá specifiky různých společenských útvarů (rozdíly mezi skupinou a davem), významem rodiny, problémy sociální nerovnosti a různými rolemi jedince ve společnosti. Žáci se seznámí s problematikou interkulturních vztahů a významem kulturní dimenze v lidském životě. Dále jsou seznámeni s tematikou sociální interakce a prosociálního jednání, významem sociálních institucí a sociální kontroly. Žáci se učí rozpoznávat stereotypní myšlení a předcházet předsudkům. Žákům jsou seznámeni s průběhem sociální komunikace, s jejími podobami a jsou motivování k získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí a vedeni k tomu, aby data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost.

Ve třetím okruhu jsou žákům vysvětleny základní funkce státu a rozdílnost různých typů států a forem vlády v historii i v současnosti. Žákům je objasněn princip demokracie a jeho odlišnosti od nedemokratických forem řízení společnosti a totalitního státu. Jsou seznámeni volebním systémem ČR, s jednotlivými složkami politického spektra v ČR a s přístupy různých společenských uskupení k řešení základních společenských problémů. Rovněž jsou seznámeni s problematikou politického extremismu a možnými riziky extrémních ideologií. Žáci se učí posuzovat vztah mezi médii, politikou a politiky a rozpoznat nebezpečí manipulace s veřejností v mediálních kampaních. Jsou jim objasněny rozdíly mezi lidskými a občanskými právy, smysl rozdělení politické moci a pojmy občanská společnost, demokratický stát a právní stát. Žáci jsou seznámeni se zapojením ČR do mezinárodních a evropských struktur, s problematikou globalizace a globálními problémy naší planety. Žáci se učí čtenářské gramotnosti, což znamená pochopit text, vzít v úvahu kontext, převyprávět přečtené a zaujmout k textu kritický přístup. Žáci se učí písemně i ústně prezentovat sebe sama a své názory a postoje.

Poslední okruh témat se zabývá otázkami filosofickými a etickými. Žáci se seznámí se základními filosofickými disciplinami, se specifiky filosofického tázání a s přístupy filosofie, náboženství a vědy k uchopení skutečnosti v historickém vývoji lidstva až po současnost v dějinných a kulturních souvislostech. Žáci se učí posuzovat jednání z hlediska etických norem a zaujímat vlastní postoje k otázkám etiky, svobody a odpovědnosti.

Pojetí výuky

Ve výuce je uplatňován výklad učitele, skupinová i individuální práce, referáty, diskuse, samostatné získávání informací. Kromě tradičních metodických postupů je výuka zaměřena také na problémové úkoly

a na formy výuky, které podporují skupinovou práci žáků (projektové učení, práce s texty různé povahy, práce s informačními technologiemi, s dokumenty a písemnými materiály, práce s knihami a časopisy). Do výuky je zařazována diskuse na daná témata, prezentace seminárních prací a projektů žáků a prezentace a obhajoba vlastních názorů žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Při hodnocení výsledků práce žáků je kladen důraz nejen na míru porozumění učivu, případně na pochopení vnitřních souvislostí probíraných problémů, ale také na schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech. Posuzována je také schopnost kultivovaného, formálně i odborně správného vyjadřování. Žák musí umět diskutovat o problému, vhodně argumentovat a svůj názor obhájit. Hodnocena je také aktivita při výuce a orientace v současném dění. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření znalostí. Dalším hodnoceným výstupem je seminární práce, případně referát nebo projekt. Zde se hodnotí především schopnost práce s konkrétními informacemi (vyhledávaní zdrojů, jejich zhodnocení, zpracování a použití). Při posuzování žáků jsou zohledňovány osobnostní vlastnosti žáka a rozdílná zralost. Důležitou částí klasifikace žáka je i sebehodnocení a kolektivní hodnocení. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Žák:

- je schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- je schopen uceleného, smysluplného projevu
- jedná odpovědně, dodržuje zásady etiky a slušného chování
- přiměřeně řeší konfliktní situace a umí jim předcházet
- vyjadřuje se v mluveném i písemném projevu srozumitelně, uplatňuje logickou strukturu, kulturu jazykového projevu a dbá na odbornou správnost
- uvědomuje si potřebu aktivního zapojení do života v občanské společnosti
- váží si demokratických hodnot a jedná v souladu s nimi
- je kriticky tolerantní ke spoluobčanům rozdílného vyznání, politických názorů a životního způsobu
- umí zasvěceně diskutovat o aktuálních problémech, dokáže přiměřeným způsobem prezentovat a obhájit svůj postoj
- kriticky hodnotí získané informace, posuzuje jejich rozdílnou informační hodnotu a věrohodnost
- orientuje se v zásadách ochrany osobních údajů
- nenechá sebou manipulovat
- vždy jedná tak, aby chránil zdraví své i druhých

- uplatňuje získané znalosti z psychologie a sociologie při korigování svého jednání i při hodnocení chování druhých
- odsuzuje předsudky, projevy rasismu, intolerance, nacionalismu a xenofobie
- orientuje se v problematice boje se sociálně-patologickými jevy a závislostmi
- jedná v zájmu ochrany životního prostředí
- váží si lidské práce a neničí svévolně její výsledky
- dokáže se přizpůsobovat měnícím se životním a pracovním podmínkám a uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání
- je schopen identifikace a formulování vlastních priorit a cílů
- uvědomuje si osobní odpovědnost při rozhodování
- je veden ke komunikační dovednosti a sebeprezentaci

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Občanská gramotnost je základní odbornou kompetencí kulturního a vzdělaného člověka, která je přínosem pro studium všech ostatních předmětů i pro občanský život a pozdější profesní a společenské uplatnění žáka.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák si vytváří a upevňuje takové postoje a hodnotovou orientaci, které jsou potřebné pro fungování a upevňování demokracie. Vlastní občanskou gramotnost si buduje také tím, že si osvojuje poznatky a normy potřebné k životu odpovědného a aktivního občana.

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k odpovědnému myšlení a jednání, které vede k udržení kvality životního prostředí a vyjadřuje úctu k životu ve všech jeho formách.

Člověk a svět práce

Žák se adaptuje na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňuje. Přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Porozumí zadání úkolu, umí získat informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem. Je schopen identifikace a formulování vlastních priorit

a cílů; přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování. Žák rozvíjí své komunikační dovednosti a schopnost sebeprezentace a je otevřen vůči celoživotnímu učení.

Informační a komunikační technologie

Žák dokáže efektivně pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií. V rámci zadaných úkolů získává informace z ověřených zdrojů, je schopen pracovat s informacemi pocházejícími z internetu, třídit je a vyhodnocovat. Žák vnímá a hodnotí potenciál i rizika zapojení digitálních technologií do různých procesů a v různých situacích a podle toho zodpovědně jedná. Žák vyhledává, posuzuje, získává, spravuje, sdílí a sděluje informace. K tomu volí postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ je schopen popsat postavení psychologie v systému věd ▪ charakterizuje skupiny psychologických disciplín a uvede příklady využití psychologie v různých oborech lidské činnosti ▪ charakterizuje metody vědeckého zkoumání ▪ stručně popíše historický vývoj psychologie a proměny pohledů na psychickou stránku člověka	**1.** Úvod do psychologie Psychologie jako věda Dějiny psychologie Hlavní směry psychologie Systém psychologických věd Výzkumné metody psychologie	7
▪ dokáže popsat proces vnímání a poznávání skutečnosti ▪ vysvětlí rozdíl mezi počitkem a vjemem ▪ vysvětlí mechanismus vzniku představ ▪ popíše spojitost mezi řečí a myšlením ▪ popíše fáze paměťového procesu ▪ rozpozná typ své paměti, využívá této znalosti při učení ▪ definuje pojem vůle, vysvětlí jak souvisí s dosahováním cílů ▪ osvojí si techniky stanovení cílů ▪ definuje emoční stavy	**2.** Psychické procesy Vědomí a vnímání Poruchy vnímání Paměť a pozornost Zákony tvorby fantazijních představ Představivost Asociační zákony a myšlení Myšlení a řeč City a emoce	8

▪ porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro vlastní studium		
▪ je schopen charakterizovat lidskou osobnost ▪ uvědomí si individuální a typologické rozdíly mezi lidmi – určí jednotlivé temperamentové typy a posoudí vlastní schopnosti ▪ vymezí pojmy motivace, postoje a charakter ▪ využívá poznatky získané při sebepoznání ▪ uplatní vhodné způsoby vyrovnání se s náročnými životními situacemi	**3.** Psychologie osobnosti Osobnost a její rysy Temperament a charakter Motivace a postoje Schopnosti a dovednosti Stres a duševní hygiena Duševní poruchy Základní typy zátěžových situací	7
▪ popíše specifické znaky jednotlivých etap vývoje lidského života ▪ vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví	**4.** Vývojová psychologie Předmět zájmu vývojové psychologie Vývojová stádia a psychosociální krize Prenatální stadium Kojenec Batole Mladší školní věk Pubescence, adolescence Dospělost Stáří	7
▪ charakterizuje různé formy sdělení informací ▪ popíše souvislost komunikace s vnitřním prožíváním ▪ na konkrétních příkladech charakterizuje chyby a problémy v komunikaci	**5.** Komunikace Verbální a nonverbální komunikace Konflikt a jeho zvládání	5

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ vymezí rozdíl mezi laickým a vědeckým pohledem na svět a společnost	**1.** Úvod do sociologie Předmět a struktura sociologie	5

▪ vysvětlí užití sociologických metod	Metodologie sociologického výzkumu Významní představitelé sociologického myšlení	
▪ popíše fungování mobilitně uzavřené společnosti ▪ vysvětlí specifika různých společenských útvarů ▪ uvede rozdíly mezi skupinou a davem a popíše specifika davového chování ▪ určí společné vnější znaky a vnitřní hodnoty spojující členy určité skupiny ▪ vymezí význam rodiny jako primární sociální skupiny	**2.** Člověk a společnost Rodina jako sociální skupina Přechod od tradiční k moderní společnosti Tradiční a moderní společnost Postindustriální společnost Člověk jako součást sociálních útvarů Další sociální útvary Sociální stratifikace Nerovnost	10
▪ dokáže popsat problematiku sociální nerovnosti, zaujme k problematice vlastní stanovisko ▪ určí své sociální pozice a odvodí jaké role (vzorce chování) jsou s nimi spojeny ▪ dokáže vysvětlit úskalí anomického stavu	**3.** Struktura společnosti Sociální status a mobilita Současná česká společnost	5
▪ uvede a vysvětlí různá pojetí pojmu kultura ▪ popíše působení masové kultury a zejména masmédií na náš život ▪ objasní význam kulturní dimenze v životě člověka ▪ vysvětlí problematiku multikulturního soužití	**4.** Kultura a společnost Národ, etnikum a multikulturní společnost Netolerance Xenofobie a rasismus Sociální interakce a jednání Altruismus, solidarita a kooperace Sociální instituce Sociální kontrola Prostředky sociální kontroly Stereotypy a předsudky Masová kultura Multikulturní a multietnická společnost	14

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ vysvětlí základní funkce státu ▪ vymezí rozdílnost obsahu pojmů národ a stát ▪ dokáže rozlišit historické i současné typy států a forem vlády ▪ vymezí pojmy občanství a státní příslušnost ▪ odliší pojmy aktivní občanství, vlastenectví a nacionalismus	**1.** Občan a stát Stát, jeho podstata, znaky a funkce Vznik a vývoj státu, občanství	6
▪ umí vyložit podstatu demokracie a odliší ji od nedemokratických forem řízení společnosti ▪ je schopen porovnat postavení občana v demokratickém a totalitním státě ▪ uvede možnosti občana zasahovat do dění v obci a ve státě ▪ vyloží podstatu voleb a volebních systémů v ČR ▪ dokáže posoudit formy vztahu médií a politiky a vysvětlit nebezpečí manipulace v mediálních kampaních ▪ vymezí pojem veřejné mínění a uvede faktory, které jej ovlivňují ▪ objasní podstatu a význam politického pluralismu ▪ uvede příklady politického extremismu a vysvětlí možná nebezpečí extrémních ideologií ▪ dokáže rozlišit jednotlivé složky politického spektra v ČR a porovnat přístupy různých politických seskupení k řešení základních společenských problémů	**2.** Občan a demokracie Pojem, znaky a druhy demokracie Formy přímé demokracie Pojem a funkce voleb v demokratických státech Volební systémy, volby v ČR Politika a politické subjekty Politické strany a jejich programy Typy ideologií Politický extremismus Skupinová tvorba vlastních politických stran a volebních programů Prezentace vlastních politických stran před třídou Volby nanečisto	10
▪ objasní pojem občanská společnost ▪ pojmenuje rozdíly mezi lidskými a občanskými právy ▪ vysvětlí pojem „svoboda“ ▪ objasní důvody evropské integrace a posoudí její význam pro vývoj Evropy ▪ zhodnotí dopad začlenění ČR do evropských struktur ▪ vysvětlí pojem globalizace a odliší různé pohledy na problematiku globalizace	**3.** Úvahy nad demokratickými a nedemokratickými režimy v kontextu soudobých dějin Definování pojmu svoboda a demokracie na pozadí četby a diskuse vybraných děl Četba a diskuse nad knihou „Doba z druhé ruky“ od Světlany Alexijevičové	18

▪ dokáže charakterizovat nejvýznamnější globální problémy planety ▪ je schopen identifikace a formulování vlastních priorit a cílů ▪ uvědomuje si osobní odpovědnost při rozhodování ▪ je veden ke komunikační dovednosti a sebeprezentaci ▪ vyjadřuje se v mluveném i písemném projevu srozumitelně, uplatňuje logickou strukturu, kulturu jazykového projevu a dbá na odbornou správnost ▪ uvědomuje si potřebu aktivního zapojení do života v občanské společnosti	Četba a diskuse nad knihou „Tyranie: 20 lekcí z 20. století“ a „Cesta k nesvobodě“ od Timothy Snydera Četba a diskuse nad knihou „Moc bezmocných a jiné eseje“ od Václava Havla Četba a diskuse nad knihou „Tohle není propaganda“ od Petera Pomerantseva	

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ objasní specifika filosofického tázání ▪ je schopen porovnat přístupy filosofie, náboženství a vědy k pochopení skutečnosti a člověka ▪ určí základní filosofické disciplíny ▪ interpretuje různé texty	**1.** Úvod do filosofie Specifika filosofického tázání Odlišnost uchopování světa: filosofie, náboženství, věda, umění Náboženství a mýtus Základní filosofické problémy (disciplíny)	2
▪ charakterizuje základní školy a klíčové osobnosti antické filosofie je schopen jejich názory vysvětlit a vzájemně porovnat	**2.** Antická filosofie Sofisté Sokrates Platón Aristoteles	4
▪ rozliší jednotlivé filosofické směry helénismu a středověku, uvede jejich představitele a porovná způsoby řešení základních filosofických otázek ▪ interpretuje vztah náboženství a filosofie a dokáže pojmenovat filosofický vliv na formování křesťanství	**3.** Helénistické období Vznik křesťanství a středověká filosofie Stoici, skeptici a epikurejci Patristika, význam středověkých univerzit, Scholastika, Spor o universálie	4
▪ charakterizuje postoje představitelů novověké filosofie k vybraným filosofickým problémům	**4.** Renesanční a novověká filosofie	5

▪ je schopen pojmenovat základní problematiku vztahu duše a těla z pohledu filosofie ▪ vysvětlí rozdíl mezi racionalistickým a empiristickým uchopováním světa kolem nás	Renesanční filosofie Monismus a pluralismus Dualismus, mysl a tělo Racionalismus: Descartes, Spinoza Empirismus: Hume	
▪ Vysvětlí rozdíl mezi geniální uměleckou tvorbou, přírodní tvorbou a nápodobou ▪ zamyslí se nad hranicemi umění a uměleckého díla ▪ zaujme postoj ke vztahu autora uměleckého díla a díla samotného a dopadu tohoto vztahu na konzumenta umění	**5.** Filosofie umění Kant: Kritika soudnosti Povaha mysli tvořící umělecké dílo Úvahy nad současnou podobou umění Vztah autora a díla	5
▪ posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce ▪ zaujme stanovisko k etickému relativismu ▪ uvědomí si vlastní postoj k etickým normám a k otázce svobody a odpovědnosti ▪ uvede příklady z praktické etiky	**6.** Filosofie morálky – etika Etika a její disciplíny Mravní rozhodování a odpovědnost Svoboda vůle a svědomí Problémy praktické etiky	5

Dějepis – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	1 / 34
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vzdělávání je poskytnout žákům ucelený pohled na české a obecné dějiny tvořený na základě významných historických mezníků a období a kultivovat tak historické povědomí žáka a jeho kritické myšlení. Výuka je tematicky zaměřena zejména na dějiny 19. a 20. století. Prostřednictvím vysvětlení a zhodnocení důležitých dějinných souvislostí napomáhá k lepší orientaci žáka ve světě a společnosti a k pochopení důležitosti poznávání minulosti pro lepší porozumění přítomnosti.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k tomu, aby žáci:

- získali historický přehled a základní znalosti z oblasti českých a obecných dějin
- dokázali popsat a porovnat jednotlivé historické prameny a rozlišit variabilitu výkladů dějin
- orientovali se v dějinách staroorientálních civilizací a antické kultury
- uměli vysvětlit vývoj české státnosti ve středověku
- orientovali se v dějinách a historických souvislostech raného, vrcholného a pozdního středověku v českých zemích a v evropském prostoru
- orientovali se v novověké historii
- chápali smysl parlamentarismu a absolutismu
- orientovali se v českých a obecných dějinách 17., 18. a 19 století
- orientovali se v novodobých dějinách od počátku 20. století po dnešek
- znali situaci v Evropě před první světovou válkou, v jejím průběhu a po ní
- rozuměli rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozporů mezi velmocemi
- orientovali se ve složitém vývoji v Evropě a ve světě mezi dvěma válkami
- orientovali se v uspořádání světa po druhé světové válce a znali příčiny vzniku bipolárního světa
- na příkladu ČSR a ČSSR dokázali popsat politický vývoj a život v zemích východního bloku
- uměli charakterizovat proces dekolonizace a objasnit specifický vývoj v rozvojových zemích

- uměli vysvětlit základní okolnosti rozpadu sovětského bloku
- pochopili principy periodizace historického vývoje společnosti
- pochopili podmíněnost každé vývojové etapy etapou předcházející
- byli schopni lokalizovat časově a zeměpisně historická fakta
- orientovali se v historických souvislostech vývoje společnosti a kultury
- chápali vliv nových zeměpisných a vědeckých objevů, technického a hospodářského rozvoje a jeho nerovnoměrnosti v jednotlivých oblastech na dějiny Evropy a světa
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, média, knihovny, galerie, výstavy), dokázali je zpracovávat, interpretovat, správně zhodnotit a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti

Charakteristika učiva

Předmět dějepis je v učebním plánu zařazen v prvním ročníku s dotací jedné hodiny týdně. Výuka předmětu navazuje na vědomosti a znalosti žáků ze základní školy. Cílem je tyto kompetence prohloubit a rozšířit. Učivo dějepisu je rozděleno do posloupnosti šesti částí.

V prvním oddílu je žákům objasněn smysl a důležitost poznávání minulosti, nutnost porovnávat jednotlivé historické prameny a rozlišovat variabilitu výkladů dějin. Žáci se seznámí s příklady zneužívání historie a deformacemi dějin za účelem propagandy.

Druhý oddíl je věnován starověkým dějinám a kulturnímu přínosu staroorientálních civilizací, antické kultury, judaismu a křesťanství a jejich vlivu na formování evropské civilizace.

Třetí část je věnována středověkým dějinám a vývoji české státnosti ve středověku. Žákům jsou zprostředkovány vědomosti o společnosti a vzdělanosti doby v nerovnoměrném historickém vývoji Evropy.

Čtvrtá část je věnována novověkým dějinám, charakteristice parlamentarismu a absolutismu v Evropě, poznání příčin, průběhu a důsledků třicetileté války a vlivu Velké francouzské revoluce na rozbití dřívějších společenských struktur až po proces vzniku USA.

Pátá část se zabývá dějinami 19. století, vznikem novodobého českého národa, česko-německými vztahy, vznikem národních států a mezinárodními vztahy před první světovou válkou.

Poslední oddíl je věnován soudobým dějinám od počátku 20. století podnes. Zabývá se rozdělením světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi, dopadem první světové války na společnost a významnými změnami ve vývoji, který po ní následoval. Charakterizuje složitý vývoj v Evropě a ve světě mezi dvěma válkami. Objasňuje žákům projevy a důsledky velké hospodářské krize, vysvětluje vztahy mezi velmocemi před a po druhé světové válce. Popisuje uspořádání světa po druhé světové válce a vysvětluje příčiny vzniku bipolárního světa. Na příkladu ČSR a ČSSR je žákům popsán politický vývoj a každodenní život v zemích východního bloku. Charakterizuje proces dekolonizace a objasní žákům specifický vývoj v rozvojových zemích. Vysvětluje okolnosti rozpadu sovětského bloku, charakterizuje životní styl moderní společnosti, rozvoj nových technologií a význam masové kultury. Výuka úzce souvisí s učivem předmětu dějiny výtvarné kultury a občanská nauka.

Pojetí výuky

Orientace v dějinách patří k základním dovednostem kulturního a vzdělaného člověka. Pojetí výuky předmětu směřuje k dosažení rovnováhy mezi jednotlivými klíčovými a odbornými kompetencemi. Kromě tradičních metodických postupů, jako jsou výklad a práce s textem, je výuka zaměřena na problémové úkoly a na formy výuky, které podporují skupinovou práci žáků (projektové učení, práce s texty různé povahy, práce s informačními technologiemi, s dokumenty a materiály, mapami, s informacemi z internetu, práce s knihami a časopisy). Žáci se učí samostatně vyhledávat informace z různých informačních zdrojů. Významnou součástí výuky jsou tematické referáty žáků, kdy si žák připravuje výklad a následnou diskusi k vybranému tématu před třídou. Výuky je doplňována exkurzemi v rámci regionu a kraje a prohlídkami historických objektů.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Nejčastější formou je ústní zkoušení, při kterém při kterém je prověřována hloubka porozumění učivu, chápání historických procesů a schopnost používat poznatky o historii pro pochopení současnosti. Dbá se také na přesné, věcné vyjadřování, celkový projev a vystupování. Součástí ústního zkoušení může být zařazení vlastního sebehodnocení žáka nebo hodnocení zkoušeného ostatními žáky. Další formou hodnocení žáků jsou písemné testy, které pokrývají krátké tematické úseky a umožňují prověřit úroveň pochopení látky třídou jako celkem. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – například jejich referátů, účasti v diskusích, přístupu k výuce a samostatných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci si uvědomují vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a zároveň také přistupují s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí. Rozumí dané problematice a chápu ji, umí ji vysvětlit, uspořádat nebo znázornit. Jsou schopni jednotlivé části učiva porovnat, uspořádat a specifikovat, umí formulovat závěry, klasifikovat nebo kombinovat. Umí argumentovat, obhájit své stanovisko, oponovat, kritizovat, uvést klady a zápory, formulovat své stanovisko a zdůvodnit je. Aktivně se účastní diskuse, obhajují své názory a zároveň se učí respektovat mínění druhých. Při zpracovávání různých témat pro referáty nebo projektové úkoly využívají prostředky informačních a komunikačních technologií. Při týmové práci reálně posuzují své možnosti, stanoví si cíle podle svých schopností a zájmů. Učí se řešit problémy společně, přijímat hodnocení a kritiku ze strany ostatních a adekvátně na ni reagovat.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák získává schopnost ucelené historické orientace v oblasti vývoje společnosti a její kultury od jejího počátku až po současnost. Osvojuje si soubor poznatků o příslušných společensko-historických souvislostech, umí je zařadit do kontextu jejich historického vývoje a zároveň zná současné tendence ve vývoji společnosti. Je veden k potřebě poznávat historii, k návyku nalézat v ní zdroje inspirace, aktivně vyhledávat zdroje informací a využívat je při své tvůrčí činnosti.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák si vytváří a upevňuje pozitivní postoje k tradici svého státu a hodnotám lidské kultury. Je schopen chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu. Umí kriticky přemýšlet, to znamená, dokáže zkoumat věrohodnost informací, nenechává se manipulovat, tvoří si vlastní úsudek. Vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných.

Člověk a životní prostředí

Žák se umí efektivně učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok ve vzdělávání. Využívá ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností. Učí se chápat svět v souvislostech, orientovat se v globálních problémech lidstva. Rozumí měnícímu se vztahu člověka a přírody v průběhu dějin, ekologickým důsledkům některých významných historických procesů (například modernizace společnosti, industrializace, urbanizace nebo rozvoj dopravy a informačních technologií).

Člověk a svět práce

Žák se adaptuje na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňuje. Přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem. Porozumí zadání úkolu, získává informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu.

Informační a komunikační technologie

Žák dokáže efektivně pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií. V rámci zadaných úkolů získává informace z ověřených zdrojů, je schopen pracovat s informacemi pocházejícími z internetu. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ dokáže objasnit hlavní smysl poznávání minulosti ▪ umí popsat a porovnat jednotlivé historické prameny ▪ je schopen popsat variabilitu výkladů dějin ▪ uvede příklady, na nichž doloží, jakým způsobem docházelo ke zneužívání a deformacím dějin	**1.** Úvod do historie Význam historie Historické prameny Variabilita výkladů dějin	2

▪ umí popsat a zhodnotit přínos staroorientálních kultur pro evropskou civilizaci ▪ na konkrétních příkladech doloží vliv antické civilizace na evropskou civilizaci a zrod křesťanství ▪ umí popsat vliv judaismu na křesťanskou kulturu a jejich vzájemný vztah	**2.** Starověk Staroorientální civilizace Antické dějiny a kultura Judaismus a křesťanství	2
▪ umí objasnit okolnosti vzniku raně středověkých států Evropy ▪ dokáže popsat společnost a kulturu vrcholného středověku ▪ je schopen charakterizovat období vlády Přemyslovců a Lucemburků v Českých zemích v evropských souvislostech ▪ umí popsat základní znaky husitského hnutí a jeho důsledky na evropské dějiny	**3.** Středověk **a)** Raný středověk Vznik raně středověkých států Evropy **a)** Vrcholný středověk Společnost a kultura, kolonizace, charakter středověkých měst Doba vlády Přemyslovců v českých zemích **b)** Pozdní středověk Lucemburkové v českých zemích, husitství a krize pozdního středověku	5
▪ dokáže popsat příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů a evropské reformace ▪ na konkrétních příkladech je schopen charakterizovat parlamentarismus a absolutismus v Evropě 16. – 18. století ▪ charakterizuje příčiny, průběh a důsledky třicetileté války ▪ dokáže objasnit vliv Velké francouzské revoluce na rozbití dřívějších společenských struktur, zhodnotí její význam a zhodnotí i její negativní stránky ▪ popíše proces vzniku USA	**4.** Novověk, 16. – 18. století Reformace Zámořské objevy Evropské poměry v 17. a 18. století, vznik parlamentarismu, absolutismus Třicetiletá válka Velká francouzská revoluce Napoleonské války Vznik USA	5
▪ dokáže popsat vliv modernizace a industrializace na rozdílné tempo vývoje v různých částech světa ▪ je schopen na konkrétních příkladech popsat a rozlišit zemské a státní vlastenectví, jazykově definované vlastenectví a radikální nacionalismus dané doby ▪ je schopen charakterizovat proces konstituce novodobého českého národa v evropských souvislostech ▪ vysvětlí průběh sjednocení Německa a Itálie, popíše důsledky těchto změn	**5.** Novověk, 19. století Modernizace a industrializace společnosti Evropská národní hnutí, Češi a česká politika v habsburské monarchii Vznik velkých národních států Kolonialismus	8

▪ vysvětlí vztahy velmocí před první světovou válkou a určí mimoevropská ohnisky koloniálních konfliktů	Soupeření evropských mocností na přelomu 19. a 20. století	
▪ objasní příčiny a průběh první světové války, zhodnotí její politické, hospodářské a sociální důsledky ▪ vysvětlí okolnosti nástupu bolševismu v Rusku ▪ je schopen vysvětlit souvislosti mezi hospodářskou krizí, opatrnickou politikou západních mocností a vzestupem totalitarismu v Evropě ▪ dokáže popsat vývoj v období tzv. první republiky v evropských souvislostech ▪ dokáže popsat průběh druhé světové války a nastínit vývoj v českých zemích v letech 1939 – 1945 ▪ objasní, proč došlo během druhé světové války k likvidacím Židů a Romů ▪ dokáže vysvětlit příčiny vzniku bipolárního světa, charakterizovat vzájemné vztahy obou supervelmocí a určit nejvýznamnější konflikty ▪ na příkladu ČSR a ČSSR je schopen popsat politický vývoj a každodenní život v zemích tzv. východního bloku ▪ objasní vývoj významných rozvojových zemí a dokáže charakterizovat jejich specifika ▪ umí popsat prostředky a proces sjednocování Evropy ▪ je schopen vysvětlit příčiny a posoudit důsledky rozpadu sovětského mocenského bloku ▪ vymezí základní problémy soudobého světa	**6.** Soudobé evropské a světové dějiny od počátku 20. století podnes První světová válka Ruské revoluce Evropa mezi dvěma válkami Československo 1918 – 1938 Druhá světová válka Studená válka Dekolonizace, vývoj v rozvojových zemích Československo 1945 – 1989 Rozpad východního bloku Současný svět	12

Fyzika – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	2 / 68
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vzdělávací cíle směřují k tomu, aby žáci získali ucelený soubor vědomostí a dovedností ze všech oblastí fyziky, především soubor poznatků o fyzikálních pojmech, stavech a jevech, o fyzikálních teoriích a zákonitostech a vztazích mezi nimi a o nejdůležitějších principech vedoucích k technickému využití v oboru. Součástí těchto cílů je rovněž formování logického myšlení žáků a rozvíjení znalostí, schopností a dovedností žáků v návaznosti na mezipředmětové vztahy – především na předměty odborné a dále na přírodní vědy (chemie a základy ekologie). Fyzikální vzdělávání směřuje rovněž k tomu, aby žáci byli schopni využívat nabytých poznatků nejen v odborné praxi a společenském životě, ale i v dalším sebevzdělávání. Při výuce fyziky je dále nutné uplatňovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu, rozvíjet v žácích zájem o zkoumání a pochopení přírodních zákonitostí a tím je vést k úctě a respektu k přírodě a životu.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu fyzika směřuje k tomu, aby žáci:

- znali základní fyzikální pojmy a symboly
- pochopili jednotnou strukturu hmoty
- rozuměli vztahům mezi strukturou látek a vlastnostmi látek
- pochopili materiálovou jednotu světa
- byli schopni analyzovat fyzikální fakta, porovnat je a uspořádat podle určitého kritéria a určit vztahy mezi nimi
- popsali matematický vztah mezi fyzikálními veličinami
- vysvětlili význam fyzikálních konstant
- byli schopni logicky uvažovat, analyzovat a řešit fyzikální úkoly
- aktivně zvládali základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, média, knihovny, učebnice, tabulky), dokázali je zpracovávat, interpretovat, správně zhodnotit po stránce věrohodnosti a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory

- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- byli schopni abstraktního a tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti
- předvídali dopad aktivit člověka na životní prostředí a uměli posoudit zneužití výzkumu pro účely ohrožující přírodu a člověka
- přispívali k řešení trvale udržitelného rozvoje lidské společnosti

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět fyzika vyrovnává vstupní předpoklady žáků základních škol, které dále rozvíjí a prohlubuje. Učivo je sestaveno ze základních kapitol těchto fyzikálních disciplín: mechanika, molekulová fyzika a termika, mechanické kmitání a vlnění, elektřina a magnetismus, optika, fyzika atomu. Součástí výuky jsou laboratorní cvičení a pokusy. Důraz je kladen na řešení úkolů a příkladů, které vyžadují schopnost aplikovat teoretické poznatky a matematickou dovednost.

Pojetí výuky

Předmět disponuje týdenní dotací 2 hodin v prvním ročníku čtyřletého studia (68 hodin). Pro organizaci vyučovacích hodin se využívá učebna komunikačně propojená se skladem fyzikálních pomůcek. Využívá se celá řada metod, které se v rámci vyučovací hodiny pro větší efektivnost kombinují. Žáci jsou aktivně zapojováni hodiny, hledají informace, pracují individuálně i ve skupině, žák učí žáky, hodnotí svou práci i práci spolužáků, zaujímá stanoviska a prezentuje výsledky své činnosti. Vyučující s žáky pracuje individuálně, bere ohled na specifické studijní dispozice nebo indispozice žáků. Důraz je kladen na samostatnou práci žáků ve škole i mimo ni – žáci vypracovávají referáty, řeší zadané úlohy a úkoly, svou práci obhajují a jsou vedeni ke schopnosti vlastní interpretace. Důležitou metodou je rovněž rozhovor a diskuse. Žáci se učí vyhledávat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborné publikace, tabulky, internet a další). Učitel v hodině využívá metod názorně demonstračních (fyzikální pomůcky, nástěnné obrazy a tabule, tabulky, video, televize). Nezbytnou součástí výuky jsou laboratorní cvičení.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se řídí pravidly stanovenými klasifikačním řádem školy. Podkladem pro průběžné hodnocení je prověřování znalostí a dovedností žáků těmito způsoby: písemné práce, písemné testy, ústní zkoušení, vypracování samostatných prací, aktivita v hodině i mimo ni. Žáci jsou hodnoceni známkováním a v rozvíjení svých schopností a znalostí podporováni slovním hodnocením učitele. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V písemných pracích, které mají nejčastěji formu otevřených otázek, jsou žáci prověřováni z celkové orientace v daném okruhu učiva. Doplňujícím způsobem písemného zkoušení jsou testy, ve kterých se zjišťují teoretické znalosti žáků výběrem správné odpovědi. Při ústním zkoušení je kladen důraz na správné vyjadřování žáků, a to po stránce odborné i jazykové, na jejich schopnost dedukčního myšlení a celkového projevu a vystupování. Vyučující hodnotí kromě dovedností a znalostí také přístup žáka k předmětu a jeho aktivitu v hodinách, schopnost samostatnosti při řešení úkolů a vypracovávání zápisů do sešitu a protokolu. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. Známka na vysvědčení nemusí být aritmetickým průměrem dílčích hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- umí operovat s obecně užívanými fyzikálními pojmy a symboly
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- samostatně pozoruje a získané výsledky vyhodnocuje a kriticky posuzuje
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní jevy
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy a pořizuje si adekvátní poznámky
- je schopen uceleného, smysluplného projevu
- získává sebemotivaci k dalšímu učení a sebezdokonalování

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- při řešení fyzikálních problémů uplatňuje různé způsoby myšlení, např. myšlení logické či empirické
- rozumí zadanému úkolu a samostatně určuje problém, k řešení problému získává informace z různých zdrojů, volí prostředky a navrhuje způsoby řešení
- ověřuje správnost postupu řešení

Kompetence komunikativní

Žák:

- ve výuce fyziky formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vhodně reaguje, účinně a aktivně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a správně argumentuje
- rozumí různým fyzikálním pojmům, symbolům, záznamům a textům
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s ostatními lidmi a vytváří příjemné studijní a pracovní prostředí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k úctě k sobě a k ostatním lidem, k přírodě a k životu jako takovému

Kompetence občanské

Žák:

- jedná odpovědně v souladu s morálními principy
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Žák:

- plánuje práci a časové rozvržení úkolu, má schopnost pracovat v týmu
- dodržuje vymezená pravidla, zejména pravidla bezpečnostní
- využívá znalostí a zkušeností získaných z fyzikálního studia k ochraně životního prostředí a k ochraně kulturních a společenských hodnot

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- Žák:
- získá základní fyzikální znalosti, dovednosti a schopnosti, které využívá ve svém studijním oboru
- získané vědomosti a dovednosti aplikuje v dalších, zejména odborných vzdělávacích předmětech, např. technologie
- fyzikální poznatky dále uplatňuje v přírodovědných předmětech, a to v chemii a základech ekologie
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o své zdraví a zdraví ostatních

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchovným procesem v předmětu fyzika si žák vytváří vztah k sobě samému i k ostatním lidem, k životnímu prostředí, k normám a hodnotám. Žák je vybaven základní úrovní občanské gramotnosti s vědomím svých práv a povinností. Chápe a spolupodílí se na demokratickém uspořádání společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák chápe komplexnost a složitost vztahu člověka a životního prostředí a využívá fyzikálních poznatků s ohledem na životní prostředí. Chápe nezbytnost postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti.

Člověk a svět práce

Znalosti a dovednosti, které žák získá fyzikálním vzděláváním, uplatňuje nejen ve svém studijním oboru, ale později také na trhu práce. Přitom využívá též schopnosti spolupráce ve skupině, schopnosti přijímat cizí názory a stanoviska a zároveň obhájit své postoje a názory.

Informační a komunikační technologie

Žák je vybaven základní úrovní mediální gramotnosti, využívá moderní informační a komunikační technologie a je schopen vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáže analyzovat, správně interpretovat a používat získaná sdělení.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ rozumí obsahu a významu fyziky a dokáže odlišit obsah fyziky od chemie ▪ používá základní a odvozené veličiny a základní a vedlejší jednotky ▪ rozlišuje fyzikální veličinu vektorovou a skalární	**1.** Úvod Obsah a význam fyziky Základní fyzikální pojmy Fyzikální veličiny a jejich jednotky	4
▪ rozliší druhy pohybů ▪ řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi fyzikálními veličinami ▪ určí síly, které působí na tělesa a vyvodí, jaký druh pohybu vyvolávají ▪ vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly ▪ analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie ▪ vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie ▪ vysvětlí pojem gravitace ▪ chápe rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou ▪ rozumí gravitačnímu zákonu ▪ charakterizuje Slunce jako hvězdu	**2.** Mechanika Pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů Volný pád, tíhové zrychlení Newtonovy pohybové zákony Síly v přírodě Mechanická energie a práce Gravitační pole, gravitace Mechanika tuhého tělesa Mechanika tekutin	18

▪ zná sluneční soustavu ▪ má představu o vzniku a vývoji vesmíru ▪ orientuje se v historii a současnosti výzkumu vesmíru ▪ určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty ▪ rozlišuje rovnovážný stav jednoduchých strojů ▪ aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh		
▪ vyjádří Celsiovu stupnici jako teplotu termodynamickou ▪ chápe význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi ▪ řeší jednoduché příklady tepelné výměny těles ▪ chápe principy nejdůležitějších tepelných strojů ▪ charakterizuje vlastnosti plynných, pevných a kapalných látek z hlediska vnitřní stavby ▪ popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	**3.** Molekulová fyzika a termika Základní poznatky termiky Teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla Částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky Struktura plynných látek Tepelné motory Struktura pevných látek a kapalin přeměny skupenství látek	7
▪ rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření ▪ charakterizuje základní vlastnosti zvuku ▪ chápe negativní vliv hluku a jeho dopad na poškození sluchu ▪ zná způsoby ochrany sluchu	**4.** Mechanické kmitání a vlnění Mechanické kmitání Druhy mechanického vlnění Šíření vlnění v prostoru Vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk	4
▪ popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj ▪ chápe princip a funkci kondenzátoru ▪ popíše vznik elektrického proudu v látkách ▪ řeší úlohy s použitím Ohmova zákona ▪ vysvětlí elektrickou vodivost kovů, polovodičů, kapalin a plynů ▪ zná využití elektrické vodivosti kovů, polovodičů, kapalin a plynů ▪ vysvětlí pojem termoemise a její využití v praxi ▪ dodržuje bezpečnost při práci s elektrickým proudem	**5.** Elektřina a magnetismus Elektrický náboj, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče Elektrický proud v kovech Zákony elektrického proudu Elektrické obvody Elektrický proud v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech Magnetické pole	21

▪ určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem ▪ chápe princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice ▪ je schopen popsat spektrum elektromagnetického vlnění ▪ zná využití elektromagnetického vlnění	Magnetické pole elektrického proudu Magnetické vlastnosti látek Elektromagnetická indukce Vznik střídavého proudu a jeho vlastnosti Přenos elektrické energie střídavým proudem Elektromagnetické vlnění	
▪ charakterizuje světlo ▪ řeší úlohy na odraz a lom světla ▪ řeší úlohy na zobrazování zrcadly a čočkami ▪ vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad ▪ orientuje se v základních optických přístrojích	**6.** Optika Světlo a jeho šíření Odraz a lom světla Zobrazování zrcadly a čočkami Optické přístroje	7
▪ rozumí struktuře elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu ▪ charakterizuje stavbu atomového jádra a základní nukleony ▪ chápe podstatu radioaktivity ▪ zná způsoby ochrany před jaderným zářením	**7.** Fyzika atomu Model atomu, laser Nukleony, radioaktivita, jaderné záření Jaderná energie a její využití Biologické účinky záření Bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky	3
▪ pojmenovává laboratorní pomůcky ▪ dovede správně používat laboratorní pomůcky ▪ dodržuje bezpečnost práce ▪ je schopen pracovat samostatně při řešení úkolu ▪ provádí správný zápis do protokolu ▪ vyhodnocuje průběh a výsledek laboratorního cvičení	**8.** Laboratorní cvičení	4

Chemie – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	2 / 68
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vzdělávací cíle směřují k tomu, aby poskytly žákům ucelený soubor poznatků o chemických pojmech, jevech a principech, o chemických zákonitostech a vztazích mezi nimi a o nejdůležitějších chemických látkách uplatňovaných v oboru studia. Součástí těchto cílů je rovněž formování logického myšlení žáků a rozvíjení vědomostí a dovedností žáků s návazností na mezipředmětové vztahy, především na předmět nauka o materiálu a technologie. Dalším cílem vyučovacího předmětu chemie je uplatňování environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a využití nabytých poznatků v dalším vzdělávání, odborné praxi a společenském životě. Vzdělávání v předmětu chemie rozvíjí v žácích zájem o zkoumání a pochopení přírodních zákonitostí, a tím žáky vede k úctě a respektu k přírodě a životu.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu chemie směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili a osvojili si základní chemické pojmy, symboly a názvy
- pochopili složení a strukturu látek, vztahy mezi strukturou a vlastnostmi látek, látkovou přeměnu
- získali přehled o systému chemických prvků a nejdůležitějších anorganických, organických makromolekulárních sloučenin uplatňovaných v oboru
- byli schopni logicky uvažovat, analyzovat a řešit chemická zadání
- pochopili materiálovou jednotu vesmíru
- aktivně zvládali základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, knihovny, učebnice, tabulky), dokázali je zpracovávat, interpretovat a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- byli schopni abstraktního a tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti
- chápali význam životního prostředí, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a za zdraví nejen své, ale i těch druhých a přispívali k řešení trvale udržitelného rozvoje lidské společnosti

Charakteristika učiva

Předmět chemie vyrovnává vstupní předpoklady žáků základních škol, které dále rozvíjí a prohlubuje. Učivo je rozděleno do čtyř základních tematických celků, které tvoří vybrané kapitoly z obecné, anorganické a organické chemie a biochemie. Tyto kapitoly jsou vybrány s ohledem na potřeby daného studijního oboru a s ohledem na mezipředmětové vztahy (technologie). Učivo se zaměřuje na vlastnosti a praktické využití chemických látek používaných při práci v daném studijním oboru. Důraz se klade na bezpečnost práce s chemikáliemi, nejen s ohledem na vlastní zdraví, ale též na životní prostředí. První tematický celek je zaměřen na obecnou chemii, žáci si upevňují a prohlubují znalosti základních chemických pojmů. Druhý tematický celek se věnuje anorganické chemii, a to nejdůležitějším nekovům a kovům a jejich anorganickým sloučeninám. Organická chemie, která tvoří třetí tematický celek, se zaměřuje na vybrané organické sloučeniny ze skupin uhlovodíků, derivátů uhlovodíků, syntetických polymerů a plastů. Poslední tematický celek biochemie se věnuje nejdůležitějším přírodním látkám a biochemickým procesům.

Pojetí výuky

Předmět disponuje týdenní hodinovou dotací 2 hodin po dobu jednoho roku (34 týdnů) a vyučuje se v prvním ročníku čtyřletého studia. Pro organizaci vyučovacích hodin se využívá školní třída, která je propojena se skladem chemických pomůcek. Při naplňování konkrétních vzdělávacích záměrů a cílů se využívá celá řada metod, které se v rámci jedné vyučovací hodiny pro větší efektivnost kombinují. Žáci jsou aktivně zapojováni do průběhu hodiny, hledají informace, pracují individuálně i ve skupině, žák učí žáky, hodnotí svou práci i práci spolužáků, zaujímá stanoviska a prezentuje výsledky své činnosti. Vyučující s žáky pracuje individuálně, bere ohled na specifické studijní dispozice nebo indispozice žáků. Důraz je kladen na samostatnou práci žáků ve škole i mimo ni – žáci vypracovávají referáty, řeší zadané úlohy a úkoly, svou práci obhajují a jsou vedeni ke schopnosti vlastní interpretace. Důležitou metodou výuky je tedy rovněž rozhovor a diskuse, které prolínají výkladem. Žáci se učí vyhledávat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborné publikace, tabulky, internet a další). Učitel v hodině dále využívá metod názorně demonstračních, a to projekcí statických (chemické pomůcky, nástěnné obrazy a tabule, tabulky) a projekcí dynamických (video, televize). Nezbytnou součástí výuky jsou laboratorní cvičení s různým zaměřením.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se řídí pravidly stanovenými klasifikačním řádem školy. Podkladem pro průběžné hodnocení je prověřování znalostí a dovedností žáků těmito způsoby: písemné práce, písemné testy, ústní zkoušení, vypracování samostatných prací, aktivita v hodině i mimo ni. Žáci jsou hodnoceni známkováním a v rozvíjení svých schopností a znalostí podporováni slovním hodnocením učitele. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sebe, ale i ostatních spolužáků. V písemných pracích, které mají nejčastěji formu otevřených otázek, jsou žáci prověřováni z celkové orientace v daném okruhu učiva. Doplňujícím způsobem písemného zkoušení jsou testy, ve kterých se zjišťují teoretické znalosti žáků výběrem správné odpovědi. Při ústním zkoušení je kladen důraz na správné vyjadřování žáků, a to po stránce odborné i jazykové, na jejich schopnost dedukčního myšlení a celkového projevu a vystupování. Vyučující hodnotí kromě dovedností a znalostí také přístup žáka k předmětu a jeho aktivitu v hodinách, schopnost samostatnosti při řešení úkolů a vypracovávání zápisů do sešitu a protokolu. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. Známka na vysvědčení nemusí odpovídat aritmetickému průměru dílčích hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- umí operovat s obecně užívanými chemickými pojmy, znaky a symboly
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- samostatně pozoruje a získané výsledky vyhodnocuje a kriticky posuzuje
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní jevy
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy a pořizuje si adekvátní poznámky
- je schopen uceleného, smysluplného projevu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- při řešení chemických problémů uplatňuje různé způsoby myšlení, např. myšlení logické či empirické
- rozumí zadání úkolu a samostatně určuje problém, k řešení problému získává informace z různých zdrojů, volí prostředky a navrhuje způsoby řešení
- ověřuje správnost postupu řešení
- spolupracuje při řešení s jinými lidmi

Kompetence komunikativní

Žák:

- v předmětu chemie formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vhodně reaguje, účinně a aktivně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a správně argumentuje
- rozumí různým chemickým symbolům, záznamům a textům
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s ostatními lidmi a vytváří příjemné studijní a pracovní prostředí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- má odpovědný vztah ke svému zdraví a ke zdraví ostatních
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k úctě k sobě a k ostatním lidem, k přírodě a k životu jako takovému

- má potřebu dospět k vyrovnané, vzdělané a spokojené osobnosti

Kompetence občanské

Žák:

- jedná odpovědně v souladu s morálními principy
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví (např. využití chemického vzdělání v restaurování)
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- dodržuje zejména bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s chemickými látkami
- využívá znalostí a zkušeností získaných v předmětu chemie k ochraně životního prostředí a k ochraně kulturních a společenských hodnot

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák:

- získá základní chemické znalosti o chemických látkách a materiálech používaných v oboru
- tyto vědomosti a dovednosti prohlubuje v dalších vzdělávacích předmětech, kterými je nauka o materiálu a technologie
- uplatňuje chemické poznatky v dalších mezipředmětových vztazích, a to v předmětech fyzika a základy ekologie
- správně volí a používá chemikálie a materiály, dbá na jejich hospodárné a ekologické využívání a ekologickou likvidaci po skončení jejich životnosti
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchovným procesem v předmětu chemie si žák vytváří vztah k sobě samému i k ostatním lidem, k životnímu prostředí, k normám a hodnotám. Žák je vybaven základní úrovní občanské gramotnosti s vědomím svých práv a povinností. Chápe a spolupodílí se na demokratickém uspořádání společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák chápe komplexnost a složitost vztahu člověka a životního prostředí. Využívá poznatků získaných v předmětu chemie ke správnému a bezpečnému zacházení s chemikáliemi a materiály, a to s ohledem na životní prostředí. Chápe nezbytnost postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti.

Člověk a svět práce

Znalosti a dovednosti, které žák získá chemickým vzděláváním, uplatňuje nejen ve svém studijním oboru, ale později také na trhu práce. Přitom využívá též schopnosti spolupráce ve skupině, schopnosti přijímat cizí názory a stanoviska a zároveň obhájit své postoje a názory.

Informační a komunikační technologie

Žák je vybaven základní úrovní mediální gramotnosti, využívá moderní informační a komunikační technologie a je schopen vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáže analyzovat, správně interpretovat a používat získaná sdělení.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ porovnává fyzikální a chemické vlastnosti různých látek ▪ popisuje stavbu atomu a dalších stavebních částic ▪ vysvětlí vznik chemické vazby ▪ charakterizuje typy chemických vazeb ▪ chápe souvislost chemické vazby s vlastnostmi látek ▪ rozlišuje pojem chemický prvek a chemická sloučenina ▪ rozumí chemické symbolice ▪ zná názvy a značky vybraných prvků ▪ ovládá mezinárodní názvy ▪ zná názvy a vzorce vybraných chemických sloučenin ▪ je schopen se dobře orientovat v periodické soustavě prvků ▪ rozumí vztahům a zákonitostem v periodické soustavě prvků	**1.** Obecná chemie Chemické látky a jejich vlastnosti Stavební částice látek Chemická vazba Chemické prvky Chemické sloučeniny Chemická symbolika Periodická soustava Směsi a roztoky Chemické reakce Chemické rovnice Chemické výpočty	24

▪ popisuje charakteristické vlastnosti nekovů a kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků ▪ chápe pojem směs a rozlišuje směs od sloučeniny ▪ popíše metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi ▪ vyjádří složení roztoků ▪ vysvětlí podstatu chemických reakcí ▪ zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí ▪ provádí jednoduché chemické výpočty		
▪ tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin ▪ charakterizuje vybrané kovy a nekovy a jejich anorganické sloučeniny ▪ zhodnotí využití kovů a nekovů v běžném životě a v odborné praxi ▪ posuzuje kovy a nekovy z hlediska jejich vlivu na zdraví a životni prostředí	**2.** Anorganická chemie Názvosloví anorganických sloučenin Vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi	15
▪ charakterizuje vlastnosti atomu uhlíku ▪ rozumí vaznosti atomů prvků v molekulách organických sloučenin ▪ rozlišuje typy uhlíkových řetězců ▪ chápe rozdíly jednoduché, dvojné a trojné kovalentní vazby ▪ zná vlastnosti organických sloučenin ▪ charakterizuje typy reakcí organických sloučenin ▪ vysvětlí rozdělení organických sloučenin ▪ je schopen samostatně tvořit chemické vzorce a názvy uhlovodíků ▪ zná vlastnosti a použití nejdůležitějších uhlovodíků ▪ je schopen tvořit chemické vzorce a názvy derivátů uhlovodíků ▪ zná vlastnosti a použití nejdůležitějších derivátů uhlovodíků ▪ orientuje se v historii plastů ▪ vysvětlí vlastnosti plastů ▪ chápe pojem reaktoplast a termoplast ▪ rozlišuje polymeraci, polykondenzaci a polyadici ▪ má přehled o nejdůležitějších plastech, jejich vlastnostech a použití	**3.** Organická chemie Vlastnosti atomu uhlíku Vlastnosti organických sloučenin Vaznost atomů a uhlíkové řetězce v molekulách organických sloučenin Typy kovalentních vazeb Názvosloví organických sloučenin Typy reakcí organických sloučenin Rozdělení organických sloučenin Nejdůležitější organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi, a to ze skupin uhlovodíků, derivátů uhlovodíků, syntetických polymerů a plastů	20

▪ charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny ▪ chápe význam biogenních prvků a biochemických reakcí v živých organismech ▪ zná nejdůležitější přírodní látky, a to bílkoviny, sacharidy, lipidy, celulózu, nukleové kyseliny, biokatalyzátory, a chápe jejich význam	**4.** Biochemie Charakteristika přírodních látek a biochemických dějů v živých organismech Přehled přírodních látek	5
▪ pojmenovává laboratorní pomůcky ▪ dovede správně používat laboratorní pomůcky ▪ dodržuje bezpečnost práce ▪ je schopen samostatnosti při řešení úkolu ▪ provádí správný zápis do protokolu ▪ vyhodnocuje průběh a výsledek laboratorního cvičení	**5.** Laboratorní cvičení	4

Základy ekologie – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	1 / 34
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vzdělávací cíle směřují k tomu, aby poskytly žákům základní poznatky a dovednosti z biologie a ekologie, aby formovaly logické myšlení žáků a rozvíjely jejich vědomosti a dovednosti v návaznosti na mezipředmětové vztahy. Cílem předmětu je rovněž vést žáky k využívání nabytých poznatků v dalším sebevzdělávání a v odborné praxi. Nezbytným cílem je pak uplatňování a naplňování programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Vzdělávání v daném předmětu rozvíjí v žácích zájem o zkoumání a pochopení přírodních zákonitostí, prohlubuje jejich znalosti životního prostředí, a tím žáky vede k úctě a respektu k přírodě a životu. Je nutné zasadit se o takovou výchovu a vzdělávání, které vedou žáky k myšlení a jednání, jež jsou v souladu s principem udržitelného rozvoje lidské společnosti a k vědomí vlastní odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu základy ekologie směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili a osvojili si základní biologické a ekologické pojmy
- porozuměli základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě
- uvědomovali si globální problémy životního prostředí
- získali pozitivní postoj k přírodě a posilovali citovou vazbu na přírodu
- získali úctu k přírodě a k životu
- pěstovali kladné mezilidské vztahy
- využívali získaných biologických a ekologických poznatků a dovedností v běžném životě
- přispívali k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i v odborné praktické činnosti
- chápali souvislost ekonomického rozvoje a ochrany životního prostředí a uměli hledat správná řešení této problematiky
- pochopili komplexně problematiku životního prostředí a aktivně přistoupili k ochraně životního prostředí
- byli schopni odpovědného jednání vůči přírodě, živým organismům a lidské společnosti

- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, knihovny, učebnice, tabulky), dokázali je zpracovávat, interpretovat a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- jednali samostatně, aktivně, odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- byli schopni abstraktního a tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti
- chápali význam životního prostředí, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a za zdraví nejen své, ale i těch druhých a přispívali k řešení trvale udržitelného rozvoje lidské společnosti

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do tří základních tematických celků. První celek je složen z vybraných kapitol z biologie, druhý pak ze základních kapitol z ekologie. Třetí tematický celek shrnuje základní kapitoly o vztahu člověka a životního prostředí. Těžištěm předmětu je výchova žáků ke vztahu k přírodě a k její ochraně, ke vztahu k životu jako takovému, k pěstování pozitivního myšlení a k pochopení nutnosti zachování trvale udržitelného rozvoje společnosti. Vybrané učivo tedy uplatňuje a naplňuje program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Pojetí výuky

Předmět disponuje týdenní dotací jedné hodiny po dobu jednoho roku (34 týdnů) a vyučuje se ve druhém ročníku čtyřletého studia. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Pro organizaci vyučovacích hodin se využívá školní třída. Při naplňování konkrétních vzdělávacích záměrů a cílů se využívá celá řada metod, které se v rámci jedné vyučovací hodiny pro větší efektivnost kombinují. Žáci jsou aktivně zapojováni do průběhu hodiny, hledají informace, pracují individuálně i ve skupině, žák učí žáky, hodnotí svou práci i práci spolužáků, zaujímá stanoviska a prezentuje výsledky své činnosti. Vyučující se žáky pracuje individuálně, bere ohled na specifické studijní dispozice nebo indispozice žáků. Důraz je kladen na samostatnou práci žáků ve škole i mimo ni – žáci vypracovávají referáty, řeší zadané úlohy a úkoly, svou práci obhajují a jsou vedeni ke schopnosti vlastní interpretace. Důležitou metodou výuky je tedy rovněž rozhovor a diskuse, které prolínají výkladem. Žáci se učí vyhledávat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborné publikace, tabulky, internet a další). Učitel v hodině dále využívá metod názorně demonstračních, a to projekcí statických (odborné pomůcky, nástěnné obrazy a tabule, tabulky) a projekcí dynamických (video, televize).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se řídí pravidly stanovenými klasifikačním řádem školy. Podkladem pro průběžné hodnocení je prověřování znalostí a dovedností žáků těmito způsoby: písemné práce, písemné testy, ústní zkoušení, vypracování samostatných prací, aktivita v hodině i mimo ni. Žáci jsou hodnoceni známkováním a v rozvíjení svých schopností a znalostí podporováni slovním hodnocením učitele. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V písemných pracích, které mají nejčastěji formu otevřených otázek, jsou žáci prověřováni z celkové orientace v daném okruhu učiva. Doplňujícím způsobem písemného zkoušení jsou testy, ve kterých se zjišťují teoretické znalosti žáků výběrem správné odpovědi.

Při ústním zkoušení je kladen důraz na správné vyjadřování žáků, a to po stránce odborné i jazykové, na jejich schopnost dedukčního myšlení a celkového projevu a vystupování. Vyučující hodnotí kromě dovedností a znalostí také přístup žáka k předmětu a jeho aktivitu v hodinách, schopnost samostatnosti při řešení úkolů a vypracovávání zápisů do sešitu. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat aritmetickému průměru dílčích hodnocení během pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- umí operovat s obecně užívanými odbornými pojmy, symboly a názvy
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- samostatně pozoruje a získané výsledky vyhodnocuje a kriticky posuzuje
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní jevy
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy a pořizuje si adekvátní poznámky
- získává sebemotivaci k dalšímu učení a sebezdokonalování

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- při řešení ekologických problémů uplatňuje různé způsoby myšlení, například myšlení logické či empirické
- rozumí zadání úkolu a samostatně určuje problém, k řešení problému získává informace z různých zdrojů, volí prostředky a navrhuje způsoby řešení
- ověřuje správnost postupu řešení
- spolupracuje při řešení s jinými lidmi

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vhodně reaguje, účinně a aktivně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a správně argumentuje
- rozumí různým odborným symbolům, záznamům a textům
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje s ostatními lidmi a vytváří příjemné studijní a pracovní prostředí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- má odpovědný vztah ke svému zdraví a ke zdraví ostatních
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k úctě k sobě a k ostatním lidem, k přírodě a k životu jako takovému
- má potřebu dospět k vyrovnané, vzdělané a spokojené osobnosti

Kompetence občanské

Žák:

- jedná odpovědně v souladu s morálními principy
- respektuje a chrání přírodu a přírodní zdroje
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví svého a ostatních
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- chápe nezbytnost trvale udržitelného rozvoje lidské společnosti a svou vlastní zodpovědnost

Kompetence pracovní

Žák:

- šetří energiemi a materiály
- třídí odpad podle daných pravidel
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla práce
- přispívá aktivně k ochraně pracovního prostředí a podílí se na rozvíjení kladných mezilidských vztahů
- využívá získaných znalostí a dovedností k ochraně životního prostředí a k ochraně kulturních a společenských hodnot

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák:

- je schopen aplikovat nabyté přírodovědné znalosti
- odpovědně nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami, a to jak ekonomicky, tak s ohledem na životní prostředí
- chápe význam životního prostředí a jeho ochrany
- jedná v duchu udržitelného rozvoje lidské společnosti
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchovným procesem v předmětu základy ekologie si žák vytváří vztah k sobě samému i k ostatním lidem, k životnímu prostředí, k normám a hodnotám. Žák je vybaven základní úrovní občanské gramotnosti s vědomím svých práv a povinností. Chápe a spolupodílí se na demokratickém uspořádání společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák chápe komplexnost a složitost vztahu člověka a životního prostředí. Chápe nezbytnost postupného přechodu k udržitelnému rozvoji lidské společnosti a svou vlastní odpovědnost a aktivní postoj v tomto procesu.

Člověk a svět práce

Znalosti a dovednosti, které žák získá ekologickým vzděláváním, uplatňuje nejen ve svém studijním oboru, ale později také na trhu práce. Přitom využívá též schopnosti spolupráce ve skupině, schopnosti přijímat cizí názory a stanoviska a zároveň schopnosti obhájit své postoje a názory.

Informační a komunikační technologie

Žák je vybaven základní úrovní mediální gramotnosti, využívá moderní informační a komunikační technologie a je schopen vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáže analyzovat, správně interpretovat a používat získaná sdělení.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ charakterizuje disciplíny biologie ▪ rozumí obsahu biologické disciplíny – ekologie ▪ má představu o názorech na vznik a vývoj života na planetě Zemi ▪ ovládá chemické látky v organismech ▪ popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života	**1.** Základy biologie Úvod do studia ekologie Biologie a její disciplíny Hypotézy o vzniku života na planetě Zemi Chemický základ života Buňka, typy buněk Organismus	13

▪ vysvětlí rozdíly mezi buňkou rostlinnou, živočišnou a bakteriální ▪ dokáže vysvětlit základní znaky života ▪ orientuje se v nejdůležitějších fyziologických procesech ▪ objasní význam genetiky ▪ chápe význam zelené vegetace v potravním řetězci a pro udržení rovnováhy látek v atmosféře ▪ popíše vlivy poškozující zelenou vegetaci ▪ chápe nezbytnost ochrany zelené vegetace	Základní znaky života Rozmanitost života Fyziologie organismů Růst a vývoj Rozmnožování Genetika Trvání života Životní projevy rostlin a živočichů Fotosyntéza Autotrofie, heterotrofie Dýchání organismů Význam a funkce zelené vegetace, její poškozování a ochrana Kyselý déšť	
▪ zná základní ekologické pojmy ▪ charakterizuje abiotické podmínky životního prostředí (sluneční záření, atmosféra, hydrosféra, litosféra a pedosféra) ▪ orientuje se v přírodních zdrojích a posoudí vliv jejich využívání na prostředí ▪ chápe nutnost šetrného využívání přírodních zdrojů a surovin ▪ je schopen vysvětlit způsoby nakládání s odpady a jejich likvidaci ▪ charakterizuje biotické podmínky životního prostředí (populace, společenstvo, ekosystém, biosféra) ▪ popíše různé typy krajin a jejich využívání	**2.** Základy ekologie Základní ekologické pojmy **a)** Abiotické podmínky životního prostředí Slunce Atmosféra a její znečišťování Skleníkový efekt Hydrosféra a její znečišťování Litosféra a pedosféra Znečišťování pedosféry Šetrné využívání přírodních zdrojů a surovin Negativní jevy v prostředí, odpady **b)** Biotické podmínky životního prostředí Populace Společenstvo Ekosystém Biosféra a její rozmanitost Krajina a typy krajin Ekologické přístupy k hospodaření v krajině	12

▪ hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí ▪ charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví ▪ popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody ▪ uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu ▪ zná základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí ▪ chápe význam udržitelného rozvoje jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí ▪ zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí	**3.** Člověk a životní prostředí Ochrana životního prostředí a přírody Chráněná území v ČR Vývoj vztahu člověka a prostředí Růst lidské populace Urbanizace Vliv prostředí na člověka Zdraví, vlivy poškozující zdraví, ochrana zdraví Charakteristika životního prostředí a změny v životním prostředí Environmentální udržitelný rozvoj společnosti Zákony na ochranu životního prostředí Rozsah ekologických problémů Mezinárodní spolupráce v péči o životní prostředí	9

Matematika – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	4 / 136
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem matematického vzdělávání je poskytnout žákům soubor matematických vědomostí, dovedností a návyků, které jim umožní matematicky popisovat přírodní, technické a ekonomické jevy a racionálně řešit úlohy z praxe. Ucelený systém matematických poznatků umožňuje studium daného oboru a je základem dalšího technického a ekonomického vzdělávání. Žáci mají být schopni číst matematický text, získávat informace matematického rázu z tabulek, grafů a diagramů a tyto informace vyhodnocovat. Žáci by měli také umět používat matematické pomůcky, k jakým například patří kalkulačka, počítač nebo rýsovací nástroje, a využívat jejich možností i mimo oblast předmětu matematika. Nejobecnějším cílem matematického vzdělávání je pak rozvíjet volní a intelektuální vlastnosti osobnosti, jakými jsou například představivost, tvořivost, kombinační schopnosti, systematičnost, abstraktní myšlení, vytrvalost, schopnost soustředění atp.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu matematika směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili a ovládali základy matematické terminologie, frazeologie a symboliky
- znali základní definice a věty, pojmy a vztahy mezi nimi
- byli schopni logicky uvažovat, analyzovat a řešit matematická zadání
- znali a uměli aplikovat algoritmy řešení matematických úloh
- uměli nacházet, hodnotit, třídit a využívat matematické informace
- samostatně formulovali matematické myšlenky slovně a písemně
- racionálně a přesně prováděli numerická a praktická řešení, využívali tabulek, grafů a kalkulátorů
- uměli aplikovat matematické kompetence v přírodovědných předmětech a v odborné složce vzdělání
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, knihovny, učebnice, tabulky), dokázali je zpracovávat, interpretovat a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- byli schopni abstraktního a tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti

Charakteristika učiva

Učivo matematiky je rozděleno do posloupnosti celků, které na sebe logicky navazují a jsou uspořádány od jednoduššího učiva ke složitějšímu. Studium následujícího celku vždy předpokládá zvládnutí obsahu učiva všech předcházejících celků.

První část obsahuje jednak opakování a prohloubení učiva základní školy, jednak výuku základního matematického aparátu. V oboru algebry jsou to algebraické výrazy, lineární rovnice a jejich soustavy, lineární funkce, mocniny a odmocniny, v oboru geometrie sem patří Pythagorova věta, Euklidovy věty a základní pojmy týkající se rovinných geometrických obrazců včetně výpočtů jejich obsahů a obvodů. Schopnosti aplikace základního matematického aparátu se žáci učí na slovních úlohách, které jsou tematicky zaměřeny na praxi jejich studijního zaměření.

Druhá část dále rozvíjí a prohlubuje základní učivo. V oboru algebry se studují další funkce včetně jejich vlastností a příslušných algebraických rovnic, v oboru geometrie se rozvíjí prostorová představivost žáků řešením stereometrických úloh. Na geometrii trojúhelníka pak navazují další obory matematiky, goniometrie a trigonometrie, které dále rozšiřují možnosti využití matematiky zejména v oblasti technických aplikací.

Třetí část se zabývá posloupnostmi a řadami, které jsou mimo jiné základem moderního oboru – finanční matematiky.

Pojetí výuky

Při výuce matematiky se klade hlavní důraz na logické porozumění probíraného tématu. Základní formou výuky je samostatné řešení úloh na tabuli a do pracovních sešitů žáků pod vedením vyučujícího. Po vysvětlení problematiky daného tématu pracuje vyučující se žáky individuálně podle jejich vlastních matematických schopností a úrovně zvládnutí učiva ze základní školy. Významnou součástí výuky je samostatné řešení domácích úloh a procvičování typových příkladů, kdy si žáci upevňují získané znalosti a dovednosti a ověřují správné pochopení probírané látky.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Nejčastější formou jsou písemné práce, při kterých vyučující ověřuje, zda žáci zvládli dané téma a naučili se správným logickým postupům, které vedou k přesným, úplným a formálně správným výsledkům. Další formu hodnocení žáků tvoří ústní zkoušení, které navíc prověří jejich správné ústní vyjadřování a osobní přístup k řešení daného problému. Důležitou součástí ústního zkoušení může být zařazení vlastního sebehodnocení žáka a hodnocení zkoušeného ostatními žáky. Největší váhu při hodnocení žáků mají čtvrtletní písemné práce, které obsahují více příkladů a uzavírají jednotlivá probraná témata v aktuálním čtvrtletí. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – jejich domácích prací, aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Výsledná známka nemusí být aritmetickým průměrem jednotlivých známek.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Mezi klíčové kompetence, které matematické vzdělávání rozvíjí, patří především přesné a správné vyjadřování, logické myšlení a odvozování. Dále práce s informacemi, porozumění odbornému textu, tabulkám a grafům a schopnost aplikace základních matematických postupů při řešení praktických úloh. Žák má být schopen odborně komunikovat a jasně formulovat své myšlenky, aby mohl na daném problému spolupracovat v širším pracovním kolektivu. V tom smyslu jsou žáci také motivováni k pracovitosti, důslednosti, pečlivosti, spolupráci s ostatními a samostatnému celoživotnímu učení. Neméně významný je také rozvoj adaptability pro různé životní a profesní situace a podpora zájmu o celoživotní vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Matematika se promítá jako aplikovaná disciplína do většiny fází tvůrčí a realizační práce v oboru, počínaje výtvarným návrhem, technickým výkresem a dokumentací, a konče realizací, případně způsobem skladování, distribucí ke spotřebiteli a prodejem. Jako geometrii ji absolvent uplatňuje v různých formách technických nákresů, při tvorbě výtvarné kompozice, při práci s písmem, v grafických počítačových programech a ve vizualizacích, jako algebru ji uplatňuje ve výpočtech souvisejících s konstrukcí a technologií, funkčností realizovaného návrhu, ekonomickou rentabilitou a v neposlední řadě i s vlivem na životní prostředí.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou v procesu výuky matematických disciplín stimulováni k takovým osobním vlastnostem, které vedou k dobrému fungování a upevňování demokratické společnosti. To znamená k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami z praxe při zásadách přátelského chování k sobě navzájem, ochotě komunikovat a uznat odlišný názor spolužáka.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma je při výuce podporováno vhodnou volbou tematicky zaměřených příkladů. Žáci například řeší úlohy zabývající se problematikou biosféry, kapacity Země z hlediska populace, nevratných přírodních procesů, přírodní rovnováhy nebo grafy, které tyto jevy popisují.

Člověk a svět práce

Vzhledem k budoucí volbě povolání jsou žáci při řešení úloh motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti při překonávání problémů. Zároveň jsou vedeni ke schopnosti týmové práce a spolupráce s ostatními lidmi. Vyučující vychází z faktu, že současná matematika je obor, který vstupuje do mnoha oborů lidské činnosti nejenom technicky, ale i humanitně zaměřených. Proto má umožnit její dobré

zvládnutí budoucími absolventy jednak jejich lepší uplatnění na trhu práce, jednak úspěšnost při dalším vysokoškolském studiu.

Informační a komunikační technologie

Matematické vzdělávání podporuje takové kompetence, jejichž součástí je jednoznačné a přesné vyjadřování a vyhodnocování exaktně získaných výsledků. S tím souvisí dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a poté je zpracovávat a dále prezentovat za použití výpočetní techniky. To znamená, že by se žáci měli naučit používat, jako součást matematických dovedností, speciální aplikační programy pro matematické výpočty, kreslení grafů, rýsování, vizualizace a zápisy v matematické symbolice.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ rozlišuje obory přirozených, celých, racionálních a reálných čísel ▪ provádí základní početní operace v množině reálných čísel ▪ chápe význam absolutní hodnoty reálného čísla ▪ zapisuje a znázorňuje intervaly, jejich průnik a sjednocení ▪ rozumí procentům a ovládá procentní počet	**1.** Shrnutí a prohloubení učiva základní školy	6
▪ provádí operace s mnohočleny ▪ rozloží mnohočlen na součin užitím vzorců a vytýkáním ▪ provádí operace s lomenými výrazy ▪ provádí operace s výrazy obsahujícími druhou a třetí mocninu	**2.** Algebraické výrazy	24
▪ provádí operace s mocninami s přirozeným, celým i racionálním exponentem ▪ upravuje výrazy s odmocninami ▪ ovládá částečné odmocňování ▪ provádí usměrňování zlomků	**3.** Mocniny a odmocniny	6

▪ načrtne graf lineární funkce ▪ řeší lineární rovnice o jedné neznámé a s neznámou ve jmenovateli ▪ užívá lineární rovnice při řešení slovních úloh ▪ řeší soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	**4.** Lineární funkce, rovnice a nerovnice	20
▪ užívá základní geometrické pojmy ▪ rozlišuje typy trojúhelníku ▪ používá Pythagorovu větu a Euklidovy věty v početních úlohách ▪ ovládá výpočty obsahů a obvodů rovinných obrazců ▪ řeší slovní úlohy	**5.** Planimetrie	12

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ vysvětlí pojem funkce, definiční obor funkce, obor hodnot funkce ▪ popíše vlastnosti funkce ▪ načrtne graf funkce	**1.** Funkce	6
▪ řeší kvadratické rovnice a nerovnice, určí řešitelnost podle diskriminantu ▪ načrtne graf kvadratické funkce, nalezne vrchol, popíše vlastnosti ▪ řeší soustavy dvou rovnic, z nichž alespoň jedna je kvadratická ▪ řeší slovní úlohy s využitím kvadratických rovnic	**2.** Kvadratická funkce, rovnice a nerovnice	12
▪ řeší iracionální rovnice ▪ vysvětlí rozdíl mezi ekvivalentními a důsledkovými úpravami ▪ chápe nutnost provedení zkoušky	**3.** Iracionální rovnice	4
▪ řeší lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou ▪ načrtne graf funkce s absolutní hodnotou ▪ řeší kvadratické rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou	**4.** Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou	6

▪ načrtne graf exponenciální a logaritmické funkce ▪ řeší exponenciální a logaritmické rovnice	**5.** Exponenciální a logaritmické rovnice	12
▪ načrtne grafy goniometrických funkcí ▪ definuje goniometrické funkce na jednotkové kružnici, zná funkční hodnoty základních úhlů ▪ používá vzorce pro práci s goniometrickými funkcemi, upravuje výrazy ▪ řeší goniometrické rovnice ▪ používá sinovou a kosinovou větu při řešení obecného trojúhelníku ▪ řeší slovní úlohy pomocí goniometrických funkcí	**6.** Goniometrie a trigonometrie	12
▪ vypočítá objem a povrch těles užitím vzorců ▪ určí graficky průsečíky přímky s tělesem, řez tělesa rovinou, průsečnici dvou rovin	**7.** Stereometrie	6
▪ zná pojem posloupnost ▪ rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost ▪ užívá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost při řešení slovních úloh ▪ pracuje s pojmem úrokování ▪ řeší úlohy z finanční matematiky	**8.** Posloupnosti	10

Literární výchova – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	8 / 264
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Vyučovací předmět literární výchova významně přispívá ke kultivaci člověka, vede žáky k vytříbenému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem předmětu je utvářet kladný vztah žáků k materiálním a duchovním hodnotám, motivovat žáky k jejich tvorbě i ochraně. Kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede literární výchova žáky k pochopení a porozumění umění jako specifické výpovědi o skutečnosti, ke vnímání vztahů a souvislostí mezi literaturou a ostatními druhy umění (divadlo, film, výtvarné umění, hudba, architektura, apod.). Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Literární výchova vede k celkovému přehledu o hlavních jevech v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž nad texty probíhá dialog žáků s učitelem i mezi žáky navzájem.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu literární výchova směřuje k tomu, aby žáci:

- získali ucelený přehled o naší i světové, historické i současné literatuře a jejím začlenění do kultury lidstva
- vytvořili si široký čtenářský obzor, byli literárně gramotní
- pochopili souvislost mezi literárním uměním a dalšími uměleckými druhy, slohy, proudy a směry
- získali základní přehled o klíčových osobnostech české a světové literatury a jejich díle
- osvojili si základní pojmy z teorie literatury
- chápali literaturu jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- využívali své literární vzdělání v dalším studiu a v budoucím povolání
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria

- uvědomili si význam studia literatury a estetického vzdělávání a získali potřebu celoživotní kultivace vlastní osobnosti
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, média, knihovny, galerie, výstavy), dokázali je zpracovávat, interpretovat, správně zhodnotit a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- správně formulovali a vyjadřovali své názory
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah
- získali přehled o kulturním dění v naší veřejnosti i ve světě
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury

Charakteristika učiva

Literární vzdělávání zahrnuje četbu, rozbor a interpretaci uměleckých děl (jejich ukázek) a vede k vytvoření celkového přehledu o klíčových osobnostech a směřování české a světové literatury. Žáci se seznamují se základní tvorbou vybraných autorů, s jejich zařazením do literárně-historického kontextu a jejich přínosem pro dobu, kdy tvořili, i pro další generace. Osvojí si základní pojmy z teorie literatury, jsou vedeni k vyjadřování vlastního názoru a k chápání kulturně-společenských souvislostí také v kontextu s dalšími druhy umění. Učivo předmětu úzce souvisí s obsahem předmětu český jazyk, dějiny výtvarné kultury a dějepis.

Pojetí výuky

Žáci jsou vedeni k uvědomělému čtenářství, k rozvoji tzv. čtenářské gramotnosti a k formulování vlastní interpretace díla. Formou výkladu se seznamují s vývojem literatury a současně se základními pojmy z teorie literatury. Konkrétní ukázky z tvorby autora jsou využívány nejen k rozboru textu, ale i k nácviku výrazného čtení. Žáci jsou dále vedeni k získávání informací z různých zdrojů (učebnice, encyklopedie, internetové stránky) a k následnému třídění informací, k analýze hlavních myšlenek a pochopení smyslu textu. Výsledky kritické práce s informacemi předkládají spolužákům, učí se porovnávat různé postupy a přístupy, reagovat na podněty, formulovat a obhajovat vlastní názory. Žáci se procvičují v dovednosti samostatně analyzovat a zařadit určitý text do literárních a společensko-historických souvislostí. Zároveň nacházejí i estetické kvality vybraných ukázek. Průběžně probíhá využívání aktuálních literárních a kulturních podnětů a sledování zájmů žáků v této oblasti. Ve výuce je uplatňován výklad učitele, referáty, diskuse, skupinová i individuální práce, samostatné získávání informací. Jsou využívány znalosti a dovednosti z oblasti vzdělávání a komunikace v cizím jazyce a z oblastí společenskovědního a odborného vzdělávání. Lze aplikovat i poznatky z oblasti vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží písemná a ústní zkoušení. Znalosti, schopnosti a dovednosti se

prověřují též formou ústních referátů. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- je schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání
- vyhledává a třídí informace z různých informačních zdrojů
- je schopen uceleného, smysluplného projevu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- při řešení problémů dokáže uplatnit i své znalosti z oblasti literatury a literární teorie
- správně formuluje a vyjadřuje své názory, umí postihnout jádro problému

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vhodně reaguje, účinně a aktivně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a správně argumentuje
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je schopen práce ve skupině, přijímá hodnocení svých výsledků a kritiku, adekvátně na ně reaguje
- chápe literární a estetické vzdělávání jako součást lidské kultury
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- má potřebu dospět k vyrovnané, vzdělané a kulturní osobnosti

Kompetence občanské

Žák:

- jedná odpovědně v souladu s morálními principy
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví
- mluví a chová se kulturně

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Estetické a literární vzdělání (sečtělost, čtenářská gramotnost) je základní odbornou kompetencí kulturního a vzdělaného člověka, která je přínosem pro studium všech ostatních předmětů i pro občanský život a pozdější profesní a společenské uplatnění žáka.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k otevřené diskusi o ožehavých společenských problémech (rasismus, sociální otázky apod.), ke schopnosti vyslechnout a tolerantně přijímat stanoviska druhých lidí, zformulovat a obhájit vlastní názor.

Člověk a životní prostředí

Výuka přispívá k pochopení významu přírody a životního prostředí pro člověka a k odpovědnosti za jejich ochranu.

Člověk a svět práce

Žáci jsou motivováni k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro své uplatnění v praxi i pro celý svůj budoucí život.

Informační a komunikační technologie

Předmět učí žáky orientovat se v současném světě informací a využívat k tomuto účelu moderní informační technologie. Z internetu žáci čerpají informace při zpracovávání samostatných úkolů, jsou odkazováni na kvalitní webové stránky pro práci s literárními informacemi a uměleckými texty.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ chápe specifičnost literatury a ostatních druhů umění ▪ konkrétní díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z teorie literatury ▪ pozná útvary lidové tvorby ▪ vyjádří vlastní prožitek z vnímaných uměleckých děl	**1.** Literatura a ostatní druhy umění Umění jako specifická výpověď o skutečnosti Funkce literatury, základní literární druhy a žánry Lidové umění a užitá tvorba Školní knihovna, motivace ke čtenářství	4
▪ zařadí typická díla historicky i žánrově ▪ zhodnotí význam díla, popř. autora ▪ posoudí vývojové změny v rámci literárního druhu, útvaru apod. ▪ interpretuje konkrétní text ▪ vyjádří vlastní informovaný názor	**2.** Středověká literatura Charakteristické rysy středověké literatury Staroslověnské písemnictví Latinská literatura Literatura v národních jazycích, hrdinská epika a dvorská lyrika Počátky a rozvoj česky psané literatury Literatura doby reformace a husitství Husitská tematika v umění	14
▪ identifikuje na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů ▪ zařadí text do literárněhistorického kontextu ▪ prokáže porozumění textu ▪ vyjádří vlastní prožitek, podložený názor ▪ uplatňuje znalosti z dějin výtvarné kultury ▪ samostatně vyhledává a zpracovává informace k danému tématu	**3.** Renesance a humanismus v evropských zemích – Itálie, Francie, Španělsko, Anglie Humanismus a renesance u nás Renesance v ostatních druzích umění	12
▪ orientuje se v daných souvislostech ▪ využívá znalosti z výtvarného umění i historie	**4.** Baroko – historický, společenský a umělecký kontext	10

▪ zhodnotí význam konkrétních osobností a uměleckých děl ▪ interpretuje neumělecký text a je schopen s ním pracovat	Jan Ámos Komenský – jeho světový význam Doba pobělohorská v našich zemích, lidová a pololidová tvorba	
▪ umí vysvětlit zásady, názory a charakteristické znaky uměleckých směrů a osvícenské ideologie ▪ interpretuje texty s využitím znalostí z literatury, literární teorie, historie i dějin umění ▪ vytváří si vlastní názor a je schopen ho obhájit	**5.** Klasicismus, osvícenství	12
▪ zařadí typická díla do historického, kulturního a uměleckého kontextu ▪ zhodnotí význam autora a díla pro danou dobu i pozdější epochy ▪ orientuje se v problematice národního obrození ▪ při rozboru vystihne hlavní myšlenku textu ▪ dovede využít poznatků z jiných souvisejících disciplín (dějepis, občanská nauka, dějiny umění aj.)	**6.** Preromantismus	8
▪ orientuje se v probraných oblastech ▪ své vědomosti a znalosti zapojuje do logických souvislostí ▪ interpretuje umělecký i neumělecký text, ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textu a rozdíly mezi nimi ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie ▪ vytváří si vlastní názor a umí argumentovat ▪ samostatně vyhledává informace	**7.** Souhrnné opakování literárního učiva	8

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ orientuje se v dané problematice ▪ samostatně vyhledává informace	**1.** České národní obrození – vod **2.** První fáze národního obrození **3.** Druhá fáze národního obrození	15

▪ konkrétní díla a ukázky textů umí klasifikovat podle základních druhů a žánrů ▪ zhodnotí význam autora i díla pro dobu, v níž spisovatel žil, i pro další vývoj literatury		
▪ orientuje se v dané problematice ▪ dokáže určit charakter konkrétních textů a nalézt v nich znaky uměleckého směru ▪ vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	**4.** Romantismus ve světové literatuře **5.** Romantismus v české literatuře – 3. fáze národního obrození **6.** Realismus v české literatuře – 4. fáze národního obrození **7.** Realismus Předpoklady vzniku a umělecké zásady realismu, rysy, žánry, typizace Realismus v dalších druzích umění Světová realistická literatura	30
▪ rozliší umělecký text od neuměleckého ▪ popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu ▪ na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu ▪ postihne smysl textu ▪ vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje jejich přínos pro vývoj literatury	**8.** Májovci, ruchovci, lumírovci **9.** Kritický realismus v české próze Historický proud, vesnický proud, drama Naturalismus v české literatuře **10.** Literární moderna	23

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ orientuje se v umění daného období ▪ zařadí díla k uměleckým směrům ▪ zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž spisovatel tvořil, pro příslušný umělecký směr i další generace	**1.** Moderní básnické směry přelomu 19. a 20. století ve světové literatuře Moderní básnické směry přelomu 19. a 20. století v české literatuře Opakování a systemizace učiva	18

▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi		
▪ orientuje se v daném období ▪ dokáže posoudit význam konkrétního autora, díla pro dobu, v níž spisovatel tvořil, i pro další vývoj umění ▪ rozezná směřování jednotlivých autorů k různým proudům české meziválečné prózy ▪ určí charakteristické rysy vybraných uměleckých textů	**2.** Světová próza 1. poloviny 20. století Obraz první světové války ve světové literatuře První světová válka v české próze Pražská německá literatura Tematická rozmanitost české meziválečné prózy Osobnosti	24
▪ orientuje se v dané problematice ▪ rozpozná v konkrétních dílech charakteristické znaky uměleckých směrů ▪ při interpretaci literárních textů používá znalosti z literární teorie a odbornou terminologii ▪ dokáže formulovat svůj vlastní názor a uvádí argumenty, kterými ho obhajuje	**3.** Opakování a systemizace učiva	4

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ je schopen interpretace konkrétního textu, orientuje se v tématu	**1.** Opakování meziválečné prózy a poezie	6
▪ při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře textu, literárních žánrech, používá odbornou terminologii ▪ samostatně hodnotí dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	**2.** Světová dramatická tvorba Vybrané osobnosti světového dramatu 1. poloviny 20. století	12
▪ vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury ▪ zařadí významné představitele do historického a literárního kontextu a charakterizuje jejich přínos pro vývoj literatury	**3.** Literatura 2. poloviny 20. století Představitelé světové literatury, próza a drama	22

	Česká próza 40. – 50. let, 60. léta, oficiální literatura 70. a 80. let Samizdatová a exilová literatura 70. a 80. let, osobnosti, vybraná díla. Česká poválečná poezie, umělecká sdružení, zpívaná poezie, osobnosti České poválečné drama, válečná tematika, 50. léta, lyrické drama, divadla malých forem, absurdní drama	
▪ má přehled o historickém vývoji naší literární kritiky, jejích cílech, pojetí, osobnostech ▪ chápe smysl literární kritiky	**4.** Literární kritika Historický vývoj – od národního obrození do současnosti Tendence, osobnosti	6
▪ orientuje se v oblasti literatury pro dětského čtenáře, dovede posoudit a vybrat vhodnou literaturu pro děti	**5.** Literatura vhodná pro současné děti	6
▪ rozezná umělecký text od neuměleckého ▪ vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi ▪ text interpretuje a debatuje o něm ▪ konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů ▪ při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a dějin literatury	**6.** Četba a interpretace vybraných literárních textů	8

Tělesná výchova – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	8 / 264
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Hlavním cílem vyučovacího předmětu tělesná výchova je výchova a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Obecnými cíli jsou pojímání zdraví a tělesné zdatnosti jako hodnot potřebných ke kvalitnímu prožívání života, znalost prostředků pro ochranu zdraví, zvyšovaní tělesné zdatnosti a kultivování pohybového projevu, poznání vlastních pohybových možností a zájmů, aktivní vyhledávání příležitostí ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám, chápání pohybu jako prostředku duševní hygieny a jeho využívání k vytváření dobrých mezilidských vztahů. Účelem předmětu je také vyrovnávání nedostatku pohybu a jednostranné tělesné a duševní zátěže. Předmět vede žáky k rozhodování a jednání podle zásad fair play, k racionálnímu jednání v situacích osobního a veřejného ohrožení, ke schopnosti posouzení důsledků komerčního vlivu médií na zdraví a zaujímání kritického odstupu v této problematice.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu tělesná výchova směřuje k tomu, aby žáci:

- preferovali pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu a eliminovali zdraví ohrožující návyky a činnosti
- vážili si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebných ke kvalitnímu prožívání života, cílevědomě je chránili a rozpoznávali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení
- chápali vliv životního prostředí na zdraví člověka
- znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj tělesný projev
- usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje podle svých možností
- posuzovali důsledky vlivu komerčních médií na zdraví
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné činnosti
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí

- využívali pravidel pohybových činností, her a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play
- kontrolovali a ovládali své jednání, chovali se odpovědně v tělovýchovných zařízeních a podle potřeby spolupracovali

Charakteristika učiva

Předmět tělesná výchova zahrnuje učivo potřebné k péči o zdraví a k ochraně člověka před nežádoucími civilizačními vlivy. Zprostředkovává žákům teoretické poznatky z uvedené oblasti a učí je kultivovat své pohybové dovednosti. Všechny složky jsou vzájemně propojené, doplňují se a kombinují, největší důraz je však kladen na pohybové dovednosti. Výuka se soustředí na činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení.

Pojetí výuky

Tělesná výchova je v učebním plánu zařazena v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Je realizována v několika prostorách s potřebným materiálně technickým vybavením. K dispozici je menší tělocvična využitelná pro většinu druhů sportovních her, avšak při omezeném počtu žáků. Dále škola dále disponuje tanečním sálem, kde jsou provozovány různé formy tělesných a tanečních aktivit s možností vlastní korekce prostřednictvím zrcadlové stěny. Při výuce se využívá i krytého školního hřiště s umělým povrchem. To je vhodné pro většinu míčových her. K vybavení školy patří a k výuce slouží rovněž nevelký bazén a dvě bowlingové dráhy. Obsah učiva je realizován v závislosti na možnostech využití uvedených zařízení ve školním roce. Rovněž individuální předpoklady žáků ovlivňují realizaci jednotlivých témat. V případě potřeby vyučující zařazuje opakování a upevňování pohybových dovedností. K žákům je přistupováno individuálně.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy. Podkladem pro hodnocení výsledků je praktické zvládnutí dovedností v jednotlivých oblastech a tématech výuky s ohledem na psychosomatické předpoklady žáka, rozhodující pro hodnocení je však přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech, získané dovednosti, výkonové a postojové změny. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebekultivace. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- je schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností, vědomostí a dovedností dříve nabytých

Kompetence řešení problémů

Žák:

- je schopen porozumět zadanému úkolu, najít způsob řešení a zdůvodnit jej
- je schopen vyhodnotit zvolený postup a dosažené výsledky

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyvozuje a interpretuje závěry na základě pozorování
- vyjadřuje se s přiměřenou odbornou terminologií
- vystupuje a vyjadřuje se v souladu se zásadami kulturního a slušného chování
- je schopen přijmout kritiku a přiměřeně na ni reagovat

Kompetence sociální a personální

Žák:

- přijímá a plní svěřené úkoly
- aktivně se zapojuje do týmových aktivit
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky
- je schopen práce ve skupině, přijímá hodnocení svých výsledků a kritiku, adekvátně na ně reaguje
- chápe tělesné zdokonalování se jako součást lidské kultury
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- má potřebu dospět k vyrovnané a kultivované osobnosti

Kompetence občanské

Žák:

- jedná odpovědně v souladu s morálními principy
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví
- mluví a chová se kulturně

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Tělesná zdatnost a kultivovanost je důležitou kompetencí kulturního a vzdělaného člověka, která je přínosem pro studium všech ostatních předmětů i pro zdravý životní styl. Je hlavním prostředkem ochrany člověka před negativními vlivy technické civilizace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni ke spolupráci a toleranci, ke schopnosti vzájemně si pomáhat, na druhé straně i ke schopnosti prosadit se v konkurenci. Také tělesná výchova učí žáky sledovat aktuální společenské dění, poznávat principy a hodnoty, formovat postoje studentů k demokratickým zásadám.

Člověk a životní prostředí

Výuka přispívá k pochopení významu přírody a životního prostředí pro člověka a k vytvoření návyků pro zdravý životní styl.

Člověk a svět práce

Výuka rozvíjí vědomosti a dovednosti žáků, potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu zdraví. Žáci jsou vedeni k pravidelným pohybovým aktivitám i ve svém volném čase. Jde o způsob relaxace a regenerace organismu, který pak lépe snáší vysoké pracovního zatížení.

Informační a komunikační technologie

Také tělesná výchova učí žáky orientovat se v současném světě informací.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku ▪ popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí ▪ volí vhodné oblečení odpovídající činnosti a podmínkám okolí, hygienické bezpečnosti	**1.** Péče o zdraví Činitelé ovlivňující zdraví, životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživu a stravovací návyky, rizikové chování apod. Zátěž a odpočinek	4

	Hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení (úbor, obuv)	
▪ rozumí významu přípravy organismu (zahřátí a protažení) před pohybovou činností i významu strečinku a relaxace po činnosti	**2.** Teoretické poznatky Zásady přípravy organismu před pohybovou činností a při jejím ukončení Význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, vytrvalosti a rychlosti (postupně)	4
▪ učí se správně technicky odbít obouruč vrchem a obouruč spodem, dovede servírovat míč ▪ participuje na kolektivních činnostech, umí technicky správně ovládat míč nohou, používá různé způsoby přihrávek a kopů, učí se zpracovat míč ▪ učí se technicky správně ovládat míč, používá různé způsoby přihrávek, střílí na koš z různých směrů a vzdáleností ▪ učí se správné technice vedení hole a zpracování míče ▪ učí se technice a taktice hry	**3.** Sportovní hry Odbíjená (zejména dívky) – herní činnosti jednotlivce (přihrávka, nahrávka a podání), průpravné hry (vybíjená, přehazovaná, kombinace s odbíjenou, modifikovaná hra) Kopaná a nohejbal (zejména chlapci), herní činnosti jednotlivce a hra Košíková, herní činnosti jednotlivce, (driblink, přihrávka, střelba), nácvik herních kombinací s míčem i bez něj Florbal, herní činnosti jednotlivce a herní kombinace Bowling, technika práce rukama a nohama	22
▪ umí rozlišit správné a chybné držení těla ▪ využívá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil	**4.** Rytmická gymnastika (dívky) Všestranně rozvíjející kondičně-koordinační a relaxační cvičení s hudbou Základní krokové variace, krokové prvky prokládané do jednotlivých sestav	14
▪ učí se správné technice provedení cviků, umí provést s dopomocí i bez ní stoj o rukou a přemet stranou, postupně v kombinaci ▪ zvládá základní skoky s můstkem i bez něj, dbá na správné držení těla	**5.** Sportovní gymnastika Akrobatické prvky (kotouly vpřed a vzad, stoj o rukou, přemet stranou), rovnovážné cviky, skoky	6

▪ zná základní způsoby sebeobrany v krizových situacích (škrcení, napadení nožem, pokus o znásilnění)	**6.** Základní sebeobrana Úkoly a simulace situací	2
▪ ovládá základní herní činnosti a postupně je zdokonaluje ▪ zná základy pravidel dvouhry a čtyřhry	**7.** Stolní tenis Herní činnosti jednotlivce (útok, obrana a servis)	8
▪ adaptuje se na vodní prostředí, kondičně plave na určenou vzdálenost	**8.** Plavání Relaxační, postupně kondiční plavání, zvyšování tělesné zdatnosti	8

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ dovede posoudit vliv povolání na své zdraví, ví jak kompenzovat nežádoucí účinky ▪ popíše vliv psychického a fyzického zatížení na lidský organismus ▪ odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se zdravím a sportem	**1.** Péče o zdraví Duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti Rizikové faktory poškozující zdraví Prevence úrazů a nemocí	4
▪ rozumí a umí používat správnou terminologii na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a postupně i rozhodčího ▪ komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály, vhodně užívá odbornou terminologii	**2.** Teoretické poznatky Odborné názvosloví, smluvené povely, gesta Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	4
▪ zdokonaluje se ve správném odbití míče obouruč spodem i vrchem, ovládá servis spodem i vrchem, bezprostředně reaguje na míč, osvojuje si útočný úder, snaží se přemístit a vykrýt prostor ▪ umí technicky správně ovládat míč nohou, dokáže se rychle přemístit, uvolnit, nalézt vhodný prostor pro hru, ovládá různé techniky střelby na branku, rozumí obranému a útočnému systému hry (postupný a rychlý protiútok)	**3.** Sportovní hry Odbíjená (zejména dívky), zdokonalování herní činnosti jednotlivce, nácvik herních systémů Kopaná a nohejbal (zejména chlapci), zdokonalování herní činnosti jednotlivce, nácvik herních systémů	20

▪ zdokonaluje se v technickém ovládání míče, učí se použít ve hře dvojtakt, dokáže se uvolnit a přemístit ▪ učí se použít získané dovednosti v herních situacích, rozpozná základní chyby a provinění, snaží se využít získaných dovedností ve hře, dovede rozlišit jednání fair play ▪ zdokonaluje se v technice i taktice hry, učí se zdravé soutěživosti, učí se vyrovnat se s porážkou	Košíková, zdokonalování herní činnosti jednotlivce, nácvik herního systému pro všechny hry Florbal, zdokonalování herní činnosti, nácvik herního systému Bowling, výkonnostní motivace a soutěživost, zdokonalování hry	
▪ využívá pohybových činností pro všestrannou pohybovou průpravu a zvyšování tělesné zdatnosti ▪ učí se sladit pohyb s hudbou a správně využívat posilovacích a kompenzačních cvičení	**4.** Rytmická gymnastika (dívky) Strečink, pomalé cvičení na vyrovnávání svalových dislokací Aerobic, různé formy aerobního cvičení zaměřené na odbourávání podkožního tuku, posílení činnosti srdce, formování svalových skupin celého těla	14
▪ zvládá základní akrobatické cviky v dokonalejší formě ▪ využívá dovedností v náročnějších podmínkách (vzdálenost a výška nářadí), dává dopomoc při cvičení ▪ uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	**5.** Sportovní gymnastika Akrobacie, akrobatické prvky, procvičování a nácvik akrobatických řad Přeskok, skrčka, roznožka – přeskok přes různá nářadí, též různě vysoká	6
▪ zdokonaluje své již získané dovednosti, zlepšuje techniku a taktiku hry	**6.** Stolní tenis Zdokonalování herních činností jednotlivce i dvojic (čtyřhra)	8
▪ cílevědomě využívá plavání a pobyt ve vodě k relaxaci a zlepšování kondice	**7.** Plavání Relaxace i kondiční zatížení, aqua-aerobic	8
▪ porovnává své výsledky s tabulkovými hodnotami a výsledky jiných žáků	**8.** Testování tělesné zdatnosti Motorické cesty	4

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ dokáže posoudit vliv pracovních podmínek na své zdraví v dlouhodobé perspektivě, ví, jak kompenzovat jejich nežádoucí účinky ▪ rozumí vlivu fyzického a psychického zatížení ▪ kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu, dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu	**1.** Péče o zdraví Odpovědnost za zdraví své i druhých, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu Mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	4
▪ rozumí rozdílům mezi sportem žen a mužů, mezi sportem vrcholovým a rekreačním, dokáže se přizpůsobit úrovni svých spoluhráčů, pomoci slabším ▪ uvědomuje si míru škodlivosti alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost ▪ sestaví cvičení zaměřené pro kondiční rozvoj i pro tělesnou a duševní relaxaci	**2.** Teoretické poznatky Rozdíl mezi tělovýchovou a sportem žen a mužů, výkonnostním a vrcholovým sportem Negativní jevy ve sportu Zásady vytváření sestav všeobecně rozvíjejících a cíleně zaměřených, také jejich předvádění	4
▪ využívá získaných vědomostí a dovedností ve hře, zkvalitňuje činnosti, odstraňuje nedostatky ▪ dodržuje zásady fair play ▪ využívá pohybových činností ve sportovních hrách ke všestranné pohybové přípravě a zvyšování tělesné zdatnosti ▪ dbá na dodržování zásad bezpečnosti	**3.** Sportovní hry Odbíjená, košíková, kopaná, florbal – procvičování herních činností jednotlivce, využití herních kombinací a systémů, soustředění na hru, rozhodování	16
▪ využívá netradičních pomůcek pro zvyšování tělesné zdatnosti ▪ využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti ▪ po ukončení pohybových činností neopomíjí zásady péče o tělo (strečink, relaxace, hygiena)	**4.** Rytmická gymnastika (dívky) Slow-body, bodystyling – posilovací cvičení zaměřené na zpevňování a formování postavy za použití činek a overballů Klasické posilování – tradiční cvičení formující problémové partie (hýždě, břicho, stehna) využívající násobné opakování cviků v každé sérii	16

▪ koordinuje pohyby při akrobatických prvcích ve zdokonalenější formě, doplňuje je další mi cviky (obraty, skoky, poskoky) ▪ koordinuje pohyby při cvičeních rovnováhy ▪ rozvíjí svou svalovou sílu, obratnost a pohyblivost	**5.** Sportovní gymnastika Akrobacie – akrobatické prvky akrobatické řady Kladina (spíše doplňkově) rovnovážná cvičení, skoky, obraty Přeskok – roznožky, skrčky, možno doplnit např. kotouly na švédské bedně	6
▪ zdokonaluje pohybové aktivity, taktiku a schopnost spolupráce při čtyřhře	**6.** Stolní tenis Kondiční a taktický výcvik, týmová práce Střídání dvouher a čtyřher podle počtu zúčastněných, turnaj	8
▪ uplatňuje osvojené způsoby relaxace a kondičního zatížení	**7.** Kondiční a relaxační plavání	8
▪ zlepšuje herní taktiku a výkonnost, učí se zdravé soutěživosti, koncentraci na přesnost a odhad, umí uplatnit dostatečnou sílu	**8.** Bowling Zlepšování průběžných výsledků jednotlivců, srovnávání s ostatními, turnaj	6

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních a stresových událostí ▪ dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak je doporučeno na ně reagovat ▪ prokáže dovednosti první pomoci sobě a jiným ▪ diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu	**1.** Péče o zdraví Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí (živelné pohromy, havárie, krizové situace, evakuace apod.) První pomoc – úrazy, náhlé zdravotní příhody, poranění při hromadném zasažení obyvatel, stavy bezprostředně ohrožující život Partnerské vztahy, lidská sexualita	4

▪ umí vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, umí o nich diskutovat, hodnotit je ▪ umí sestavit soubory cvičení s různým zaměřením ▪ dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců i týmu	**2.** Teoretické poznatky Oblast zdraví a pohybu Význam pohybu pro zdraví Prostředky ke všeobecnému rozvoji, kompenzaci a relaxaci, zásady sestavování a vedení sestav Pravidla her, soutěží a závodů	4
▪ dokáže se zapojit do jakékoli prováděné herní činnosti v rámci osvojené hry ▪ umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti ▪ uplatňuje techniku a taktiku dané hry, participuje na týmových herních činnostech družstva ▪ vyhledává kolektivní sporty pro jejich pozitivní působení na psychiku člověka	**3.** Sportovní hry Volejbal, fotbal, košíková, florbal Herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a systémy Průpravné hry a cvičení, hra	10
▪ uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností a uklidnění po skončení pohybu ▪ žákyně samostatně tvoří sestavy z prvků osvojených ve II. a III. ročníku, pracují se speciálně vybranou hudbou pro různé druhy pohybových aktivit ▪ provádí cvičení zaměřená na odbourávání podkožního tuku, posilování a formování svalových skupin a problémových partií	**4.** Rytmická gymnastika (dívky) Mixed impact aerobic – sestava krokových prvků doprovázená hudbou Kondiční, protahovací, koordinačně kompenzační cvičení	10
▪ zlepšuje výkonnost při cvičení a sportovní gymnastice všeho druhu (akrobacie, přeskok, kladina)	**5.** Sportovní gymnastika Akrobatické prvky, přeskok přes zvýšené nářadí, kladina (rozsáhlejší vazby cviků, sestavy)	6
▪ zvládá zajímavější a pestřejší náplň cvičení, zlepšuje výkonnost ▪ rozvíjí rychlost, svalovou sílu a pohyblivost	**6.** Atletická průprava Využití prvků atletické abecedy	4
▪ zlepšuje pohybové, silové a koordinační ukazatele ▪ získává lepší motivaci a schopnost soutěživosti	**7.** Bowling Využití všech získaných zkušeností k lepší výkonnosti, mezitřídní turnaj	6

▪ zvládá techniku i taktiku hry, vylepšuje výkonnost ▪ spojuje aktivity zvyšujících pohyblivost, obratnost a kondiční připravenost	**8.** Stolní tenis Hra	6
▪ dodržuje zásady správného plaveckého stylu s dostatečnou intenzitou zátěže, využívá různé plavecké styly	**9.** Kondiční a relaxační plavání	8
▪ dále zvyšuje motivaci	**10.** Testování tělesné zdatnosti	2

Počítačová grafika – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Počet vyučovacích hodin za studium:	4 / 136
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět počítačová grafika připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak v dalším vzdělávání i výkonu povolání, ale i v soukromém a občanském životě. Žáci si v rámci předmětu upevní představu o výpočetní technice jako takové, naučí se pracovat s běžným základním a běžným aplikačním programovým vybavením, vyhledávat a zpracovávat informace, komunikovat pomocí internetu a pracovat s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, stejně jako se softwarovými nástroji ve vazbě na studovaný obor. Cílem je, aby se pro žáka stal počítač běžným pracovním nástrojem, napomáhajícím k řešení úkolů souvisejících se studiem i budoucí praxí.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu počítačová grafika směřuje k tomu, aby žáci:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informační a komunikační technologie
- pracovali s běžným základním a běžným aplikačním software
- učili se používat nový aplikační software a pracovali s ním
- dokázali komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace
- uměli získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě internet
- dokázali získané informace třídit a posuzovat jejich věrohodnost
- znali možnosti výpočetní techniky a dokázali jich využívat v dalších vyučovacích předmětech
- porozuměli zadání úkolu, získali informace potřebné k řešení úkolu a navrhli způsob řešení, zdůvodnili jej a vyhodnotili
- dokázali pracovat s výtvarnými návrhy a technickou dokumentací v elektronické podobě
- dokázali s využitím výpočetní techniky upravovat a modifikovat obrazové soubory
- dokázali s využitím výpočetní techniky vytvářet autorské obrazové soubory
- získali schopnost využívat výpočetní techniku ve výtvarné tvorbě

Charakteristika učiva

Učivo je rozpracováno do prvního a druhého s dotací dvou hodin týdně. Přestože většina žáků přicházejících ze základní školy již na určité úrovni prostředky ICT ovládat umí, jsou jejich znalosti a dovednosti obvykle pouze obecné a velmi nevyrovnané. Úkolem prvního ročníku je rozdílnou počáteční úroveň znalostí a dovedností žáků vyrovnat. Ve druhém ročníku je stěžejní částí výuky zvládnutí základů jednodušších grafických programů a vytváření vlastních výtvarných návrhů, které odpovídají odbornému zaměření studovaného oboru.

Rozdělení učiva do ročníků:

První ročník:

a) ovládání operačního systému
b) informační zdroje, celosvětová počítačová síť internet
c) práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu
d) textový editor
e) tabulkový editor, práce s databází
f) tvorba prezentací
g) vektorová grafika, úvod, principy
h) vytváření skic a podkladů pro vektorovou grafiku
i) optimální spojení vhodných nástrojů a postupů
j) převod bitmapových podkladů na vektorové (trasování)
k) příprava podkladů pro vyřezávací plotry
l) bitmapová grafika, úvod, principy
m) možnosti úpravy fotografie jako nositele věcné a estetické informace

Druhý ročník:

a) seznámení s principy pořizování výkresové dokumentace na PC
b) práce s CAD programy při zhotovování výkresové dokumentace, přesné rýsování, práce s měřítkem
c) grafická úprava dokumentu v souladu s normami
d) příprava pro tisk v různých formátech na různých typech výstupních zařízení
e) realizace výkresové dokumentace podle předlohy nebo podle vlastního návrhu a orientace ve výkresu
f) principy modelování 3D objektů, tvorba jednoduchých i komplexních modelů pomocí těles a ploch
g) práce s knihovnou materiálů a osvětlením modelu
h) fotorealistický výstup pro další použití
i) výstup pro 3D tisk, principy 3D tisku

Pojetí výuky

Při realizaci vyučovací hodiny volí učitel podle struktury tematického celku vhodné vyučovací metody. Předpokládá se aktivní práce žáků při vyučování a individuální přístup učitele. Teoretická a praktická složka se v jednotlivých tematických celcích provazují.

Stěžejní formou výuky jsou cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Je-li použita metoda výkladu, zpravidla ihned navazuje praktické procvičení vyloženého učiva. Ve výuce se klade důraz na samostatnou práci, řešení komplexních úloh, využívá se projektový přístup (typ komplexní praktické úlohy umožňující aplikaci širokého spektra dovedností žáka,

projekt je zpravidla týmovou prací). Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák.

Vyučovacími metodami jsou: slovní výklad (nezastupitelný v teoretické části pro objasnění základních zásad a pravidel práce na PC – žádoucí je využít dostupných modelů, pomůcek a vzorově řešených příkladů), problémové vyučování (učitel v každém tematickém celku formuluje individuální zadání a vede žáky k tomu, aby sami na základě svých vědomostí nacházeli správné řešení) a samostatná práce žáků při řešení individuálně zadávaných úkolů pod dohledem a vedením učitele.

Vyučující zohledňuje speciální vzdělávací potřeby žáků, hledá vhodné prostředky k podpoře osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců a posiluje jejich motivaci k učení.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se řídí pravidly stanovenými klasifikačním řádem školy. Podkladem pro průběžné prověřování znalostí a dovedností žáků je hodnocení osvojení základních dovedností a postupů, hodnocení včasného plnění zadaných úkolů, hodnocení aktivity a samostatnosti při řešení problémových úloh a hodnocení grafické úrovně odevzdávaných prací. Žáci jsou hodnoceni známkováním a v rozvíjení svých schopností, znalostí a dovedností podporováni slovním hodnocením učitele. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. Vyučující hodnotí kromě dovedností a znalostí také přístup žáka k předmětu, jeho aktivitu v hodinách a schopnost řešit úkol samostatně. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. Klasifikace žáka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- získává pozitivní vztah k práci s PC, poznávání a samostatnému učení se novým dovednostem
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání v oboru a budoucím povolání

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen dohledat relevantní informace z dostupných zdrojů (internet, nápověda programu, manuály) a využít je pro řešení problémů
- je schopen spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

Žák:

- umí zpracovat vizuálně jasně a funkčně působící grafický výstup, správně typograficky zpracovaný a s vhodně voleným jazykem

Personální a sociální kompetence

Žák:

- je schopen efektivně pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- dokáže prezentovat svou práci a obhájit si ji před vyučujícím i spolužáky
- pečlivě a odpovědně plní svěřené úkoly

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák:

- dodržuje platné zákony a předpisy
- jedná odpovědně v souladu s morálními principy
- chápe význam životního prostředí a jedná podle zásad trvale udržitelného rozvoje

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák:

- chápe důležitost osobního rozvoje pro udržení vlastní konkurenceschopnosti na trhu práce
- uvědomuje si význam počítačové grafiky v oboru a nutnost neustálého sledování vývojových trendů

Matematické kompetence

Žák:

- je schopen s pomocí počítače řešit matematické úlohy tam, kde to přináší výhodu
- umí zpracovat podklady do graficky reprezentovatelné podoby (grafy)

Kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi

Žák:

- je schopen pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učí se používat nové aplikace
- komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky on-line a off-line komunikace
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních)

- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím
- je mediálně gramotný

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák:

- umí pracovat se základními i speciálními aplikačními programy
- používá správnou odbornou terminologii
- umí využívat výpočetní techniku při práci s výtvarnými návrhy a technickou dokumentací
- umí sestavit kalkulaci výrobku
- je schopen využívat výpočetní techniku při svých budoucích obchodně podnikatelských aktivitách
- dbá na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se použití softwaru a ICT
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana)
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení

Průřezová témata

Občan v demokratické společnost

Žáci jsou vedeni k asertivnímu jednání, toleranci a respektu k ostatním, prakticky např. při hodnotících diskusích nad dokončenými úkoly.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k porozumění hodnotám trvale udržitelného rozvoje a osobní participaci při navrhování a realizaci grafických prací a dalších úkolů.

Člověk a svět práce

Žáci jsou připravováni pro úspěšné uplatnění na trhu práce a motivováni k rozvoji vlastní konkurenceschopnosti.

Informační a komunikační **technologie**

Žáci jsou vedeni k efektivnímu používání moderních technologií pro zvýšení vlastní informovanosti, produktivity a efektivity práce.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) ▪ uvědomuje si možnosti a výhody, ale i rizika (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojená s používáním výpočetní techniky ▪ aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením ▪ pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí ▪ orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi ▪ ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce) ▪ využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware ▪ má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací ▪ vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	**1.** Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle Hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie Základní a aplikační programové vybavení Operační systém a jeho nastavení Data, soubor, složka, souborový manažer Komprese dat – prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením Ochrana autorských práv Algoritmizace Nápověda a manuál	8
▪ vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra)	**2.** Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Textový procesor	8

▪ vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací apod.) ▪ ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) ▪ zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje ▪ používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) ▪ pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	Tabulkový procesor Databáze Software pro tvorbu prezentací Spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat) Grafika (rastrová, vektorová, formáty, komprese, základy práce se SW nástroji) Další aplikační programové vybavení	
▪ chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky ▪ komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření ▪ využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování) ▪ ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	**3.** Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu Počítačová síť, server, pracovní stanice Připojení k síti a její nastavení Specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků E-mail, organizace času a plánování, chat, messenger, videokonference,	4
▪ volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání ▪ získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování ▪ orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává ▪ zaznamenává a uchovává textové, grafické a numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití	**4.** Informační zdroje, celosvětová počítačová síť internet Informace, práce s informacemi Informační zdroje, kritické hodnocení kvality zdroje informací Internet	6

▪ uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému ▪ správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele ▪ rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)		
▪ porozumí specifice, rozdílům a vhodnému funkčnímu uplatnění vektorové a bitmapové grafiky	**5.** Grafické a obrazové editory Ukázky zpracování obrazových souborů v soudobých grafických a obrazových editorech	2
▪ chápe funkci a specifika jednotlivých nástrojů v programech pro vektorovou grafiku ▪ zvládá práci v Bézierově režimu a práci se vzájemnými vztahy objektů ▪ osvojí si modifikaci objektů vektorovými efekty ▪ zvládne základy práce se sázeným textem ▪ zvládá ukládání vytvořených dat a základy přípravy souborů k tisku	**6.** Základy vektorové grafiky Pracovní plocha, funkce jednotlivých nástrojů, procvičení funkce nástrojů na jednoduchých úkolech Jednoduchá kresebná cvičení skladba složitějších objektů z jednodušších částí, výplně a kontury objektů Užití běžných vektorových efektů Sazba textu, textová pole, řetězový text Ukládání dat do vhodných formátů a volba velikosti tiskové plochy vzhledem k možnostem a nastavení tiskárny	16
▪ rozumí základním principům bitmapové grafiky ▪ chápe funkci a specifika jednotlivých nástrojů ve vybraných programech pro bitmapovou grafiku	**7.** Základy bitmapové grafiky Ukázky konkrétních příkladů vlivu nástrojů, filtrů a nastavení jednotlivých parametrů na výsledný vzhled obrazu Pracovní plocha, funkce nástrojů a palet	12
▪ je schopen číst, analyzovat a ověřit si data vlastní autorské fotografie ▪ ovládá standardní úpravy fotografického obrazu	**8.** Práce s fotografiemi Práce s dialogovými okny úpravy a optimalizace dat	6

▪ chápe specifika barevných prostorů, jejich význam pro přenos dat mezi aplikacemi a spolupráci s výstupním zařízením	**9.** Barevné prostory a výstupní profily RGB a CMYK prostory a jejich vzájemný vztah na konkrétním datovém souboru Přizpůsobení výstupních dat možnostem tiskárny a druhu papíru Další potiskované materiály	6

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ rozumí principům a výhodám počítačového zpracování výkresové dokumentace ▪ dokáže navazovat na předchozí práci a dílčí postupy a výsledky	**1.** Práce s počítačem Organizace práce s dokumenty Práce s verzemi dokumentů Přenášení a zálohování dat Opakované využívání dílčích výsledků práce	4
▪ využívá vhodné nástroje pro přesné rýsování ▪ orientuje se v rozvržení dokumentu, dbá na čitelnost a estetické zásady ▪ rozumí práci s měřítkem	**2.** Seznámení se s prostředím CAD aplikace Nástroje pro rýsování Orientace v prostoru výkresu Formáty výstupu, rozvržení Práce s písmem v CAD aplikacích Rýsování podle předlohy Příprava pro tisk Tiskový výstup na různých zařízeních	10
▪ orientuje se ve stávající výkresové dokumentaci ▪ zná standardy užívané pro zpracování výkresové dokumentace ▪ dokáže vytvořit výkresovou dokumentaci k prostorovému objektu	**3.** Tvorba výkresové dokumentace Orientace ve výkresu, standardy pro rýsování, kótování, tvorbu popisek, legenda a rozpiska	8

▪ umí zvolit vhodný výstupní formát s danými prostředky a realizovat jej	Tvorba výkresové dokumentace k reálnému prostorovému objektu Rozvržení výkresu, práce s rozvržením pro formátování výstupu Tisk na různé formáty	
▪ orientuje se v trojrozměrném prostoru v prostředí CAD aplikace ▪ dokáže konstruovat drátěné modely prostorových těles ▪ využívá dostupných prostředků pro přesné rýsování	**4.** Trojrozměrný prostor Trojrozměrný systém souřadnic Nástroje pro pohyb v trojrozměrném prostoru Rýsování jednoduchých objektů v prostoru	6
▪ umí modelovat prostorová tělesa ▪ dokáže skládat komplexní objekty z dílčích prvků	**5.** Základy prostorového modelování Základní nástroje pro tvorbu těles Skládání jednoduchých těles do komplexních celků	6
▪ využívá nástrojů pro kolizi těles k vytváření složitějších tvarů ▪ používá nástroje na tvorbu složitějších objektů ▪ tvoří komplexní prostorové modely	**6.** Prostorové modelování Kolize těles jako forma tvorby komplexních tvarů Rotační tělesa Tvorba těles vysouváním po trajektorii Komplexní modely podle předlohy Tvorba modelu podle vlastního návrhu	16
▪ orientuje se v knihovnách materiálů ▪ umí vytvořit realisticky vyhlížející materiál ▪ aplikuje materiály na model ▪ volí vhodné nasvícení modelu	**7.** Materiály a nasvícení Knihovna materiálů, užití výchozích materiálů Úprava materiálů Tvorba vlastních materiálů Aplikace materiálů na model, různé formy zobrazení Typy světel a formy nasvícení	10

	Tvorba scény jako příprava pro render	
▪ rozumí různým postupům pro získání realistického výstupu ▪ volí vhodný postup získání výstupu pro další zpracování ▪ užívá vhodné formáty pro výměnu dat s aplikacemi umožňujícími další zpracování ▪ orientuje se ve vývojových trendech v oblasti počítačové grafiky a rozumí nezbytnosti jejich znalosti pro vlastní uplatnění na trhu práce	**8.** Fotorealistický výstup Render jako výstup – renderovací postupy, nastavení renderu Vhodné postupy s ohledem na možnosti techniky a potřeby výstupu Výstup do souboru, grafické formáty dat Další zpracování v aplikacích pro úpravu bitmapové grafiky, předtisková příprava Hodnocení možností uplatnění nabytých znalostí v další profesní činnosti	8
▪ umí zvolit vhodnou technologii a postup 3D tisku ▪ připravuje tisknutelné podklady pro zvolenou tiskárnu a tiskový postup	**9.** 3D tisk Technologie 3D tisku, jeho možnosti a využití Příprava podkladů pro 3D tisk, zkušební tisky	6

Ekonomika – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	3 / 98
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem vyučovacího předmětu je rozvíjet ekonomické myšlení žáků. Vést je k pochopení fungování tržní ekonomiky a k porozumění základům podnikatelské činnosti a principům hospodaření podniku. Žáci získají kompetence, které budou moci uplatnit při realizaci vlastních podnikatelských aktivit, případně v zaměstnanecké činnosti. Osvojí si také znalosti týkající se fungování národního hospodářství a ekonomických vztahů, které patří do mezinárodního (celosvětového) kontextu.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu ekonomika směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali vysvětlit podstatu a principy podnikání, zvážit jeho možná rizika a potenciál vzhledem k svým předpokladům a k realitě tržního prostředí
- dokázali se orientovat v pracovně právních vztazích
- získali schopnost adaptace na stále se měnící pracovní podmínky a chápali význam celoživotního učení pro profesní kariéru
- uměli vysvětlit význam a obsah základních ukazatelů národního hospodářství a dokázali popsat problematiku ekonomické integrace
- uměli kriticky přistupovat ke zdrojům informací a získané poznatky dále tvořivě zpracovávat a využívat při svém studiu i v praxi

Charakteristika učiva

Ekonomika seznamuje žáka s ekonomickým prostředím, v jehož rámci bude po absolvování školy vyvíjet svoji pracovní činnost. Výuka v předmětu umožňuje praktické poznání základních činnosti, které souvisí se zaměstnaneckými a podnikatelskými aktivitami. Učivo se skládá z řady tematických celků – ekonomie jako věda, podstata a fungování tržní ekonomiky, hospodářská politika státu, světové trhy a mezinárodní obchod, podnikání, podnik a firma, financování podnikatelské činnosti, podnikové činnosti, pracovně právní vztahy a související činnosti, daně a daňová soustava, směna, peníze, bankovní soustava.

Pojetí výuky

Předmět disponuje týdenní dotací dvou hodin ve třetím ročníku a jedné hodiny v ročníku čtvrtém. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Pro organizaci vyučovacích hodin se využívá školní třída. Při naplňování konkrétních vzdělávacích záměrů a cílů se využívá celá řada metod, které se v rámci jedné vyučovací hodiny pro větší efektivnost kombinují. Výuka je zaměřena na osvojení základů ekonomického vzdělávání, které jsou využitelné v praktickém životě. S tímto ohledem je do výuky také zařazeno řešení konkrétních praktických problémů (marketingový výzkum, pracovní pohovor, výpočet mzdy, kalkulace nákladů, vyhledávání potřebných informací v živnostenském zákoně a obchodním zákoníku apod.). Kromě tradičních metodických postupů (např. výklad), je v hodinách realizována také skupinová práce, práce s ekonomicky zaměřenými texty nebo samostatné zpracovávání referátů a jejich prezentace. Žáci jsou aktivně zapojováni do průběhu hodiny, hledají informace, pracují individuálně i ve skupině. Důležitou metodou výuky je rovněž rozhovor a diskuse, které prolínají výkladem. Žáci se učí vyhledávat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborné publikace, internet a další).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se řídí pravidly stanovenými klasifikačním řádem školy. Podkladem pro průběžné hodnocení je prověřování znalostí a dovedností žáků těmito způsoby: písemné práce, písemné testy, ústní zkoušení, vypracování samostatných prací, aktivita v hodině i mimo ni. Žáci jsou hodnoceni známkováním a v rozvíjení svých schopností a znalostí podporováni slovním hodnocením učitele. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V písemných pracích, které mají nejčastěji formu testů, jsou žáci prověřováni z celkové orientace v daném tematickém bloku. Při ústním zkoušení je kladen důraz především na porozumění učivu, schopnost aplikovat získané poznatky při řešení problémů a umění argumentovat, diskutovat o ekonomických otázkách a uvažovat v souvislostech. Vyučující hodnotí kromě dovedností a znalostí také přístup žáka k předmětu a jeho aktivitu v hodinách a schopnost samostatné práce při řešení úkolů. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat aritmetickému průměru dílčích hodnocení během pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák si své učení a pracovní činnost sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj, efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení. Kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace zpracovává a využívá při svém studiu a praxi. Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák při řešení ekonomických problémů uplatňuje různé způsoby myšlení, například myšlení logické či empirické, rozumí zadání úkolu a samostatně určuje problém, k řešení problému získává informace z různých zdrojů, volí prostředky a navrhuje způsoby řešení.

Kompetence komunikativní

Žák s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu. Používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu. Efektivně využívá moderní informační technologie, vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje. Je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci. Prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem. Rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje, v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe. Stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky. Přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje. Aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů. Přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých. Rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanské

Žák jedná odpovědně v souladu s morálními principy, respektuje platnou legislativu, chápe základní ekonomické souvislosti a s nimi související problémy.

Kompetence pracovní

Žák se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření. Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě. Uplatňuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace. Získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit. Usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl. Posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést.

Kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi

Při studiu žák pracuje s informacemi z různých zdrojů a různých druhů médií (internet, knihy a odborné publikace, zákoník práce, živnostenský zákon, obchodní zákoník apod.).

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák rozumí základním ekonomickým pojmům a terminologii, dovede je správně použít, orientuje se v ekonomickém textu. Chápe podstatu tržního mechanismu. Chápe podstatu a principy podnikání. Má základní představu o fungování podniku, orientuje se v podnikatelském záměru, ví, jak postupovat při zakládáni živnosti, zná základní povinnosti podnikatele vůči státu, orientuje se v situaci na trhu práce a základních pracovněprávních vztazích, orientuje se v základních službách finančních institucí. Vyzná se v soustavě daní a zákonného pojištěni. Chápe význam a obsah základních ukazatelů národního hospodářství, má základní představu o fungování EU. Získává schopnosti adaptace na stále se měnící pracovní podmínky, chápe význam celoživotního učení pro profesní kariéru, umí se vyhledávat, třídit a zpracovávat ekonomické informace, umí se řešit problémy a problémové situace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchovným procesem v předmětu ekonomika si žák vytváří vztah k sobě samému i k ostatním lidem, k ekonomickému a tržnímu prostředí, k normám a hodnotám naší společnosti. Žák je vybaven základní úrovní občanské gramotnosti s vědomím svých práv a povinností. Učí diskutovat o citlivých a závažných celospolečenských problémech. Chápe a spolupodílí se na demokratickém uspořádání společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák chápe komplexnost a složitost vztahu člověka a životního prostředí. Chápe nezbytnost postupného přechodu k udržitelnému rozvoji lidské společnosti a nutnost vlastní odpovědnosti a aktivního postoje k tomuto procesu. Orientuje se v problematice růstu životní úrovně ve vztahu k ekonomice a ochrany životního prostředí.

Člověk a svět práce

Znalosti a dovednosti, které žák získá ekonomickým vzděláváním, uplatňuje nejen ve svém studijním oboru, ale později také na trhu práce. Přitom využívá též schopnosti spolupráce ve skupině, schopnosti přijímat cizí názory a stanoviska a zároveň schopnosti obhájit své postoje a názory. Řešením praktických úkolů a osvojováním si vědomostí z různých ekonomických oblastí žák získává lepší možnost pro uplatnění na trhu práce.

Informační a komunikační technologie

Žák je vybaven základní úrovní mediální gramotnosti, využívá moderní informační a komunikační technologie a je schopen získávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáže analyzovat, správně interpretovat a používat získaná sdělení.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ vysvětlí význam ukazatelů výkonnosti národní ekonomiky ▪ objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti ▪ vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům	**1.** Ukazatele ekonomické výkonnosti státu HDP Nezaměstnanost Inflace Platební bilance	6
▪ na příkladu popíše fungování tržního mechanismu ▪ posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku ▪ specifikuje fáze hospodářského procesu a vysvětlí, jak vznikají krize ▪ popíše a odliší různá tržní prostředí	**2.** Podstata fungování tržní ekonomiky Hospodářský proces Trh, tržní subjekty, nabídka a poptávka, tržní rovnováha Konkurence a hospodářská soutěž, monopol	6
▪ orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku ▪ vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory ▪ vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu ▪ charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění ▪ orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere pojistný produkt s ohledem na své potřeby ▪ vysvětlí, jaké je řešení zadlužení, jak probíhá exekuce, co jsou rozhodčí doložky ▪ vysvětlí, jak je možné řešit insolvenci	**3.** Finanční vzdělávání Peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk Úroková míra, RPSN Úvěrové produkty Pojištění, pojistné produkty Exekuce, rozhodčí doložky, insolvence	24
▪ Vysvětlí, co je marketingová strategie ▪ Zpracuje jednoduchý průzkum trhu ▪ Na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru ▪ Vysvětlí, co je marketingová strategie ▪ Zpracuje jednoduchý průzkum trhu ▪ Na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	**4.** Marketing Podstata marketingu Průzkum trhu Produkt, cena, distribuce, propagace	12

▪ Vysvětlí tři úrovně managementu ▪ Popíše základní zásady řízení ▪ Zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	**5.** Management Dělení managementu Funkce managementu Plánování, organizování, vedení a kontrola	12

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ rozliší různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky ▪ vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet ▪ na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu ▪ stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období ▪ rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů ▪ vypočítá výsledek hospodaření ▪ vypočítá čistou mzdu ▪ vysvětlí zásady daňové evidence	**1.** Podnikání Podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích Podnikatelský záměr Zakladatelský rozpočet Povinnosti podnikatele Zásady daňové evidence	12
▪ Vysvětlí náležitosti pracovní smlouvy a dovede ji sestavit ▪ Orientuje se v pracovně právních vztazích a dovede je uplatnit při stanovení pracovních podmínek, při změna nebo rozvázání pracovního poměru, zná svá práva i povinnosti zaměstnavatele ▪ Je schopen se prezentovat potenciálnímu zaměstnavateli ▪ Orientuje se ve výplatním lístku ▪ Umí vypočítat sociální a zdravotní pojištění	**2.** Pracovně právní vztahy Vznik a ukončení pracovního poměru, zkušební doba Povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele Zákoník práce Mzdová soustava, složky mzdy Mzda časová a úkolová Systém sociálního a zdravotního zabezpečení	6
▪ vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství ▪ Charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát ▪ Provede jednoduchý výpočet daní	**3.** Úloha státního rozpočtu v národním hospodářství Jednotlivé daně a jejich význam pro stát Jednoduchý výpočet daní	6

▪ Vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob ▪ Provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění ▪ Vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	Daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob Jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění Daňový doklad	
▪ vysvětlí, jakou ochranu poskytuje zákon ▪ vysvětlí, jaká práva má spotřebitel při reklamaci výrobků a služeb ▪ vyhledá dozorové orgány ▪ vyhledá spotřebitelské organizace a zjistí, jakou pomoc spotřebitelům nabízejí	**4.** Ochrana spotřebitele Zákon na ochranu spotřebitele Reklamace výrobků a služeb, nežádoucí nabídky Dozorové orgány	4

Dějiny výtvarné kultury – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	10 / 328
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vzdělávání je poskytnout žákům ucelený pohled na vývoj výtvarného umění, tak jak se vyvíjelo v oborech architektury, malířství, sochařství a na vývoj hlavních oborů uměleckých řemesel. Žáci mají být schopni poznávat hlavní umělecké slohy podle jejich charakteristických vlastností, hodnotit umělecká díla a používat základní terminologii týkající se výtvarného umění. Nejobecnějším cílem vzdělávání je pak rozvíjet volní, estetické a intelektuální vlastnosti osobnosti, jakými jsou například představivost, tvořivost, estetický cit, systematičnost, abstraktní myšlení, potřeba poznávat umělecká díla, kultivovat historické vědomí a vytvářet kritické myšlení.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějiny výtvarné kultury směřuje k tomu, aby žáci:

- získali uměleckohistorický přehled a získané znalosti z oblasti dějin výtvarné kultury a vývoje designu dokázali aplikovat ve vztahu ke své profesi
- spolehlivě rozpoznávali hlavní umělecké slohy a dovedli je zařadit do historické souvislosti
- dokázali analyzovat a hodnotit umělecká díla a zařadit je do příslušné epochy
- znali a používali základní terminologii ve výtvarném umění
- pochopili principy periodizace historického vývoje společnosti a její výtvarné kultury
- pochopili podmíněnost každé vývojové etapy etapou předcházející
- byli schopni lokalizovat časově a zeměpisně historická a výtvarná fakta
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, média, knihovny, galerie, výstavy), dokázali je zpracovávat, interpretovat, správně zhodnotit a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- jednali samostatně, aktivně a odpovědně, dokázali přijímat kritiku a adekvátně na ni reagovali, zároveň však vyjadřovali svůj vlastní postoj a názory, byli schopni komunikace a práce ve skupině
- byli schopni abstraktního a tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti

Charakteristika učiva

Učivo dějin výtvarné kultury je rozděleno do posloupnosti celků, které jsou uspořádány chronologicky podle historických období – to jest od období nejstarších kultur v pravěku až do období konce 20. století. Každý celek je dále rozdělen na úvodní část, kde se probírají hlavní kulturně-historické charakteristiky doby, a na uměleckou část, která obsahuje podrobný pohled na architekturu, sochařství, malířství a umělecká řemesla doby. Výuka dějin výtvarné kultury úzce souvisí s výukou dějepisu, literatury, občanské nauky a částečně i technologie.

První část obsahuje úvod do studia dějin výtvarné kultury, kde se probírají základní pojmy výtvarného umění a druhy výtvarných projevů a vývoj výtvarného umění v kulturách pravěku a starověku. Druhá část obsahuje jednak pohled na vývoj výtvarného umění od raného středověku až k renesanci v Evropě a v českých zemích, jednak pohled na některé mimoevropské kultury – předkolumbovskou Ameriku, starověkou a středověkou Indii, Čínu a Japonsko a umění primitivních národů Afriky. Třetí část učiva obsahuje vývoj výtvarného umění a kultury od 17. století do konce 19. století v Evropě a v českých zemích. Čtvrtá část se zabývá vývojem výtvarného umění a kultury ve 20. století, kdy dochází k rozpadu slohové jednoty jednotlivých výtvarných oborů. Architektura, sochařství, malířství a umělecká řemesla mají ve 20. století svůj specifický vývoj, který je rozdělen na období před první světovou válkou, období meziválečné a období po druhé světové válce.

Pojetí výuky

Orientace v dějinách umění patří k základním dovednostem kulturního a vzdělaného člověka. Pojetí výuky předmětu dějiny výtvarné kultury směřuje k dosažení rovnováhy mezi jednotlivými klíčovými a odbornými kompetencemi. Vzhledem k převážně vizuálnímu charakteru výtvarné kultury probíhá výuka předmětu za použití nejrůznějších názorných pomůcek – modelů, obrazů, projekce fotografií, filmů a dalších materiálů. Žáci čerpají i z odborné literatury ve školní knihovně. Ve vyšších ročnících jsou žákům zprostředkovány informace o přesahu témat do jiných historických období. Součástí výuky jsou návštěvy galerií s doprovodem lektora, výstavy, odborné exkurze, a v neposlední řadě účast v soutěžích a přehlídkách tvůrčí činnosti žáků. Žáci se učí vyhledávat informace z různých informačních zdrojů. Významnou součástí výuky jsou tematické referáty žáků, kdy si žák připravuje výklad a následnou diskusi k vybranému tématu před třídou za použití obrazového materiálu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Nejčastější formou je ústní zkoušení, při kterém si vyučující ověřuje, zda žáci pochopili probraný celek nebo pojem a jsou schopni jej stručně a samostatně vyložit. Zde je kladen důraz na přesně, věcně a spisovně formulované věty se správnou odbornou terminologií, celkový projev a vystupování. Součástí ústního zkoušení může být zařazení vlastního sebehodnocení žáka nebo hodnocení zkoušeného ostatními žáky. Další formou hodnocení žáků jsou písemné testy, které pokrývají krátké tematické úseky a umožňují prověřit úroveň pochopení látky třídou jako celkem. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – například jejich referátů, účasti v diskusích, přístupu k výuce a samostatných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Při hodnocení žáka se vždy postupuje tak, aby podporovalo volní vlastnosti žáka a motivovalo žáka k vlastní potřebě sebevzdělávání. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci jsou vedeni k vyjadřování vlastních prožitků a názorů při interpretaci uměleckých děl, která v průběhu výuky poznávají. Snaží se, aby své myšlenky formulovali srozumitelně, souvisle a pokud možno odborně. Aktivně se účastní diskuse, obhajují své názory a zároveň se učí respektovat mínění druhých. Při zpracovávání různých témat pro referáty nebo projektové úkoly využívají prostředky informačních a komunikačních technologií. Při týmové práci reálně posuzují své možnosti, stanoví si cíle podle svých schopností a zájmů. Učí se řešit problémy společně, přijímat hodnocení a kritiku ze strany ostatních a adekvátně na ni reagovat. Zdokonalují se ve schopnosti adaptability pro různé životní a profesní situace a jsou vedeni k zájmu o další celoživotní vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák získává schopnost ucelené umělecko-historické orientace v oblasti vývoje společnosti a její výtvarné kultury od jejího počátku až po současnost. Osvojuje si soubor poznatků z teorie umění a výtvarné tvorby v příslušných společensko-historických souvislostech, umí je zařadit do kontextu jejich historického vývoje a zároveň zná současné tendence ve vývoji výtvarné tvorby v rámci studovaného oboru. Je veden k potřebě poznávat umělecká díla, k návyku nalézat v umělecké tvorbě zdroje inspirace, aktivně vyhledávat zdroje informací a využívat je při své tvůrčí činnosti.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se nejvíce realizuje v oblasti společenskovědního vzdělávání, kam patří také předmět dějiny výtvarné kultury. Celá oblast umělecké kultury vždy v dějinách lidstva byla a je nejvyšším projevem lidského ducha a její úroveň vždy souvisela s etickou úrovní společnosti, která výtvarnou kulturu vytvářela. Estetická výchova, kterou učitel prostřednictvím tohoto předmětu uskutečňuje, se tak stává jedním z prostředků etické výchovy, jako základu občanských ctností, k nimž mimo jiné patří kladný přístup žáka k hodnotám života, k ostatním lidem, k živé i neživé přírodě a ke kulturním a jiným hodnotám, které lidstvo vytváří.

Člověk a životní prostředí

Během vývoje své kultury člověk životní prostředí buď devastoval a to, co vytvářely minulé generace, ničil nebo své životní prostředí naopak kultivoval, kulturní hodnoty předcházejících generací uchovával a na ně navazoval. Předmět dějiny výtvarné kultury vychovává žáky ke kladnému vztahu ke kulturním hodnotám všech věků a kultur, které se prolínají, na sebe navazují a spoluvytvářejí životní prostředí člověka současnosti. Žáci jsou vedeni k pochopení nezbytnosti ochrany životního prostředí pro uchování kulturního dědictví lidstva pro příští generace.

Člověk a svět práce

Žáci jsou motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti při překonávání problémů. Zároveň jsou vedeni ke schopnosti týmové práce a spolupráce s ostatními lidmi. Předmět se prolíná s mnoha obory, které využívají poznatků z oblasti historie, dějin umění, technologií uměleckořemeslné výroby nebo obecné teorie umění. Absolvent si rozšiřuje rozsah všeobecného vzdělání, které má význam při jeho budoucím povolání a přispívá k jeho úspěšnosti v dalším studiu.

Informační a komunikační technologie

V předmětu dějiny výtvarné kultury spočívá význam informačních a komunikačních technologií ve vyhledávání, zpracovávání a uchovávání obrazového materiálu týkajícího se objektů výtvarné kultury, a to jednak pro získávání údajů širšího rozsahu, jednak pro inspirativní využití pro vlastní výtvarnou práci žáka. Žáci prezentují některé výsledky vzdělávání ve Wikipedii.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ zná základní dělení výtvarných oborů ▪ umí vysvětlit rozdíly mezi pojmy sloh, směr a styl ▪ umí rozdělit výtvarná díla jednotlivých oborů podle funkce, materiálu a technologie	**1.** Základní pojmy výtvarné kultury Informace o pražské historické a současné architektuře, památkách, galeriích, výstavních síních a muzeích	4
▪ má základní představu o vzniku nejstarších lidských kultur, zná naše a světová významná naleziště ▪ umí vysvětlit rozdíl mezi funkčním a estetickým tvarem užitkového předmětu	**2.** Pravěké umění v období paleolitu, neolitu a doby kovů	8
▪ charakterizuje dobu, její umění a estetiku z hlediska náboženského kultu ▪ zná hlavní umělecké památky architektury, sochařství a malířství ▪ zná technologie hlavních oborů uměleckého řemesla	**3.** Umění a řemesla starověkého Egypta v období Staré, Střední a Nové říše	10
▪ charakterizuje dobu, její umění a estetiku z hlediska náboženského kultu	**4.** Dějiny a umění Mezopotámie	8

▪ zná hlavní umělecké památky architektury, sochařství a malířství ▪ zná technologie hlavních oborů uměleckého řemesla		
▪ zná hlavní umělecké památky architektury, sochařství a malířství ▪ umí vysvětlit rozdíl mezi podobou umění orientálních despocií a klasických otrokářských států	**5.** Krétsko-mykénské umění	8
▪ má přehled o vývojových proměnách dórského, jónského a korintského slohu ▪ zná hlavní umělecké památky antického Řecka a umí je zařadit do jednotlivých historických období ▪ umí vysvětlit, v čem spočívá vliv starořecké výtvarné kultury na vývoj evropské kultury ve středověku a novověku ▪ orientuje se v antické mytologii	**6.** Řecké antické umění a řemeslo v archaickém, klasickém a helénistickém umění Antická mytologie	14
▪ má přehled o hlavních památkách architektury, sochařství a malířství ▪ umí vysvětlit, v čem spočívá vliv římského antického umění na vývoj evropské výtvarné kultury ve středověku a novověku, a to zejména v oboru stavitelství (urbanistické zakládání nových měst, silnice, vodovody atd.)	**7.** Římské antické umění v době republiky a císařství Přínos římského stavitelství pro další vývoj evropské architektury (renesance)	10
▪ zná historické počátky křesťanského náboženství ▪ zná hlavní motivy, ikonografii a symboliku křesťanského umění	**8.** Raně křesťanské umění a řemeslo	6

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ charakterizuje společnost a kulturu raného středověku ▪ popisuje předměty uměleckého řemesla z hlediska tvaru, materiálu, symboliky a funkce	**1.** Dějiny, umění a umělecké řemeslo raného středověku Keltské a germánské umění, předrománské umění, umění Velké Moravy	16
▪ charakterizuje společnost a kulturu vrcholného středověku	**2.** Dějiny, umění a umělecké řemeslo vrcholného středověku	26

▪ popisuje hlavní znaky románského a gotického slohu ▪ má přehled o hlavních památkách románského a gotického umění v Evropě, Čechách a na Moravě	Románské a gotické umění v Evropě, v Čechách a na Moravě	
▪ charakterizuje společnost a kulturu renesance ▪ popisuje hlavní znaky renesančního slohu v Itálii a v zaalpských zemích ▪ má přehled o hlavních památkách renesančního umění v Itálii, Evropě, Čechách a na Moravě ▪ má přehled o dávných mimoevropských kulturách	**3.** Architektura, sochařství, malířství a umělecké řemeslo renesance v Itálii, evropských zemích, Čechách a na Moravě Mimoevropské kultury – předkolumbovská Amerika, Indie, Čína, Japonsko, Afrika	26

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ charakterizuje společnost a kulturu baroka ▪ popisuje hlavní znaky barokního slohu ▪ rozlišuje podoby barokního klasicismu, barokního realismu, radikálního baroka a rokoka ▪ má přehled o hlavních památkách barokního a rokokového umění v Evropě, Čechách a na Moravě	**1.** Dějiny, umění a umělecké řemeslo v 17. a 18. století v Evropě Architektura, sochařství, malířství a umělecké řemeslo baroka a rokoka v evropských zemích a v Čechách a na Moravě	30
▪ charakterizuje rozdíly mezi uměleckým romantismem a realismem ▪ orientuje se ve složitém vývoji architektury ▪ má přehled o hlavních dílech výtvarného umění období 1. poloviny 19. století v Evropě a zejména v českém umění	**2.** Dějiny a umění 1. poloviny 19. století v Evropě a v českých zemích Neoklasicismus a empír, romantismus, realismus, historizující slohy, počátky průmyslové architektury	30
▪ charakterizuje rozdíly mezi akademismem a avantgardním uměním ▪ charakterizuje malířské směry z hlediska obsahu a formy ▪ má přehled o hlavních dílech výtvarného umění období 2. poloviny 19. století v Evropě a zejména v českých zemích ▪ má přehled o vývoji českého uměleckého řemesla, zejména v období secese ▪ chápe význam fotografie pro vývoj pohledu na výtvarné umění, zejména malířství	**3.** Dějiny a umění 2. poloviny 19. století v Evropě Akademismus, impresionismus, postimpresionismus, symbolismus a secese České umění 2. poloviny 19. století – generace Národního divadla, generace 90. let, česká secese Fotografie a její vliv na výtvarné umění	42

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ chápe spojitost umění 19. století s moderním uměním 20. století ▪ charakterizuje avantgardní malířské směry z hlediska obsahu a formy	**1.** Dějiny a umění na počátku 20. století Rozpad slohové jednoty, avantgardní umělecké směry – fauvismus, expresionismus, kubismus, futurismus, počátky abstraktního umění	18
▪ umí vysvětlit podobu výtvarného umění meziválečného období na pozadí dějinných událostí a širších společenských a kulturních souvislostí	**2.** Dějiny a umění v období mezi dvěma světovými válkami Dadaismus, surrealismus, purismus, Bauhaus, pařížská škola, art déco	18
▪ umí vysvětlit principy moderní architektury ve vztahu estetiky a funkce ▪ má přehled o vývoji českého moderního umění v 1. polovině 20. století a o jeho nejvýznamnějších osobnostech a uměleckých skupinách	**3.** Vývoj architektury, sochařství, malířství a uměleckých řemesel v 1. polovině 20. století Vývoj českého výtvarného umění v 1. polovině 20. století	16
▪ umí vysvětlit soudobou podobu výtvarného umění na pozadí dějinných událostí a širších společenských a kulturních souvislostí ▪ charakterizuje umělecké směry z hlediska obsahů, forem a nových výtvarných technik	**4.** Dějiny a umění po 2. světové válce Abstraktní expresionismus, geometrická abstrakce, pop-art, nová figurace, konceptuální umění, postmodernismus	22
▪ zná hlavní směry soudobého vývoje architektury, sochařství, malířství, uměleckého řemesla a designu z hlediska obsahů, forem, technologií a nových výtvarných technik a materiálů ▪ má přehled o vývoji českého moderního umění ve 2. polovině 20. století a o jeho nejvýznamnějších osobnostech a uměleckých skupinách	**5.** Vývoj architektury, sochařství, malířství, uměleckého řemesla a designu ve 2. polovině 20. století Vývoj českého výtvarného umění ve 2. polovině 20. století	16

Výtvarná příprava – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	14 / 476
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Výtvarná příprava pomáhá žákům získat výtvarné vyjadřovací předpoklady potřebné pro navazující samostatnou tvorbu v daném oboru a následně v praxi. Žáci jsou vedeni k rozvíjení schopnosti pozorovat, analyzovat a hodnotit přírodní jevy z výtvarného hlediska, kultivovat výtvarné vidění, výtvarnou paměť a fantazii. Výtvarná příprava rozvíjí u žáků tvořivost, představivost, originalitu a samostatnost ve výtvarném vyjadřování. Vede žáka k osvojení prvků výtvarného jazyka a estetických zásad umělecké užitkové tvorby. Prakticky učí žáka ovládat rozmanité výtvarné techniky, využívat různé materiály a postupy, které lze aplikovat především v dramatické tvorbě

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná příprava směřuje k tomu, aby žáci:

- získali široký základ výtvarného vzdělání z hlediska specifik studovaného oboru
- získali kreslířskou a malířskou dovednost a zručnost v různých technikách
- vytvořili si schopnost výtvarného vidění a analýzy skutečnosti
- ve výtvarné tvorbě používali správné postupy (studie reálií, variace, permutace, syntéza, prezentace výsledku)
- znali a prakticky uplatňovali zásady perspektivního zobrazování
- byli schopni vyjádřit charakter materiálu, struktury a povrchu
- získali schopnost kresebně a barevně vyjádřit osvětlení a kontrast
- získali smysl pro kompozici, znali její zásady a zákonitosti
- získali smysl pro barevnou harmonii a skladbu, znali její zákonitosti
- byli schopni přiměřené výtvarné stylizace
- byli schopni abstraktního výtvarného myšlení
- znali obecné zákonitosti výstavby výtvarného uměleckého díla a byli schopni je analyzovat
- vytvořili si vlastní kultivovaný výtvarný názor, dokázali jej prezentovat a obhájit

- osvojili si základy práce s grafickými programy (2D a 3D grafika)
- využívali prostředky informačních a komunikačních technologií, byli schopni pracovat s informacemi a získávat informace z otevřených zdrojů
- byli schopni kreativního myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti
- dokázali využívat získaných kompetencí v dalším studiu a následné praxi

Charakteristika učiva

Učivo tohoto předmětu má teoreticko-praktický charakter s důrazem na praktickou stránku. Zahrnuje morfologii výtvarné tvorby, to jest základní výtvarné prvky a vyjadřovací prostředky, obsahuje syntax, to jest principy výstavby výtvarných děl a jejich kompoziční zákonitosti. Obsah předmětu tvoří kresebné a barevné studie reálií, to jest analytické studie směřující od jednoduchých přírodních objektů k náročnějším, studie geometrických těles, objektů, prostoru a jejich vzájemných vztahů. Řeší abstraktní a stylizační úkoly od realistických po znakové. Realizuje aspektové studie zaměřené na určitou stránku jevu – obrys, světlo, objem, textura apod. Poznání prvků výtvarné řeči, jako bod, linie, plocha, barva, plynulý přechod, kontrast, rovnováha, symetrie a asymetrie, proporce, měřítko, rytmus, těžiště, dominanta atd., a zacházení s nimi, jsou jádrem výtvarné přípravy. Zvláštní důraz se klade na plastické a prostorové studie, které jsou nezbytnou součástí přípravy na studiem navazujícího předmětu navrhování ve vyšších ročnících. Stejně důležité jsou fantazijně koncepční studie, to jest kompoziční cvičení obecnějšího charakteru, směřující k výtvarnému řešení v materiálech a technikách souvisejících s oborem.

Učivo je rozvrženo do dvou ročníků. V prvním ročníku se žák učí prostřednictvím jednodušších úkolů a cvičení ovládat morfologii a syntax výtvarné řeči. Důraz je kladen na kresbu jako základní dovednost. Žák pracuje se všemi prvky výtvarného díla a učí se je vhodně využít a kombinovat při věcných studiích i přípravě návrhové tvorby. Ve druhém ročníku žák pracuje s uvedenými výtvarnými prostředky samostatně, přechází k složitějším úkolům, vytváří souhrnná kompoziční cvičení provedená barevně i graficky v různých technikách, plošně i prostorově s využitím různých materiálů.

Vzhledem k tomu, že vzdělávací program neobsahuje samostatnou výuku písma, je tato problematika zahrnuta do výtvarné přípravy. Důležitá je vazba s předmětem technické kreslení, jehož poznatky je v našem oboru nezbytné využívat a zpětně tak studentům dokazují i význam tohoto předmětu pro výtvarníka. Důležitá je i provázanost s předmětem technologie, kde žáci postupně získávají informace o rozmanitých materiálech a dalších výtvarných technikách. Žáci využívají i poznatky z předmětu dějiny výtvarné kultury, výuka výtvarné přípravy je podporována návštěvami výstav, galerií a muzeí, jejichž poznatky mají význam i pro dějiny výtvarné kultury, ale i pro technologii ve vyšších ročnících, jejíž součástí je i typologie scénické tvorby. Na kompetence získané studiem výtvarné přípravy navazuje předmět figurální kresba a především hlavní předmět oboru – navrhování.

Pojetí výuky

Výuka má povahu jak vědomostní, tak (a to převážně) odborně praktickou. Žák je veden k tvůrčímu přístupu k zadanému úkolu, k samostatnosti při práci a rozvíjení vlastních myšlenek a nápadů. Žáci si osvojují pečlivost, přesnost a odpovědnost při řešení a zpracování zadaných úkolů. K žákům je přistupováno individuálně a jejich práce je pedagogem průběžně korigována. Pedagog dbá na dodržování správných pracovních návyků, postupů a vyjadřování. Tematické celky učiva jsou řazeny od jednoduchých výtvarných prvků a pracovních postupů ke složitějším. Důležité je jejich propojení a vztahy mezi nimi. Učivo je rozděleno do prvního a druhého ročníku. V závěru prvního pololetí je zařazena klauzurní práce, která shrnuje učivo za

příslušné období. Žák ji zpracovává samostatně v dané časové dotaci. Klauzurní práce je hodnocena odbornou komisí. Konkrétní téma práce je zadáno tak, aby umožňovalo srovnání s ostatními obory ve škole. Tyto práce jsou následně vystaveny pro veřejnost a tím je žákům umožněno sebehodnocení vlastních výsledků ve srovnání se spolužáky i s pracemi žáků jiných oborů a ročníků. Výuka probíhá formou praktických cvičení ve specializovaných učebnách. Žák pracuje s výtvarnými materiály jak v ploše, tak plasticky. Součástí výtvarné přípravy jsou i kresebné a malířské kurzy v plenéru, jak ve městě, tak v přírodě, kde žák získává další průpravu kresbou v exteriéru, především pak zkušenost s perspektivou a jejím výtvarným vyjádřením. Posiluje se jeho estetické cítění. Do výuky jsou zařazeny i návštěvy galerií, profesionálních oborových výstav a veletrhů (a to i v zahraničí). V případě mimoškolních projektů se žáci zapojují i do fungování společnosti a učí se tak zodpovědnému občanství.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky při plnění zadaných úkolů. Hodnotí se známkováním, ale důležité je i hodnocení slovní. Samostatná práce žáků v hodinách je vyučujícím průběžně korigována, žák je upozorňován na nedostatky a je mu poskytnuta rada k jejich napravení. Důležitou částí klasifikace žáka je i sebehodnocení a kolektivní hodnocení. Oblasti hodnocení jsou odbornost, vlastní invence, nápaditost a kreativita, kvalita práce, čistota a přesnost provedení, pečlivost, propracovanost, množství a úplnost odevzdaných prací a dodržení termínu k odevzdání úkolu. Výsledná známka není aritmetickým průměrem jednotlivých známek. Hodnocení učitelem, zaznamenané na pololetním a závěrečném vysvědčení, je prováděno na základě soustavné práce žáka v hodině i mimo ni. Součástí hodnocení v prvním pololetí je výsledek klauzurní práce. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – jejich domácích prací, aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Při hodnocení je umožňováno porovnání s výsledky spolužáků a tím i příležitost k sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Cílem vzdělávání ve výtvarné přípravě je dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které poskytnou žákům přiměřené vědomosti a dovednosti pro výtvarné vyjadřování. Nezbytné je u nich rozvíjet výtvarný a estetický cit odpovídající konkrétním potřebám daného oboru. Výtvarná příprava žáka učí soustředěné a samostatné práci při řešení zadaných konkrétních úkolů jak v hodině, tak při zpracovávání domácích úkolů. Žák se při vytváření výtvarných studií podle reálu učí pečlivému pozorování a analýze skutečnosti a jejímu převodu do výtvarné řeči. Přitom využívá jednak vlastní zkušenost, jednak pracuje se studijními materiály (obrazové publikace, encyklopedie rostlin, zvířat atd.), tím se učí vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů.

Při tvorbě výtvarných návrhů se žák učí převádět skutečnost do stylizované podoby, přičemž konfrontuje vlastní řešení s řešením spolužáků i profesionálů v oboru (učí se využívat zkušeností jiných lidí). Studiem kulturně-historických pramenů poznává různá pojetí výtvarného zpracování skutečnosti a její stylizaci v historických obdobích a kulturách, využívá informace z různých zdrojů (odborné umělecko-vědní publikace, fotografie, internet, návštěvy výstav a muzeí). Žáci v průběhu hodiny hodnotí své práce, tím se učí realisticky posoudit své výtvory v porovnání s ostatními i nahlédnout dosažený pokrok (sebehodnocení), učí se hodnotit vlastní i cizí práci, vyslovovat a snášet věcnou kritiku a přijmout hodnocení výsledků svého učení od učitele i spolužáků.

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, zná možnosti svého dalšího vzdělávání – zejména v oboru a v praxi. Žák se učí porozumět zadání úkolu, navrhnout více variant řešení, ověřit je v praxi, vybrat to nejvhodnější a svou volbu zdůvodnit. Uplatňuje tak vlastní kreativitu, rozvíjí schopnost samostatného myšlení. Při kolektivních projektech se učí spolupracovat při řešení problému se spolužáky i učitelem, který žáka vede. Tím získává zkušenost z týmové práce. Žák si postupně uvědomuje nutnost získávání dalších poznatků (a to nejen ze svého specifického oboru) a důležitost celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák nabývá schopnosti koncentrace na určitý problém a jeho komplexní řešení. Učí se zodpovědnému přístupu k zadanému úkolu. Využívá odbornou literaturu a další zdroje informací. Volí nejvhodnější prostředky a způsoby pro splnění úkolu a orientuje se v různých metodách a myšlenkových operacích. Využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

Žák umí pracovat jak individuálně tak i v týmu, účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přijímá hodnocení výsledků svého snažení od jiných lidí a je schopný vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých pracovních i životních situacích. Při týmové práci se žák učí vnášet a obhajovat vlastní návrhy řešení, zvažovat návrhy druhých, věcně a nekonfliktně komunikovat ve skupině. Dokončené práce se žák učí adjustovat, aby je mohl prezentovat (např. při výstavách) způsobem, který nejlépe osloví pozorovatele – žák se tak učí komunikovat prostřednictvím svého výtvarného projevu.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí potřebnou k tvůrčí práci, současně však i k odpovědnosti a schopnosti vlastního úsudku, učí se odhadovat důsledky svého jednání. Žák poznává postupně sám sebe, svou osobnost a stanovuje si své cíle a priority. Učí se reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, dokáže přijímat radu i kritiku, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Při samostatných úkolech je žák motivován i zdravou soutěživostí ve skupině, při společných zadáních se učí spolupracovat v týmu, zaujmout svoji roli a splnit zodpovědně svou část ve prospěch celku. Společné prezentace výsledků vedou žáka k pocitu sounáležitosti pracovní skupiny, včetně posílení pocitu společné odpovědnosti a schopnosti vzájemné podpory.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Zadáváním námětů učitel kromě výtvarného a technologického hlediska zohledňuje i výchovu k zodpovědnému občanství a rozvoj žákova povědomí o národní a evropské kultuře i kulturách ostatních národů (např. práce s náměty lidového umění, zpracovávání závažných společenských témat formou výtvarného vyjádření). Při práci s materiály se klade důraz na jejich úsporné využití v duchu udržitelného

rozvoje. Žák se učí využívat materiály tvůrčím způsobem, neplýtvat s nimi, recyklovat je (např. vytvářením výtvarných objektů ze zdánlivého), seznamuje se s materiály nejen z výtvarně-výrazového hlediska, ale i z hlediska jejich zátěže pro životní prostředí (obnovitelnost, recyklovatelnost, odbouratelnost). Bere tyto skutečnosti v potaz při vlastní práci. Žáci jsou vychování k důslednosti, pečlivosti, samostatnosti. Jsou vedeni k tomu, aby si vážili duchovních i materiálních hodnot, kulturního životního prostředí a snažili se ho chránit a zachovat budoucím generacím. Žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Obecné výtvarné, malířské a kreslířské vzdělání je nezbytným základem odborného růstu žáka a nepominutelnou podmínkou jeho budoucího uplatnění jako výtvarníka nebo designéra. Žák se učí nahlížet vlastní výtvarnou činnost z hlediska společenské uplatnitelnosti a možností praktického užití. Žák je veden k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti.

Matematické kompetence

Žák pracuje s geometrickými útvary, prostorem, perspektivou, se zvětšováním a zmenšováním měřítka. Tím rozvíjí logicko-matematické myšlení a prostorovou představivost. Zjišťuje, že řada výtvarných kompozičních zákonitostí je založena na matematických základech (proporce, charakter velikosti, měřítko, rytmus, zlatý řez), právě tak jako celá škála výtvarně nosných plošných či prostorových útvarů odtud vychází (gotické kružby, zborcené plochy apod.). Žák proto podle potřeby efektivně aplikuje matematické a především geometrické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi

Při zpracování návrhů žák pracuje s informacemi z různých zdrojů a různých druhů médií (knihy a odborné publikace, časopisy, noviny, fotografie, internet, hudební nosiče). Uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost těchto zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím. Pracuje s osobním počítačem, ovládá základní programové a aplikační vybavení. Při hodinách výtvarné přípravy je upřednostňován klasický způsob práce manuálními výtvarnými technikami, kterými je nutno žáky vybavit jako základní dovedností. Současně je však nezbytná mediální gramotnost žáků a schopnost řešit úkoly i s využitím výpočetní techniky. Žák tedy kombinuje oba přístupy, využívá je podle vhodnosti a potřeby pro jednotlivé úkoly a získává srovnání obou přístupů.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák disponuje obecnými kreslířskými a výtvarnými dovednostmi a znalostmi – lineární i valérová kresba tužkou i perem, vyjádření ploch, objemů, světla a stínu, plasticity, struktur, teorie barev, základní barevné techniky, práce s papírem, kartony, lepenkou a kapou (prořezávání, skládání, prostorových objektů a scénických maket), kombinace s dalšími materiály např. s textilem, provazy, dráty, plasty apod. Zná zákonitosti výtvarné kompozice a dovede je prakticky využívat, zároveň získává uměleckohistorický přehled a poznatky z oblasti dějin výtvarné kultury a aplikuje je podle potřeby při své práci.

Dokáže výtvarně zpracovat dané téma, zná rozdíly mezi popisným, stylizovaným, abstrahujícím, symbolickým či znakovým vyjádřením. Zná zákonitosti výstavby výtvarného uměleckého díla a je schopen je analyzovat. Uplatňuje vlastní výtvarný názor, hledá sám inspirační zdroje, výtvarně vnímá, vyjadřuje se samostatně, jasně formuluje svůj záměr - výtvarnou myšlenku a obsahovou náplň. Volí výtvarné řešení na základě analýzy zadání, dokáže svůj přístup zhodnotit a obhájit. Ovládá základní výtvarné techniky, volí nejvhodnější způsob provedení, dodržuje patřičný postup, průběžně kontroluje kvalitu dílčích kroků. Orientuje se v základech práce s písmem a zná základní zásady užití písma. Správně používá výtvarné pomůcky a také o ně pečuje. Práci si umí rozvrhnout tak, aby ji stihnul udělat v požadované kvalitě a určeném termínu.

Žák chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví jak své tak ostatních spolupracovníků i dalších osob na pracovišti. Zná nebezpečí vyplývající z práce s určitými materiály či pomůckami (výpary a hořlavost barev, ředidel, leptadel, lepidel, odlétající úlomky při zpracování některých materiálů, nebezpečí z nepořádku na pracovišti i úskalí při použití ostrých nástrojů a elektrických strojů atd.). Osvojí si tedy bezpečné pracovní návyky i zásady ochrany zdraví, zná předepsané ochranné pomůcky pro používané technologické postupy, ví jak postupovat v případě úrazu a poskytnout aspoň základní první pomoc.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák uznává dodržování formálních pravidel diskuse na základě zásad demokratické společnosti, uznává práva druhých na svobodné vyjádření.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem trvale udržitelného rozvoje, který patři mezi priority EU, je příprava budoucí generace k vědomí odpovědnosti za zachování kvality životního prostředí a jeho složek.

Člověk a svět práce

Žák získává dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, vidí význam kolektivní činnosti, orientuje se při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Žák využívá internetu pro získávání informací k zadaným tématům, digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ chápe výrazové možnosti bodu a čáry jako základního prvku kresby ▪ umí používat různé druhy čar a využívá jejich charakteristických vlastností pro dosažení požadovaného výrazu ▪ je schopen soustředěně pozorovat, analyzovat a zhodnotit rozličné druhy materiálů, přírodnin, struktur	Bod Čára Linie Plocha a tvar Struktura Materiál	28
▪ vnímá světlo v souvislosti s objemem a materiálem ▪ uvědomuje si plochu a prostor ▪ rozlišuje světelné škály ▪ umí pomocí světla modelovat prostor	Světlo a stín	28
▪ zná pojmy horizont, základnice, hlavní bod, úběžník, průmětna ▪ rozlišuje pojmy jednoúběžníková, dvojúběžníková a trojúběžníková perspektiva, nadhledová a podhledová perspektiva ▪ nakreslí základní tělesa v různých druzích perspektivy ▪ nakreslí čtvercovou síť a schodiště v perspektivě, umí rozdělit perspektivní plochu na stejný počet dílů ▪ umí zkonstruovat stín v perspektivě ▪ v ploše umí vyjádřit prostor, ovládá perspektivní zobrazování	Prostor a perspektiva	35
▪ tvoří architektonické kompoziční studie v interiéru i exteriéru ▪ ovládá základy perspektivy ▪ vystihuje charakter tvaru, struktury, barvy, tonality, světla a atmosféry ▪ rozliší proporce těles, lidského těla i architektury	Věcné architektonické studie	28

▪ určí barvy a jejich valéry ▪ charakterizuje funkci a působení barev na člověka a využívá vlastnosti barev ve své práci ▪ vysvětlí pojem symetrie a asymetrie ▪ vytvoří kompozici ze základních prvků na ploše i v prostoru ▪ navrhne a provede fantazijní prostorovou kompozici v perspektivním zobrazení	Barva a barevná kompozice Rovnováha a nerovnováha Rytmus Symetrie a asymetrie	21
▪ zjednoduší složitý tvar vystižením charakteristických prvků ▪ je schopen koncepčního řešení transformace skutečnosti (tvarové, barevné, světelné) v souladu s konkrétním zadáním ▪ dokáže vysvětlit a obhájit obsahovou stránku vlastního díla	Transformace Stylizace	21
▪ dokáže zobrazit kontrasty světelné, tvarové, proporční a barevné, dynamické a statické	Protiklady a souzvuky	14
▪ zvládne navrhnout a namalovat barevný návrh masky na dané téma ▪ je schopen vymyslet jednoduchý kostým vyjadřující charakter dané postavy. Postavu nakreslí v náznaku typické akce či pohybu	Maska a kostým	21
▪ ovládá kreslířské i malířské výtvarné techniky a prostředky ▪ tvoří věcné kompoziční studie (tvarové, strukturní, barevné)	Věcné studie	42

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ dokáže konfrontovat reálné prvky s fantazií ▪ rozvíjí estetickou představivost	Architektonické prvky Tvar Barva Transformace a evokace	28

▪ je schopen fantazijní transformace reálného architektonického prostoru ▪ umí prostor tvarovat světlem a barvou ▪ ovládá perspektivní zobrazování		
▪ ovládá postupy abstrakce, stylizace a evokace a možnosti posunu reálních tvarů (barvou, světlem a atmosférou) v ploše i prostoru ▪ pracuje se škálou výtvarných pomůcek a materiálů	Abstrakce a stylizace	28
▪ orientuje se v základních výtvarných technikách a je schopen je kombinovat	Výtvarné techniky	21
▪ uplatňuje vztah mezi výtvarným řešením zadaného úkolu, technologickými postupy a technikami používanými v rámci studovaného oboru ▪ využívá pestré palety materiálů při vlastní tvořivé práci ▪ umí navrhnout a vytvořit prostorovou kompozici na dané téma	Variační a materiálové studie	28
▪ využívá znalosti a dovednosti, získané studiem tvarosloví jak historických slohů, tak i moderního umění ▪ vytvoří prostorový objekt ▪ orientuje se v historických uměleckých slozích, rozlišuje elementární architektonické prvky	Slohové prvky a tvary Detail	35
▪ orientuje se v základním společenském dámském a pánském odívání a tvarosloví jednotlivých oděvních prvků ▪ je schopen výtvarně vyjádřit oděv pro konkrétní společenskou událost ▪ hledá a využívá inspirační zdroje	Dámské a pánské společenské odívání	28
▪ je schopen využít kombinací změn měřítka pro vyjádření svého výtvarného záměru ▪ umí pracovat s měřítkem a monumentalitou ▪ je schopen základní práce s časem ▪ dokáže vytvořit scénický a kostýmní objekt a obhájit jeho funkci a proměnlivost ve vztahu k času a dramatickému prostoru	Scénický a kostýmní objekt	35

▪ umí využít různé druhy písma v kombinaci s výtvarným záměrem ▪ navrhne kompozici s použitím písma	Užití písma ve výtvarném návrhu	14

Modelování – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	3 / 102
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Modelování pomáhá žákům získat výtvarné vyjadřovací předpoklady potřebné pro ztvárnění a realizaci plastických objektů. Žáci jsou vedeni k rozvíjení schopnosti pozorovat, analyzovat a hodnotit přírodní jevy z výtvarného hlediska, kultivovat výtvarné vidění, výtvarnou paměť a fantazii. Modelování rozvíjí u žáků tvořivost, představivost, originalitu a samostatnost ve výtvarném vyjadřování. Vede žáka k osvojení prvků výtvarného jazyka a estetických zásad umělecké užitkové tvorby.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu modelování směřuje k tomu, aby žáci:

- získali široký základ výtvarného vzdělání z hlediska specifik studovaného oboru
- získali dovednost a zručnost vyjadřovat se prostorově v materiálu
- vytvořili si schopnost výtvarného prostorového vidění a analýzy skutečnosti
- ve výtvarné tvorbě používali správné postupy (studie reálií, variace, syntéza, prezentace výsledku)
- znali a prakticky uplatňovali zásady trojrozměrného zobrazování
- byli schopni vyjádřit tvar, charakter materiálu, proporce, strukturu a povrch, vizuální působení hmoty a čistoty tvaru
- získali cit pro vyjádření trojrozměrných objektů
- získali smysl pro prostorovou kompozici, znali její zásady a zákonitosti
- byli schopni přiměřené výtvarné stylizace
- získali cit pro působení celku, detailu a jejich souvztažnosti
- dokázali převést plošné výtvarné předlohy do plastické podoby
- byli schopni abstraktního výtvarného myšlení
- znali obecné zákonitosti výstavby výtvarného uměleckého díla a dovedli je analyzovat
- vytvořili si vlastní kultivovaný výtvarný názor, dokázali jej prezentovat a obhájit

- využívali prostředky informačních a komunikačních technologií, byli schopni pracovat s informacemi a získávat informace z otevřených zdrojů
- byli schopni kreativního myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti
- znali a dodržovali zásady bezpečnosti a hygieny práce
- zacházeli hospodárně s materiálem
- dokázali aplikovat získané znalosti a dovednosti v malířské tvorbě
- dokázali využívat získaných kompetencí v dalším studiu a následné praxi

Charakteristika učiva

Učivo tohoto předmětu má teoreticko-praktický charakter. Obsah předmětu tvoří reliéfní a prostorové studie reálií, to jest analytické studie směřující od jednoduchých přírodních objektů k složitějším plastickým kompozicím. Řeší abstraktní a stylizační úkoly od realistických po znakové. Realizuje aspektové studie zaměřené na určitou stránku jevu – tvar, objem, proporce, textura, měřítko apod. Zvláštní důraz se klade na fantazijně koncepční studie, to jest kompoziční cvičení obecnějšího charakteru.

Žák se učí prostřednictvím jednodušších úkolů a cvičení ovládat morfologii a syntax výtvarné řeči. Žák pracuje se všemi prvky výtvarného díla a učí se je vhodně využít a kombinovat při věcných studiích i přípravě návrhové tvorby.

Z hlediska témat má předmět dvě složky. Jednak se zabývá věcnými studiemi a jejich převodem v měřítku, jejich posunem, změnou výtvarného vyjádření, stylizací nebo asociací s jinými předměty, jednak rozvíjí u žáka kreativitu a výtvarné myšlení prostřednictvím fantazijně koncepčních studií. Ve výuce je podstatné dbát na upevňování mezipředmětových vztahů – zvláště k výtvarné přípravě, praktickým cvičením a dějinám výtvarné kultury.

Výuka reaguje na aktuální technologické postupy a trendy, včetně využití moderních technologií (např. zapojení tabletů a mobilních telefonů do výuky).

Pojetí výuky

Modelování je v učebním plánu zařazeno v prvním ročníku v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně. Výuka má povahu jak vědomostní, tak (a to převážně) odborně praktickou. Žák je veden k tvůrčímu přístupu k zadanému úkolu, k samostatnosti při práci a rozvíjení vlastních myšlenek a nápadů. Žáci si osvojují pečlivost, přesnost a odpovědnost při řešení a zpracování zadaných úkolů.

K žákům je přistupováno individuálně a jejich práce je pedagogem průběžně korigována. Každý nový úkol vyučující nejprve analyzuje, stanoví způsob řešení a vede žáky k samostatnosti a výtvarné tvořivosti. Tím se posiluje a kultivuje estetické cítění žáka. Pedagog dbá na dodržování správných pracovních návyků, postupů a vyjadřování. Při modelování žáci pracují podle modelu nebo předlohy, zpaměti, eventuálně podle představy nebo kresebného návrhu. Žák pracuje s materiálem reliéfně a plasticky.

Tematické celky učiva jsou řazeny od jednoduchých výtvarných prvků ke složitějším. Důležité je jejich propojení a vztahy mezi nimi. Výuka probíhá formou praktických cvičení ve specializované učebně – modelovně. Žáci ve studiu modelování získávají schopnost plastického vidění a vyjádření a dovednost a zručnost vyjadřovat se prostorově v materiálu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky při plnění zadaných úkolů. Hodnotí se známkováním, ale důležité je i hodnocení slovní. Samostatná práce žáků v hodinách je vyučujícím průběžně korigována, žák je upozorňován na nedostatky a je mu poskytnuta rada k jejich napravení. Důležitou částí klasifikace žáka je i sebehodnocení a kolektivní hodnocení. Oblasti hodnocení jsou odbornost, vlastní invence, nápaditost a kreativita, kvalita práce, přesnost provedení, pečlivost, propracovanost, množství a úplnost odevzdaných prací a dodržení termínu k odevzdání úkolu. Výsledná známka není aritmetickým průměrem jednotlivých známek. Hodnocení učitelem, zaznamenané na pololetním a závěrečném vysvědčení, je prováděno na základě soustavné práce žáka v hodině i mimo ni.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Cílem vzdělávání v předmětu modelování je dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které poskytnou žákům přiměřené vědomosti a dovednosti pro výtvarné prostorové vyjadřování. Nezbytné je u nich rozvíjet výtvarný a estetický cit odpovídající konkrétním potřebám daného oboru. Modelování žáka učí soustředěné a samostatné práci při řešení zadaných konkrétních úkolů jak v hodině, tak při zpracovávání domácích úkolů. Žák se při vytváření výtvarných studií podle reálu učí pečlivému pozorování a analýze skutečnosti a jejímu převodu do výtvarné řeči. Přitom využívá jednak vlastní zkušenost, jednak pracuje se studijními materiály (obrazové publikace, encyklopedie rostlin, zvířat atd.), tím se učí vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů. Při tvorbě výtvarných návrhů se žák učí převádět skutečnost do stylizované podoby, přičemž konfrontuje vlastní řešení s řešením spolužáků i profesionálů v oboru (učí se využívat zkušeností jiných lidí). Studiem kulturně-historických pramenů poznává různá pojetí výtvarného zpracování skutečnosti a její stylizaci v historických obdobích a kulturách (využívá k učení různé informační zdroje – odborné umělecko-vědní publikace, fotografie, internet, návštěvy výstav a muzeí). Žáci v průběhu hodiny hodnotí své práce, tím se učí realisticky posoudit své výtvory v porovnání s ostatními i nahlédnout dosažený pokrok (sebehodnocení), učí se hodnotit vlastní i cizí práci, vyslovovat a snášet věcnou kritiku a přijmout hodnocení výsledků svého učení od učitele i spolužáků.

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, zná možnosti svého dalšího vzdělávání – zejména v oboru a v praxi. V hodinách modelování žák pracuje formou menších projektů (např. studie podle skutečnosti, její převod v měřítku či stylizace). Při nich se učí porozumět zadání úkolu, navrhnout více variant řešení, ověřit je v praxi, vybrat tu nejvhodnější a svou volbu zdůvodnit. Uplatňuje tak vlastní kreativitu, rozvíjí schopnost samostatného myšlení. Při kolektivních projektech se učí spolupracovat při řešení problému se spolužáky i učitelem, který žáka vede. Tím získává zkušenost z týmové práce.

Kompetence k řešení problémů

Žák nabývá schopnosti koncentrace na určitý problém a jeho komplexní řešení. Učí se zodpovědnému přístupu k zadanému úkolu. Využívá odbornou literaturu a další zdroje informací. Volí nejvhodnější prostředky a způsoby pro splnění úkolu a orientuje se v různých metodách a myšlenkových operacích.

Využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. Při práci na návrhu se žák učí vyjadřovat a realizovat své představy plasticky. Učí se vyjadřovat trojrozměrně. Zároveň musí být schopen slovně zformulovat a vysvětlit, jaký byl jeho výtvarný záměr.

Komunikativní kompetence

Žák umí pracovat jak individuálně tak i v týmu, účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přijímá hodnocení výsledků svého snažení od jiných lidí a je schopný vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých pracovních i životních situacích. V rámci zadaných úkolů má žák možnost sebepoznání. Při promýšlení jejich výtvarného ztvárnění si žák tříbí názory, zaujímá a vyjadřuje k těmto problémům postoje. Při týmové práci se žák učí vnášet a obhajovat vlastní návrhy řešení, zvažovat návrhy druhých, věcně a nekonfliktně komunikovat ve skupině. Během samostatného řešení úkolu v hodině si žák stanovuje cíle a priority, učí se rozvrhnout si práci a odpovědně plnit zadané úkoly. Během výměnných pobytů v zahraničí žák pěstuje schopnost komunikace v cizím jazyce, a to včetně oborové terminologie.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti, schopnosti vlastního úsudku. Žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, dokáže přijímat radu i kritiku, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Při zadávání námětů kromě výtvarného a technologického hlediska učitel zohledňuje i výchovu k zodpovědnému občanství a rozvoj žákova povědomí o národní a evropské kultuře i kulturách ostatních národů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci jsou vychování k důslednosti, pečlivosti, samostatnosti. Jsou vedeni k tomu, aby si vážili duchovních i materiálních hodnot, kulturního životního prostředí a snažili se ho chránit a zachovat budoucím generacím. Žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Výtvarné a estetické vzdělání je nezbytným základem odborného růstu žáka a nepominutelnou podmínkou jeho budoucího uplatnění jako výtvarníka nebo designéra. Žák se učí nahlížet vlastní výtvarnou činnost z hlediska společenské uplatnitelnosti a možností praktického užití. Žák je veden k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti.

Matematické kompetence

Žák pracuje s perspektivou, geometrickými tělesy, zvětšováním a zmenšováním měřítka. Tím rozvíjí logicko-matematické myšlení a prostorovou představivost. Efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi

Při zpracování návrhů žák pracuje s informacemi z různých zdrojů a různých druhů médií (knihy a odborné publikace, časopisy, noviny, fotografie, internet, hudební nosiče). Uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost těchto zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím. Je mediálně gramotný.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák uznává dodržování formálních pravidel diskuse na základě zásad demokratické společnosti, uznává práva druhých na svobodné vyjádření.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem trvale udržitelného rozvoje, který patří mezi priority EU, je příprava budoucí generace k vědomí odpovědnosti za zachování kvality životního prostředí a jeho složek.

Člověk a svět práce

Žák získává dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, vidí význam kolektivní činnosti, orientuje se při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Žák využívá internetu pro získávání informací k zadaným tématům, digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ osvojuje si výrazové možnosti modelovací hlíny ▪ umí používat různé typy špachtlí a oček a využívá jejich charakteristických vlastností ▪ uvědomuje si plochu a prostor ▪ seznámí se se zákonitostmi tvorby nízkého a vysokého reliéfu ▪ vyjádří trojrozměrné tvary	Plocha a prostor Kompozice z geometrických těles a rotačních tvarů	9

▪ sleduje soustředěně předlohu ▪ umí detailně vymodelovat kopii jednoduchého tvaru podle sádrové předlohy ▪ zvládá modelaci reliéfu	Technické předměty podle předlohy	9
▪ dokáže plasticky vyjádřit charakter drapérie	Kompoziční studie – drapérie	9
▪ je schopen detailně pozorovat, analyzovat a hodnotit různé druhy materiálů, přírodnin a struktur ▪ tvoří věcné kompoziční studie	Studie přírodnin Struktury	12
▪ na základě uvědomělého pozorování a poznávání okolí dokáže postihnout celek a vystihnout detail ▪ dovede vytvářet asociace mezi skutečným tvarem zobrazovaného objektu a jeho znázorněním ve změněném měřítku	Reliéf Zmenšování a zvětšování	12
▪ zjednoduší tvar vystižením charakteristických prvků ▪ ovládá postupy abstrakce a stylizace a možnosti posunu reálných tvarů ▪ dokáže vytvořit masku s výrazem a mimikou obličeje	Anatomické detaily lidského těla Studie lebky a hlavy Stylizace Nadsázka	15
▪ seznámí se s druhy ornamentů a jejich užitím ▪ vysvětlí pojmy symetrie a asymetrie	Ornament Symetrie a asymetrie	9
▪ dokáže převést plošnou výtvarnou předlohu do plastické podoby v odpovídajícím způsobu modelace pro realizaci v předpokládaném materiálu	Stylizace a výraz	6
▪ umí správně zobrazit tvar a proporce	Volná plastika – drobné měřítko	12
▪ dodržuje zásady, které respektují budoucí ztvárnění v materiálu	Variační a materiálové studie	9

Figurální kreslení – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	8 / 260
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Obecným cílem předmětu je poskytnout žákům na kvalitativní úrovni potřebné vědomosti a dovednosti v oblasti výtvarného vyjadřování, rozvíjet výtvarné myšlení a cítění a spolu s ostatními odbornými předměty vést žáky k získání vlastního výtvarného názoru. Smyslem vyučovacího předmětu figurální kreslení je pochopení člověka jako proporčního měřítka pro všechny obory lidské činnosti, v rozvíjení a utvrzování výtvarného názoru a estetického cítění a v upevňování návyků v tvořivé aktivitě.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu figurální kreslení směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali lidské tělo jako měřítko všech věcí pro člověka vytvářených a jím používaných, zejména ve vztahu k budoucímu povolání
- prakticky ovládali kompozici a rozvržení kresby ve vztahu proporcí a tvarů
- získali schopnost využívat výrazových možností kresby, linky, pojednání plochy, kontrastu
- chápali vztah mezi drapérií a figurou
- aplikovali vědomosti a dovednosti získané studiem předmětů anatomie a výtvarná příprava ve figurální kresbě
- dokázali správně a pohotově zaznamenat proporce, pohyb, výraz a charakter lidské hlavy a figury, oblečené i v aktu
- na základě realistických studií dokázali lidskou figuru stylizovat
- dokázali pohotově a správně nakreslit figuru z představy v přiměřené stylizaci
- ve výtvarné figurální tvorbě používali správné postupy (analýza, studie, variace, syntéza)
- uměli aplikovat znalosti a dovednosti z figurální kresby v další tvůrčí práci
- samostatně vyhledávali informace z různých informačních zdrojů (internet, literatura), dokázali je zpracovávat, interpretovat a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- byli schopni tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti

Charakteristika učiva

Obsah předmětu tvoří kresebné a barevné studie lidské hlavy, aktu, pohybové a kostýmové studie a studie poloaktu podle živého modelu nebo s použitím kvalitních sádrových modelů i zpaměti, a to v různých měřítcích. Vyučovací předmět je v úzkém vztahu k odborným předmětům, zejména výtvarné přípravě, anatomii a navrhování.

Pojetí výuky

Organizace vyučování je dána charakterem vyučovacího předmětu, ve kterém převládá odborně praktická složka. Předpokládá aktivní práci žáků a individuální přístup učitele. Výuka probíhá v odborných učebnách a ateliérech. Učivo je rozvrženo do druhého, třetího a čtvrtého ročníku studia s dotací 2, 3 a 3 týdenních hodin. Studie se provádějí podle živého modelu (případně sádrového modelu) i zpaměti různými technikami. Je nutno postupovat od celkového vyjádření tvaru ke studiím částí a výslednému shrnutí. Klade se důraz na správné vystižení proporcí, konstrukce, plastičnosti, tvarových, světelných a barevných jevů a struktur, což vše určuje tělesný, duševní a výtvarný charakter znázorňované figury (podoba, výraz, klid – pohyb, mládí – stáří, radost – smutek apod.).

Žáci se učí vnímat figuru v daném prostředí, v prostorových vztazích a ve vnímání architektonických prvků (židle, sokl, schody apod.) a atributů (brýle, hůl, hudební nástroj apod.). V případě doplňování draperií nebo kostýmem je též nutno studovat charakter a stavbu látky související s tělem a podporující jeho stavbu a souvislost mezi draperií a figurou. Zvláštní pozornost se věnuje střídání měřítek, umísťování do formátu a závěrečné úpravě studií. Změně tématu určitého časového úseku předchází přednáška o dané problematice. Realizace je následně provázena průběžnými korekturami. Výuka je doplněna praktickými ukázkami z odborných publikací (výtvarné monografie, anatomie pro výtvarníky), návštěvami výstav a galerií a osobním příkladem.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Samostatná práce žáků v hodině je vyučujícím průběžně korigována, žák je upozorňován na nedostatky a je mu poskytnuta rada k jejich napravení.

Průběžné hodnocení se provádí známkováním za jednotlivé zadané úkoly, s přihlédnutím ke kvalitě a kreativitě, množství odevzdaných prací, správnosti provedení a jejich úplnosti. Při hodnocení prací se přihlíží také k umístění kresby do formátu a čistotě provedení.

Součástí hodnocení je výsledek klauzurní práce. Nezbytnou součástí hodnocení dosažených výsledků každého žáka je možnost sebehodnocení vlastní práce. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – jejich domácích prací, aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí být aritmetickým průměrem jednotlivých dílčích hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim
- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- uplatňuje při řešení problému různé metody myšlení (logické, matematické a empirické) a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve

Komunikativní kompetence

Žák:

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje

Personální a sociální kompetence

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, dokáže přijímat radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje názory druhých

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- vhodně komunikuje s potencionálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Matematické kompetence

Žák:

- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i v prostoru
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi

Žák:

- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak využitím celosvětové sítě Internet
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, je mediálně gramotný

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou stimulováni k takovým osobním vlastnostem, které vedou k dobrému fungování a upevňování demokratické společnosti. To znamená k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami při zásadách přátelského chování k sobě navzájem, ochotě komunikovat a uznat odlišný názor spolužáka a práva druhých na svobodné vyjádření.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k pochopení důležitosti posuzování použitých materiálů z ekologických hledisek. Žáci jsou seznámeni s důležitostí udržení kvality životního prostředí a důležitostí jednání podle zásad trvale udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce

Vzhledem k budoucí volbě povolání jsou žáci při řešení úloh motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti při překonávání problémů. Žák si je vědom nabytých vědomostí a dovedností a dokáže je uplatnit ve výtvarné tvorbě v budoucím povolání designéra.

Informační a komunikační technologie

Žák umí využívat prvků moderních informačních a komunikačních technologií. Umí samostatně vyhledávat informace, posuzovat je, třídit a používat.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ chápe konstrukční základ hlavy v souvislosti na krk a ramena a proporční vztahy	**1.** Hlava Kresba lebky ve vztahu k páteři v měřítku 1:1	10
▪ nahlíží na hlavu jako na celek a vnímá obecnou geometrii a rozvržení do formátu	Rozvrhy hlavy podle sádrového i živého modelu	6
▪ dokáže se cílevědomě soustředit na detail	Studium detailu (oko, nos, ústa, ucho) podle sádrového i živého modelu i ve zvětšeném měřítku	6
▪ je schopen v jednoduché kresebné formě zúročit předchozí znalosti	Lineární a bloková kresba podle živého modelu	10
▪ prohlubuje studium plasticity objektu a vnímá umístění detailu	Valérová kresba podle živého modelu	10

▪ umí znázornit daný objekt v perspektivním vidění z různých stran a úhlů	Kresba hlavy s rameny z různých stran, s pootočením hlavy, úklonem, z podhledu, z nadhledu	6
▪ chápe světlo jako zdroj vidění plasticity a pomocí rozličných kresebných prostředků hledá svůj vlastní kresebný projev	Kresba hlavy s rameny v různém osvětlení	4
▪ aplikuje veškeré dosavadní znalosti a zkušenosti a je schopen zvládnout zadaný úkol v časovém limitu ▪ je schopen sebehodnocení	Klauzurní práce – kresba hlavy s rameny v měřítku 1:1 podle živého modelu	4
▪ umí se vcítit do sociologického vztahu a umí rozlišovat autenticitu modelu	**2.** Portrét Hlava jako portrét, doplněno samostudiem – kresby blízkých osob Charakter člověka, věk, pohlaví, typ a psychologický náhled – přednáška	6
▪ chápe získané znalosti a dovednosti jako přínos pro kultivaci svého výtvarného vyjádření	Portrétování jinými výrazovými prostředky (lavírovaná kresba, akvarel, tempera akryl, kombinované techniky)	6

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ chápe konstrukční osový základ trupu a hlavy ve vzájemných souvislostech a poměrech, a to jak u figury stojící, tak i u figury sedící nebo ležící (perspektivní zkratky)	**1.** Půlfigura Kresba osové kostry v měřítku 1:1 – lebka, páteř, pánev, napojení hrudního koše a pletence horní končetiny	9
▪ vnímá znak půlfigury jako celek a naučí se jej vkomponovat do daného formátu	Rozvrh sedící půlfigury podle živého modelu Lineární kresba Bloková kresba	9

▪ prohloubí své studium základních proporčních vztahů a rozvržení hmot (hlava, trup a ruce) v prostoru ▪ zaměří se na tvarovou charakteristiku detailu	Lineární a valérová studijní kresba sedící ženské a mužské půlfigury podle živého modelu Doprovodné studie – kopie kresebných technik (Leonardo da Vinci, Ingres, Preisler, Švabinský, Bames atd.)	12
▪ chápe světlo jako zdroj modelace tvaru, objemu a výrazu kresby	Valérová a lavírovaná kresba s různým osvětlením	12
▪ aplikuje své dosavadní znalosti a zvládá komplikovanější prostorové a kresebné situace (perspektivní zkratky, přesvědčivost podání)	Studijní kresba půlfigury Půlfigura s činností (čtoucí apod.) nebo s předměty denní potřeby (kniha, hůl, hrnek, taška apod.) z různých pohledů (s pootočením hlavy, z podhledu a nadhledu)	12
▪ zvládá zadaný úkol samostatně v daném časovém limitu a formátu ▪ je schopen sebehodnocení	Klauzurní práce Kresba půlfigury v měřítku 1:1 podle živého modelu	3
▪ zvládá práci v zadaném formátu a k němu nalézá odpovídající měřítko v závislosti na celkové kompozici s použitím zajímavého výřezu ze skutečnosti	Barevný rozvrh půlfigury ve zmenšeném měřítku	6
▪ naučí se rozvrhnout kompozici, určit největší světla a nejhlubší stíny a postihnout modelaci a objem	Malba půlfigury v měřítku 1:1 s použitím tří barev	12
▪ chápe světelné vztahy celé půlfigury v celku i detailech ▪ získá smysl pro vyváženost teplých a studených tónů inkarnátu	**2.** Portrét Malba půlfigury založená na barevném kontrastu teplých a studených barev Akvarel, akryl, tempera, pastel, kombinované techniky	15
▪ zvládá výtvarnou zkratku ▪ umí vyřešit vyváženost linií a ploch ▪ hledá vlastní osobitý přístup	Kresba portrétu (půlfigury) zaměřená na využití kontrastu linky a plochy Zjednodušení a stylizace	12

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ chápe konstrukci poměrových a prostorových vztahů figury (kánon)	**1.** Figura Jednoduché kresebné konstrukční rozvrhy figury v pohybu, se zaměřením na umístění do formátu (menší měřítko)	9
▪ chápe funkčnost základních stavebních modulů lidského těla ve vztahu k proporcím	Studie modelu kostry v měřítku 1:1, skeletu a svalovce v návaznosti na vědomosti, získané v předmětu anatomie	9
▪ ověří si proporční zákonitosti na viděném modelu	**2.** Akt Jednoduchá konstrukční kresba stojícího živého aktu Anatomický postoj, kontrapost, změna těžiště	9
▪ je schopen znázornit hmotu v prostoru	Valérová kresba stojícího aktu se zaměřením na plasticitu a prostor	12
▪ uvědomí si antropologii člověka ve vztahu k předmětu, který je vyroben podle antropologických měřítek	Studijní kresba aktu ve vztahu k židli	9
▪ má představu o významu detailu jak z hlediska estetického, tak funkčního ▪ vnímá pohlavní dimorfismus	Studijní kresba aktu (žena, muž) se zaznamenáním funkčních detailů (kloubní spojení, detaily rukou, nohou apod.)	9
▪ zvládá samostatně v daném časovém úseku a formátu kresbu figury v proporcích a s pochopeným detailem	Klauzurní práce Kresba aktu v zadaném měřítku	3
▪ řeší výtvarné zjednodušení a nadsázku ve vztahu k reálnému perspektivnímu vidění	**3.** Výtvarná a nadsázka a perspektivní zkratky	12

	Kresba figury v různých perspektivně náročných pozicích (ležící figura) se zaměřením na využití výtvarné zkratky	
▪ uvědomuje si nezbytné kompoziční a prostorové vztahy	**4.** Figurální kompozice Vyjádření vztahu jedné nebo více figur v prostoru různými výtvarnými prostředky	9
▪ dokáže zachytit figuru v pohybu ▪ chápe celé dosavadní studium figury jako nezbytnost pro svou profesní činnost	**5.** Pohybové studie Kresba a malba pohybových studií podle modelu i zpaměti	9

Anatomie – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	1 / 34
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Základní výuka anatomie poskytuje žákům na přiměřené úrovni potřebné vědomosti o lidském těle, jeho stavbě, mechanice, proporcích a zejména o zevních vizuálních formách. Obohacuje chápání člověka jakožto jedinečné stavební a funkční jednotky se svými zákonitostmi (možnostmi i omezeními), napomáhá tak vidět jej jako měřítko všech věcí pro člověka utvářených (architektura, design předmětů).

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu anatomie směřuje k tomu, aby žáci:

- získali základní vědomosti o anatomii a stavbě lidského těla z hlediska jeho zobrazení
- orientovali se v proporčních vztazích, proporčních vzorech a kánonech
- znali historický náhled na studium anatomie ve výtvarné praxi
- znali skladbu lidského skeletu a dokázali určit jeho důležité body
- znali skladbu a funkce lidských svalů
- znali vliv měkkých tkání na vnější tvar, výraz a plastiku lidského těla
- orientovali se ve specificích anatomie ženské, mužské a dětské
- chápali vývoj anatomie lidské postavy od novorozence po stáří
- znali mechaniku a rozsah pohybů částí lidského těla důležitých pro jeho zobrazení
- dokázali popsat rozdíl mezi vzhledem těla v klidu a v pohybu, uvolněného a napjatého
- uvědomovali si podmíněnost jednotlivých morfologických tvarů a jejich provázanost
- orientovali se anatomické typologii lidských postav
- chápali význam znalosti lidské anatomie a antropometrie pro design a architekturu
- byli schopni tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti

Charakteristika učiva

Obsah předmětu tvoří teoretické i praktické (kresebné, vizuální, palpační) studium lidské kostry, svalového vybavení a speciálních formací lidského těla, a to v jeho vývojových formách (prenatální stadium, novorozenec, dětství, puberta, dospělost, stáří), dále z hlediska pohlavního dimorfismu a v neposlední řadě z hlediska typologie.

Pojetí výuky

Předmět anatomie je koncipován v úzkém vztahu k předmětům výtvarným, jako je výtvarná příprava, navrhování a zejména v provázanosti s předmětem figurální kreslení. Výuka je prezentována převážně výkladem, názornými vyobrazeními a plastickými modely (kostra, lebka, kloubní spoje, svalovec), odbornými i výtvarnými reprodukcemi, kresebnými presentacemi na tabuli. Výuku doplňuje studium odborné literatury a jiných informačních zdrojů (internet, návštěva muzea). Výuka probíhá ve speciální učebně, zaměřené k tomuto účelu, vybavené anatomickými modely, nástěnkami a tabulemi. Názorný výklad postupuje od pochopení základních stavebních prvků (kostra) přes mechaniku kloubů a svalů až po vnější viditelné formy tak, aby žáci byli schopni tuto podmíněnost pochopit a vysledovat na živém modelu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Průběžně je zjišťováno a hodnoceno pochopení probraného učiva, iniciativa v hodinách i při vlastním vyhledávání a kreativní přístup. Součástí ústního zkoušení může být zařazení vlastního sebehodnocení žáka a hodnocení zkoušeného ostatními žáky. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků, jejich aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Výsledná známka nemusí být aritmetickým průměrem jednotlivých známek.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah ke studiu, ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim
- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- s porozuměním poslouchá mluvený projev a umí jej zpracovat do svých učebních poznámek
- uplatňuje při řešení problému různé metody myšlení (logické, analytické a empirické) a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve
- uvědomuje si význam a potřebnost celoživotního vzdělávání

Komunikativní kompetence

Žák:

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje
- dokáže zaznamenávat písemně podstatné údaje z textů a projevů jiných lidí

Personální a sociální kompetence

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, dokáže přijmout radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje názory druhých
- umí spolupracovat při řešení problémů i s jinými lidmi

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim pozitivní vztah
- jedná odpovědně v souladu s morálními principy
- chápe člověka jako měřítko všech věcí pro něj utvářených

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák:

- žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- vhodně komunikuje s potencionálními zaměstnavateli, prezentuje své schopnosti a své profesní cíle
- uvědomuje si důležitost znalosti plastické anatomie pro práci výtvarníka

Matematické kompetence

Žák:

- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i v prostoru

Kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi

Žák:

- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak využitím internetu
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a k získaným informacím přistupovat kriticky

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, spolupráci, obhajobě svých názorů, sebehodnocení, přijímání hodnocení, respektování názorů druhých a k dodržování formálních pravidel diskuse na základě zásad demokratické společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou seznámeni s důležitostí udržení kvality životního prostředí a důležitostí jednání podle zásad trvale udržitelného rozvoje. Žáci jsou vedeni k pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti, důslednosti a přesvědčivé prezentaci svých vědomostí. Zároveň jsou vedeni ke schopnosti týmové práce a spolupráce. Žák si je vědom potřebnosti nabytých vědomostí a znalostí lidské anatomie pro práci designéra výtvarníka a dokáže je v ní tvůrčím způsobem uplatnit.

Informační a komunikační technologie

Žák je vybaven základní úrovní mediální gramotnosti, využívá moderní informační a komunikační technologie a je schopen vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáže, získané informace správně analyzovat, interpretovat a používat. Dokáže zhodnotit jejich věrohodnost a použitelnost.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ získává přehled o historické proměnlivosti náhledu na lidskou figuru ve výtvarném umění ▪ chápe souvislosti mezi teoretickým studiem lidské figury a nezbytným využitím teoretických znalostí v praxi ▪ seznámí se s různými proporčními vzory a umí je aplikovat ve své kreslířské praxi	**1.** Základní pojmy Historický pohled na studium anatomie ve výtvarné praxi Příklady spolupráce anatomů a výtvarníků (ukázky) Měřítka, moduly, kánony	3
▪ orientuje se v doporučené odborné literatuře	Anatomické názvosloví	1
▪ vnímá celkový tvar lebky jakožto pevný skeletní základ lidské hlavy, vyhledává hmatné body na živém modelu i na sobě	**2.** Hlava Lebka jako celek, celkový tvar Rozdělení na část obličejovou a část mozkovou, jejich poměr vzhledem k vývoji jedince Spojení – švy, kloub čelistní	3
▪ uvědomuje si podmíněnost jednotlivých morfologických tvarů, jejich provázanost a funkčnost	Lebka v detailu, jednotlivé kosti, jejich tvar, výběžky, hrboly, otvory, spoje Čelist a zuby	4
▪ chápe vývoj kostry jakožto živého organismu, poznává vlivy a faktory způsobující vývojové změny a pohlavní odlišnosti	Vývoj lebky od novorozence po stáří Pohlavní dimorfismus	1
▪ poznává svaly, které hýbou dolní čelistí a které podmiňují plastiku hlavy i z hlediska ontogeneze	Žvýkací svaly	2
▪ chápe odlišnosti a specifika svalů mimických, jejich funkci při výrazu a mimice lidského obličeje, aplikuje poznání na studium své mimiky a využívá získané znalosti v kresbě	Mimické svaly Výrazy: smích, pláč, zlost, radost, napětí, strach, údiv, přísnost atd.	3

▪ uvědomuje si základní nosný, statický i dynamický charakter páteře jakožto osy celého lidského těla	**3.** Skelet Kostra trupu – páteř Celkový tvar, vznik jednotlivých lordóz a kyfóz, skolióza, pohyblivost, spojení – vazy, meziobratlové ploténky Jednotlivé obratle – C, Th, L, S, Co	2
▪ vnímá tvar z hlediska vývojového, pohlavního, funkčního, podmíněného dýcháním	Kostra hrudníku – celkový tvar, typy hrudníku – inspirační, expirační, včetně typů patologických Části hrudníku – kost hrudní, žebra	1
▪ chápe systém pohybového aparátu, kloubní spojení kostí ▪ poznává jemnou mechaniku a uchopovací funkci ruky	Kostra horní končetiny Kosti pletence horní končetiny Kosti volné horní končetiny	3
▪ uvědomuje si nosnou funkci dolní končetiny ▪ rozlišuje pánev z hlediska pohlavní podmíněnosti (uzpůsobení ženské pánve pro porod)	Kostra dolní končetiny: Kosti pletence dolní končetiny – pánev Kosti volné dolní končetiny	3
▪ uvědomuje si funkci svalů nesoucích lebku (dorzální strana) a svalů, které hýbou dolní čelistí a jazylkou (ventrální strana)	**4.** Svalstvo Svaly šíje (dorzální strana) Svaly krku (ventrální strana)	1
▪ chápe vnitřní systém svalů držící páteř a tělo ve vzpřímené poloze, a povrchové svaly, které hýbou končetinou, účastní se dýchání a ovlivňují konečnou plastiku zad ▪ dokáže získané poznatky využít v kresbě	Svaly zádové	1
▪ uvědomuje si rozsah a význam svalů dýchacích a správné plnohodnotné dýchání ▪ uvědomuje si systém břišních svalů, jeho úlohu při ochraně útrob, pohybu, vyprazdňování a vypuzování plodu při porodu	Svaly hrudníku, bránice Svaly břišní	1

▪ rozlišuje svaly, které přitahují, odtahují, ohýbají, natahují a rotují horní končetinou ▪ chápe jemnou mechaniku ruky	Svaly horní končetiny Svaly paže, předloktí, ruky	2
▪ rozpozná skupiny svalů, které přitahují, odtahují, ohýbají, natahují a rotují dolní končetinou ▪ uvědomuje si vyvážení jednotlivých skupin a nutnost jejich posilování pro celkovou fyzickou kondici a zdraví	Svaly dolní končetiny Svaly stehna, bérce, nohy	2
▪ vnímá odlišnosti jednotlivých lidských typů, umí je rozeznat, zařadit a dedukovat jejich podmíněnost ▪ využívá znalosti v kresbě portrétu a lidské figury	**5.** Typologie Charakteristické znaky jednotlivých ras Historické rozlišení – sangvinik, cholerik, flegmatik, melancholik Typy – longilignní a brevilignní Typy podle Manouvriera – brachyskelický a makroskelický Tyty podle Sigauda – Mac Auliffa – typ respirační, digestivní, muskulární, cerebrální Typy podle Kretschmera – typ leptosomní, astenický, eurysomní, pyknický, atletický	1

Základy fotografie – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	4 / 136
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět základy fotografie pomáhá žákům získat základní znalosti a dovednosti potřebné pro využití fotografie v daném oboru a následně v praxi. Žáci jsou vedeni k rozvíjení schopnosti pozorovat, analyzovat a hodnotit přírodní jevy z fotografického hlediska, kultivovat obrazové vidění, výtvarnou paměť a fantazii. Výuka předmětu rozvíjí u žáků tvořivost, představivost, originalitu a samostatnost ve výtvarném fotografickém vyjadřování. Vede žáka k osvojení prvků fotografického jazyka a estetických zásad fotografické tvůrčí i dokumentační práce.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu základy fotografie směřuje k tomu, aby žáci:

- získali široký základ pro využívání fotografie z hlediska specifik studovaného oboru
- získali zručnost a dovednost v používání různé fotografické techniky, analogové i digitální
- získali přehled o materiálech a postupech používaných k záznamu (analogového i digitálního) černobílého a barevného obrazu
- vytvořili si schopnost výtvarného vidění a analýzy skutečnosti
- ve fotografické práci používali správné tvůrčí a technologické postupy
- znali vliv použité optiky (ohniskové vzdálenosti) na perspektivní zobrazení a uměli ho využívat
- znali vliv expozičních parametrů (světelnost objektivu, stupeň zaclonění, čas uzávěrky) na hloubku ostrosti a výsledný vzhled snímaného obrazu
- byli schopni ve fotografii vyjádřit charakter materiálu, struktury a povrchu
- získali schopnost snímat při denním i umělém osvětlení a pracovat s teplotou chromatičnosti různých světelných zdrojů
- získali smysl pro kompozici, znali její zásady a zákonitosti
- získali smysl pro světelný a barevný kontrast, barevnou harmonii a skladbu a uměli je využívat
- byli schopni abstraktního výtvarného myšlení
- orientovali se v historickém vývoji fotografie a fotografické techniky

- orientovali se v nabídce soudobé profesionální i amatérské fotografické techniky a jejích vývojových trendech
- dokázali samostatně zpracovat černobílý negativní a pozitivní materiál
- ovládali techniky digitální fotografie a jejího zpracování včetně archivace
- vytvořili si vlastní kultivovaný výtvarný názor, dokázali jej prezentovat a obhájit
- využívali prostředky informačních a komunikačních technologií, byli schopni pracovat s informacemi a získávat informace z otevřených zdrojů
- byli schopni kreativního myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti
- dokázali využívat získaných kompetencí v dalším studiu a následné praxi

Charakteristika učiva

Učivo tohoto předmětu má teoreticko-praktický charakter. Zahrnuje morfologii fotografické výtvarné tvorby, to jest základní výtvarné prvky, vyjadřovací prostředky a jejich kompoziční zákonitosti. Obsah předmětu tvoří černobílé a barevné studie reálií, to jest analytické studie směřující od snímání jednoduchých přírodních objektů až po lidskou figuru. Realizuje aspektové studie zaměřené na určitou stránku jevu – obrys, světlo a stín, tonalita, objem, textura apod. Poznání prvků výtvarného fotografického jazyka, jako je linie, plocha, barva, kontrast, šerosvit, rovnováha atd., a zacházení s nimi jsou jádrem výuky předmětu.

Učivo je rozvrženo do druhého a třetího ročníku. Žáci se učí prostřednictvím jednodušších úkolů a cvičení ovládat morfologii a syntax fotografického vyjadřování. Žáci pracují se všemi prvky výtvarné fotografie a učí se je vhodně využívat a kombinovat při věcných studiích. Ve třetím ročníku žák pracuje samostatně s výtvarnými prostředky, přechází ke složitějším úkolům a vytváří souhrnná kompoziční cvičení provedená barevně. Z hlediska témat se předmět zabývá historií fotografie a fotografické techniky, a zejména soudobou technikou používanou k fotografickému záznamu a jeho zpracování, a to analogovou i digitální. Při ateliérové praxi prostřednictvím věcných studií a jejich převodem v měřítku, jejich posunem, změnou výtvarného vyjádření, stylizací nebo asociací s jinými předměty se rozvíjí u žáka zručnost a dovednost v používání různé fotografické techniky, kreativita a výtvarné myšlení. Důležitou součástí výuky je práce s ateliérovým osvětlením. Zařazena je také praxe v městském i krajinném exteriéru. Ve výuce je podstatné dbát na upevňování mezipředmětových vztahů – zvláště k výtvarné přípravě, dějinám výtvarné kultury, figurálnímu kreslení, navrhování a počítačové grafice.

Pojetí výuky

Výuka má povahu jak vědomostní, tak (a to převážně) odborně praktickou. Žák je veden k tvůrčímu přístupu k zadanému úkolu, k samostatnosti při práci a rozvíjení vlastních myšlenek a nápadů. Žáci získávají zručnost v používání fotografické techniky, osvojují si pečlivost, přesnost a odpovědnost při řešení a zpracování zadaných úkolů. K žákům je přistupováno individuálně a jejich práce je pedagogem průběžně korigována. Ve druhém ročníku je kladen větší důraz na samostatnost směřující k volné tvorbě. Pedagog dbá na dodržování správných pracovních návyků, postupů a vyjadřování.

Tematické celky učiva jsou řazeny od jednoduchých úkolů ke složitějším. Učivo je rozděleno do tematických celků v průběhu celého školního roku. Výuka probíhá formou výkladu s ukázkami a zejména praktických cvičení ve specializované učebně – ateliéru, kde je dispozici temná komora s laboratoří. Žák pracuje s reálnými předměty a učí se je transformovat pomocí fotografického záznamu do dvojrozměrného

obrazu. Součástí výtvarné přípravy jsou i krajinářské kurzy v plenéru, jak ve městě, tak v přírodě, kde žák získává vztah ke krajině. Posiluje se jeho estetické cítění. Do výuky jsou zařazeny i návštěvy galerií, výstav a veletrhů (a to i v zahraničí). V případě mimoškolních projektů se žáci zapojují i do fungování společnosti a učí se tak zodpovědnému občanství.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky při plnění zadaných úkolů. Hodnotí se známkováním, ale důležité je i hodnocení slovní. Samostatná práce žáků v hodinách je vyučujícím průběžně korigována, žák je upozorňován na nedostatky a je mu poskytnuta rada k jejich napravení. Důležitou částí klasifikace žáka je i sebehodnocení a kolektivní hodnocení. Oblasti hodnocení jsou odbornost, vlastní invence, nápaditost a kreativita, kvalita práce, čistota a přesnost provedení, množství a úplnost odevzdaných prací a dodržení termínu k odevzdání úkolu. Hodnocení, zaznamenané pedagogem na pololetním a závěrečném vysvědčení, je prováděno na základě soustavné práce žáka v hodině i mimo ni. Součástí hodnocení v prvním pololetí obou ročníků je výsledek písemné práce z techniky a teorie. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – jejich domácích prací, aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Při hodnocení je umožňováno porovnání s výsledky spolužáků a tím i příležitost k sebehodnocení. Výsledná známka není aritmetickým průměrem jednotlivých dílčích hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Cílem vzdělávání v předmětu základy fotografie je dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které poskytnou žákům přiměřené vědomosti a dovednosti pro výtvarné fotografické vyjadřování. Nezbytné je u nich rozvíjet výtvarný a estetický cit odpovídající konkrétním potřebám daného oboru. Základy fotografie učí žáka soustředěné a samostatné práci při řešení zadaných konkrétních úkolů jak v hodině, tak při zpracovávání domácích úkolů. Žák se při snímání a zpracování snímků reálií učí pečlivému pozorování a analýze skutečnosti a jejímu převodu do fotografického jazyka. Přitom využívá jednak vlastní zkušenost, jednak pracuje se studijními materiály (obrazové publikace a monografie, odborné časopisy, internet) a učí se vyhledávat, zpracovávat a využívat informace z různých zdrojů. Žák konfrontuje vlastní řešení s řešením spolužáků i profesionálů (učí se využívat zkušeností jiných lidí). Žáci v průběhu hodiny hodnotí své práce, tím se učí realisticky posoudit své výtvory v porovnání s ostatními a nahlédnout dosažený pokrok (sebehodnocení), učí se hodnotit vlastní i cizí práci, vyslovovat a snášet věcnou kritiku a přijmout hodnocení výsledků svého učení od učitele i spolužáků.

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, zná možnosti svého dalšího vzdělávání – zejména v oboru a v praxi. V hodinách základů fotografie žák pracuje formou menších projektů (například studie podle skutečnosti, její převod v měřítku či stylizace, osvětlení). Při nich se učí porozumět zadání úkolu, navrhnout více variant řešení, ověřit je v praxi, vybrat to nejvhodnější a svou volbu zdůvodnit. K tomu volí techniky a materiály podle zadaného tématu. Uplatňuje tak vlastní kreativitu, rozvíjí schopnost samostatného myšlení. Při kolektivních projektech se učí spolupracovat při řešení problému se spolužáky i učitelem, který žáka vede. Tím získává zkušenost z týmové práce.

Kompetence k řešení problémů

Žák nabývá schopnosti koncentrace na určitý problém a jeho řešení. Učí se zodpovědnému přístupu k zadanému úkolu a používat odbornou literaturu. Volí nejvhodnější prostředky a způsoby pro splnění úkolu a orientuje se v různých metodách a myšlenkových operacích. Využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. Zároveň musí být schopen slovně zformulovat a vysvětlit, jaký byl jeho výtvarný záměr. Dokončené práce se žák učí adjustovat, aby je mohl prezentovat (např. při výstavách) způsobem, který nejlépe osloví pozorovatele – žák se tak učí komunikovat prostřednictvím svého výtvarného projevu.

Komunikativní kompetence

Žák umí pracovat jak individuálně tak i v týmu, účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přijímá hodnocení výsledků svého snažení od jiných lidí a je schopný vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých pracovních i životních situacích. V rámci zadaných úkolů má žák možnost sebepoznání (např. při cvičeních s barvami a liniemi postihnout svou osobnost, charakter, náladu, dravost, lyričnost apod.). Zadání v hodinách přispívá k rozvíjení žákovy citlivosti k sobě i druhým. Témata úkolů odrážejí i složité společenské problémy (sociální témata, péče o zdraví, nebezpečí závislostí, odpovědnost k životnímu prostředí). Při promýšlení jejich výtvarného ztvárnění si žák tříbí názory, zaujímá a vyjadřuje k těmto problémům postoje. Při týmové práci se žák učí vznášet a obhajovat vlastní návrhy řešení, zvažovat návrhy druhých, věcně a nekonfliktně komunikovat ve skupině. Během samostatného řešení úkolu v hodině si žák stanovuje cíle a priority, učí se rozvrhnout si práci a odpovědně plnit zadané úkoly. Během výměnných pobytů v zahraničí žák pěstuje schopnost komunikace v cizím jazyce, a to včetně odborné terminologie.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti, schopnosti vlastního úsudku. Žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, dokáže přijímat radu i kritiku, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Při zadávání námětů kromě výtvarného a technologického hlediska učitel zohledňuje i výchovu k zodpovědnému občanství a rozvoj žákova povědomí o národní a evropské kultuře i kulturách ostatních národů (například práce s náměty lidového umění, zpracovávání závažných společenských témat formou výtvarného vyjádření). Při práci s materiály se v hodině klade důraz na jejich úsporné využití v duchu udržitelného rozvoje.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci jsou vychování k důslednosti, pečlivosti, samostatnosti. Jsou vedeni k tomu, aby si vážili duchovních i materiálních hodnot, kulturního životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat budoucím generacím. Žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák se učí nahlížet vlastní výtvarnou fotografickou činnost z hlediska společenské užitečnosti a možností uplatnění. Tak získává praktické i sociální dovednosti. Učitel žákovi pomocí prostředků odborné

komunikace v oboru (odborné časopisy, výrobní katalogy firem apod.) zprostředkovává trendy ve vývoji. Nové směry a možnosti uplatnění v oboru žák poznává i návštěvou odborných veletrhů. Žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vydělávání. Uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické a fyzikální kompetence

Žák pracuje se světlem, perspektivou, zvětšováním a zmenšováním měřítka. Rozumí fotograficko-fyzikálním pojmům jako je ohnisková vzdálenost, světelnost, hloubka ostrosti apod. Tím rozvíjí logicko-matematické a fyzikální myšlení a prostorovou představivost.

Kompetence k využívání informačních a komunikačních technologií

Žák pracuje s informacemi z různých zdrojů a různých druhů médií (knihy a odborné publikace, časopisy, noviny, fotografie, internet, obrazové nosiče). Uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost těchto zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím. Je mediálně gramotný.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák uznává dodržování formálních pravidel diskuse na základě zásad demokratické společnosti, uznává práva druhých na svobodné vyjádření.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem trvale udržitelného rozvoje, který patří mezi priority EU, je příprava budoucí generace k vědomí odpovědnosti za zachování kvality životního prostředí a jeho složek.

Člověk a svět práce

Žák získává dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, vidí význam kolektivní činnosti, orientuje se při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Žák využívá internetu pro získávání informací k zadaným tématům, digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ je seznámen s pojmem fotografie a chronologií fotografických objevů ▪ zná vlastnosti přirozeného a umělého světla a zákonitosti jeho šíření ▪ rozumí pojmům: ohnisková vzdálenost, světelnost, clona, hloubka ostrosti, expozice, citlivost fotografického materiálu, rozlišení atd. ▪ Je schopen zvolit vhodnou techniku pro fotografický záznam analogový i digitální	Vznik a vývoj fotografie Světlo – základ fotografie Základní fotografické pojmy Fotografická technika	18
▪ umí zpracovat analogový černobílý materiál negativní i pozitivní ▪ umí zpracovat digitální záznam obrazu a provést archivaci	Práce v temné komoře Úpravy digitálního obrazu	18
▪ vnímá světlo v souvislosti s objemem a strukturou ▪ uvědomuje si plochu a prostor ▪ rozlišuje světelné škály ▪ umí pracovat s ateliérovým osvětlením, vytvoří si vlastní světelnou realitu	Ateliérová praxe Osvětlení, světlo a stín Světelné škály Bodové a rozptýlené osvětlení	20
▪ představí svá řešení zadaných úkolů a dokáže je obhájit ▪ seznámí se s díly českých i světových fotografů	Výtvarný seminář	8
▪ umí nasnímat městskou vedutu, architekturu ▪ vnímá kulturní krajinu v proměnách ročních období a dokáže ji nasnímat	Praxe v exteriéru	4

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ zná druhy barevného filmu, jeho zpracování a použití ▪ orientuje se v různých typech fotografických přístrojů a jejich příslušenství pro analogové i digitální snímání a dokáže volit nejvhodnější techniku pro konkrétní druh práce ▪ umí pracovat s digitálními obrazovými daty ▪ umí nastavit a kalibrovat celé work-flow od nasnímání barevného obrazu až po tisk ▪ zná různé druhy obrazových formátů (JPEG, RAW, TIFF) a volí podle jejich vlastností použití při různých úkolech	Technika barevné fotografie Zpracování digitální fotografie	24
▪ pracuje se škálou výtvarných pomůcek a materiálů	Abstrakce a stylizace	8
▪ vnímá světlo v souvislosti s objemem a strukturou ▪ umí aranžovat s ohledem na zadaný úkol, využívá barevné kontrasty, pracuje s chromatickými vlastnostmi světla – vyvážení bílé nebo záměrný barevný posun ▪ umí aranžovat a nasnímat katalogový snímek produktu	Ateliérová praxe	22
▪ představí svá řešení zadaných úkolů a dokáže je obhájit ▪ seznámí se s díly českých a světových fotografů	Výtvarný seminář	8
▪ orientuje se v chromatických proměnách světla během dne a umí je využít ve své tvorbě ▪ vnímá kulturní krajinu v proměnách ročních období a dokáže ji stylizovaně nasnímat	Praxe v exteriéru	6

Technické kreslení – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	4 / 136
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Technické kreslení a deskriptivní geometrie vede žáky k tomu, aby účelně a úhledně graficky řešili geometrické rovinné i prostorové úlohy, které jsou potřebné pro technickou i výtvarnou praxi. Technické kreslení a deskriptivní geometrie rozvíjí prostorovou představivost a podporuje rozvoj samostatného technického myšlení žáků. Žáci se učí číst, chápat a kreslit technické výkresy z dřevozpracujícího průmyslu a v omezené míře i z oblasti stavebnictví a strojírenství. Podle platných norem se učí klasické i moderní grafické komunikaci.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu technické kreslení směřuje k tomu, aby žáci:

- získali základní vědomosti o deskriptivní geometrii
- orientovali se v normalizaci a způsobech technického zobrazování
- orientovali se v technickém výkrese, dovedli jej číst a interpretovat
- získali návyk k přesné, svědomité a pečlivé práci a dodržování příslušných pravidel a norem
- znali zásady a druhy pravoúhlého promítání a správně je aplikovali
- znali zásady zobrazování jednotlivých geometrických prvků
- znali zásady a druhy perspektivního zobrazování
- prakticky ovládali technické kreslení a rýsování
- získali smysl a cit pro estetiku technické kresby
- znali a uměli používat správné kreslicí nástroje, nářadí a pomůcky
- chápali technické kreslení ve výtvarné praxi jako dorozumívací prostředek mezi návrhářem, technickým pracovníkem a výrobou
- byli schopni tvořivého myšlení, uvědomili si význam studia a získali potřebu celoživotního vzdělávání a kultivace vlastní osobnosti
- ovládali technického kreslení v CAD programech

Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do několika celků technického kreslení a několika celků deskriptivní geometrie, které se prolínají. Žáci se seznamují s odbornými pojmy, s pomůckami pro technické kreslení, s druhy čar, typy písma, formáty, měřítky, se základními normami pro tvorbu technické dokumentace. Další téma je zaměřeno na zásady zobrazení na technických výkresech, kótování a celkovou úpravu výkresu. Z deskriptivní geometrie je probírána osová a středová souměrnost, pravidelné mnohoúhelníky, kuželosečky, technické křivky. Žáci se naučí zobrazovat pravoúhlé průměty bodů, přímek, rovinných útvarů, těles. Budou se zabývat sítěmi těles, řezy těles, tvorbou papírových modelů, průniky těles. Dalším celkem jsou názorná zobrazení – v kosoúhlém promítání a axonometrickém promítání, v perspektivě se žáci naučí zobrazit body, přímky, rovinné útvary, tělesa, skupiny těles. Ve všech těchto zobrazeních se také naučí technické osvětlení tělesa a skupiny těles.

Pojetí výuky

Pro výuku technického kreslení a deskriptivní geometrie se používají běžné výukové metody (výklad, práce s odbornou literaturou, práce s PC technikou). Využívá se samostatné nebo týmové práce žáků a součinnosti technického myšlení s výtvarnou tvořivostí. Při praktické práci si žáci osvojí pečlivost, přesnost a srozumitelnost vytvořené práce. Učí se pracovat s platnými normami. Dokáží obhájit vypracovaný úkol.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky při plnění zadaných úkolu buď samostatně, nebo v týmu. Žáci jsou hodnoceni podle správnosti, přesnosti, pečlivosti provedení úkolu a dodržení termínu odevzdání úkolů. Výsledná známka není aritmetickým průměrem jednotlivých známek.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problémů

Žák se učí porozumět zadání úkolu, určit a analyzovat problém, navrhnout řešení, zdůvodnit navržené řešení. Učí se používat literaturu a techniku.

Komunikativní kompetence

Žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje, používá odbornou terminologii, respektuje platné normy a předpisy. Vhodně reaguje, účinně a aktivně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a správně argumentuje. Je schopen přijmout kritiku i konstruktivně kritizovat.

Personální a sociální kompetence

Žák umí obhájit své názory, hodnotí svou práci, přijímá hodnocení, rady a kritiku ze strany spolužáků a vyučujícího. Žák se učí zodpovědně přistupovat k zadaným úkolům. Nezaujatě zvažuje návrhy a přístup jiných lidí. Pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných projektů.

Kompetence k získávání informací

Žák se učí využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovat s informacemi a získávat informace z otevřených zdrojů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák si uvědomuje důležitost znalostí technického kreslení pro své uplatnění na trhu práce.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k aktivitě, spolupráci, obhajobě svých názorů, sebehodnocení, přijímání hodnocení, respektování názorů druhých a k takovým osobním vlastnostem, které vedou k dobrému fungování a upevňování demokratické společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou seznámeni s důležitostí udržení kvality životního prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti, důslednosti, dodržování termínů, prezentaci svých výsledků. Zároveň jsou vedeni ke schopnosti týmové práce a spolupráce.

Informační a komunikační technologie

Žáci navazují na poznatky z deskriptivní geometrie při využití počítačových programů a naopak počítačové programy využívají pro lepší pochopení učiva.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ dodržuje ve výkresové dokumentaci pravidla normalizace a standardizace, používá normalizované písmo, různé druhy čar a zásady pro jejich uplatnění	**1.** Normalizace v technickém kreslení Normy, formáty, měřítko Písmo, druhy čar	3
▪ odliší osovou a středovou souměrnost ▪ vysvětlí pojem pravidelný mnohoúhelník	**2.** Souměrnosti Pravidelné mnohoúhelníky	7

▪ sestrojí pravidelný mnohoúhelník (pravidelný pětiúhelník, šestiúhelník, sedmiúhelník, osmiúhelník, desetiúhelník, a dvanáctiúhelník)		
▪ rozliší druhy technických výkresů ▪ chápe význam jednotlivých druhů technických výkresů	**3.** Druhy technických výkresů	3
▪ vyjmenuje kuželosečky ▪ narýsuje elipsu, parabolu, hyperbolu	**4.** Kuželosečky	4
▪ rozumí zobrazování na technickém výkresu ▪ ovládá příslušné ČSN	**5.** Zásady zobrazení na technickém výkresu Popis výkresů	5
▪ chápe pojmy promítání, průmětna, průmět ▪ zobrazí průměty bodů, přímek, úseček, rovin ▪ zná hlavní a spádové přímky roviny ▪ určí zvláštní polohy bodů, přímek, rovin ▪ sestrojí průsečnici rovin ▪ určí skutečnou velikost úsečky sklopením, otočením ▪ zobrazí kružnici, mnohoúhelník v obecné rovině ▪ zobrazí tělesa s podstavou v průmětně i v obecné rovině	**6.** Mongeovo promítání	20
▪ sestrojí pravoúhlé průměty hranolů, jehlanů, válců, kuželů a jejich sestav ▪ určí průsečíky přímky s tělesem	**7.** Pravoúhlé průměty těles na dvě (popř. tři) průmětny	12
▪ zkonstruuje řezy těles rovinou ▪ sestrojí síť těles a seříznutých těles ▪ vyrobí papírový model těles a seříznutých těles	**8.** Řezy a sítě těles	10
▪ sestrojí průniky těles	**9.** Průniky těles	4

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ rozumí pojmům: směr kosoúhlého promítání, koeficient zkrácení, kosoúhlé průměty bodů, přímek ▪ sestrojí kosoúhlé průměty rovinných útvarů, těles, skupin těles ▪ rozlišuje nadhled zleva, nadhled zprava, podhled zleva, podhled zprava	**1.** Kosoúhlé promítání	12
▪ chápe různé druhy axonometrického zobrazování ▪ určí axonometrické průměty bodů, přímek ▪ sestrojí axonometrické průměty rovinných útvarů, těles, skupin těles	**2.** Axonometrie	12
▪ zná pojmy horizont, základnice, průmětna, hlavní bod, úběžník, distance ▪ sestrojí základní tělesa v různých druzích perspektivy ▪ narýsuje sestavy základních těles v různých typech perspektivy ▪ zobrazí v perspektivě jednoduchou architekturu, nábytek	**3.** Perspektiva	20
▪ chápe pojem technické osvětlení ▪ rozliší stín vržený a vlastní ▪ umí osvětlit základní tělesa v pravoúhlém promítání ▪ narýsuje stíny základních těles v kosoúhlém promítání ▪ sestrojí osvětlení základních těles v axonometrii ▪ narýsuje osvětlení v perspektivě ▪ zvládá sestrojení stínů skupin těles	**4.** Osvětlení	24

Technologie – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	8 / 264
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Základním cílem vyučovacího předmětu technologie je poskytnout žákům vědomosti o materiálech, jejich vlastnostech, způsobech zpracování a možnostech jejich využití pro obor. S tím souvisí poznávání a osvojování konkrétních technologických postupů, kde se předpokládá spolupráce zejména s předmětem praktická cvičení (tvorba modelů a maket), v příslušných ročnících také s předměty scénické konstrukce a navrhování. Nezbytnou kapitolu předmětu tvoří typologie jevištního prostoru, poznání vztahu mezi formou představení a scénickým prostorem v divadle, filmu, televizi i při alternativních projektech. Žáci jsou seznámeni se scénickými systémy a jejich prvky, rozlišují mezi návrhem z typových skladebných (fundusových) prvků a individuálním konceptem (z atypických prvků) i s možnostmi jejich kombinace. Možné technologické postupy jsou procvičovány v předmětech praktická cvičení a výtvarná příprava a následně se předmět provazuje s předmětem navrhování, který se v základních informacích o poznatky z technologie opírá. Využívá se odborná literatura, články v odborných časopisech, poznatky získané z internetu a médií i exkurze do divadel, studií, ateliérů, dekoračních a jiných dílen. Těsná souvislost probíraného učiva s praxí je průběžně zajišťována soustavným sledováním novinek využitelných pro obor.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu technologie směřuje k tomu, aby žáci:

- získali základní znalosti o technologických postupech používaných při výrobě scénických dekorací, scénických prvků a jejich detailů
- znali vlastnosti konstrukčních a dalších materiálů používaných v oboru a způsoby jejich zpracování
- znali vlastnosti používaných materiálů i z hlediska jejich požární bezpečnosti
- prakticky ovládali technologické postupy v oboru a aplikovali získané teoretické vědomosti
- orientovali se v jednotlivých fázích přípravy výroby a výroby scénické výpravy od dramaturgického plánu až po stavbu na jevišti (v ateliéru, ve studiu)
- znali typologii jevištního prostoru pro divadlo, film, televizi a alternativní projekty
- orientovali se v nabídce typizovaných scénických prvků (fundusu) a znali možnosti jejich využití
- byli schopni na základě znalostí využívat nejrůznější materiály s tvůrčím přístupem, tradičním i nekonvenčním

- získali vědomosti o barvách a technikách práce s barvami
- znali základní bezpečnostní a hygienické normy pro práci v dekoračních dílnách a pro jevištní provoz
- samostatně vyhledávali informace o novinkách v oboru a dovedli je využívat v další práci
- dovedli volit podle charakteru dané výtvarné práce vhodný technologický postup
- uplatňovali v pracovních postupech nové techniky a metody
- uvědomili si význam celoživotního vzdělávání vzhledem k dynamice vývoje oboru

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do čtyř ročníků studia s dotací dvou hodin týdně. Látka je rozvržena do několika hlavních tematických okruhů – přehled materiálů využitelných v oboru a patřičné technologické postupy, dále scénická typologie zahrnující typy jevištních prostorů, prostorové požadavky a souvislosti, základní kompoziční pravidla pro uspořádání prostoru, základní znalost scénických osvětlovacích systémů, podrobná znalost divadelního fundusu. Probírány jsou také jednotlivé odbornosti v dekoračních dílnách (kašérna, malírna, truhlárna) a technologie, které se zde používají. Žáci si osvojují znalosti a dovednosti potřebné pro přípravu výroby i z hlediska organizace a řízení práce v dekoračních dílnách a respektují ekonomická hlediska i hlediska bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí.

Pojetí výuky

Organizační formou výuky je vyučovací hodina. Učitel podle struktury tematického celku volí vhodné vyučovací metody směřující k získání a prohloubení vědomostí a znalostí žáků. Vyučující využívá vzhledem k typu předmětu jako převládající formu výuky slovní výklad s případnými ukázkami. Důležitou metodou výuky je rovněž rozhovor a diskuse, které prolínají výkladem. Žáci se učí vyhledávat informace z různých informačních zdrojů. Další metodou výuky je problémové vyučování, kdy učitel formuluje konkrétní technologický problém a žáci jej na základě dosud získaných vědomostí samostatně řeší. Výuka může být doplňována odbornými exkurzemi.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Hodnotí se známkováním, důležité je i hodnocení slovní. Písemnou formou se kontroluje osvojení základních vědomostí a vybraných kompetencí, kde se posuzuje zejména pochopení technologických principů a souvislostí, znalost norem a předpisů. Ústní formou se hodnotí úroveň vědomostí a dovedností při řešení konkrétních technologických problémů, kde se posuzuje především správnost a funkčnost řešení, dodržení norem a tvořivý přístup k řešení. Ve slovních i písemných projevech je požadováno, aby žáci znali a používali správnou odbornou terminologii. Hodnotí se také grafická úprava zpracovávané technické dokumentace, včasné plnění zadaných úkolů, aktivita a iniciativa projevu v jednotlivých vyučovacích hodinách a samostatnost při řešení problémových úloh. Důležitou částí klasifikace žáka je i sebehodnocení a kolektivní hodnocení. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- je schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání
- má vytvořen pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládá různé techniky učení a umí si vytvořit vhodný studijní režim
- uplatňuje různé způsoby práce s textem a umí vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchá mluvený projev (především výklad a přednášku) a pořizuje si poznámky
- využívá ke svému učení různé informační zdroje

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy
- porozumí zadání úkolu a určí jádro problému, navrhne způsob řešení
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění zadaných úkolů, využívá zkušeností a vědomostí dříve nabytých
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi

Kompetence komunikativní

Žák:

- je schopen vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých pracovních situacích
- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a vhodně se prezentuje
- formuluje písemně i ústně své myšlenky srozumitelně, souvisle a jazykově správně, používá odbornou terminologii
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je připraven stanovovat si přiměřené cíle svého rozvoje osobního i odborného, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání, je schopen přijímat radu a kritiku
- umí si ověřovat získané poznatky a kriticky hodnotit různé názory

- je schopen pracovat v týmu, podněcuje práci týmu vlastními návrhy na řešení úkolů a odpovědně plní svěřené úkoly

Kompetence občanské

Žák:

- sdílí hodnoty demokratické společnosti, jedná v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje a podporuje hodnoty národní i světové kultury
- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném
- chápe význam ochrany životního prostředí
- uznává hodnoty života a má odpovědnost za vlastní život
- ctí spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví svého i ostatních

Kompetence pracovní

Žák:

- optimálně využívá svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a rozvoj své budoucí profesní kariéry
- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, celoživotnímu vzdělávání a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- vhodně komunikuje s potencionálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a profesní cíle
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumí podstatě podnikání, dokáže vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti

Kompetence matematické

Žák:

- je schopen funkčně využívat matematických dovedností
- správně používá a převádí měrné jednotky a měřítka
- provádí reálný odhad výsledku řešené úlohy
- umí číst a vytvářet různé formy grafického znázornění
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Kompetence využívat informační a komunikační technologie

Žák:

- umí pracovat s osobním počítačem, s jeho základním i speciálním programovým vybavením
- pracuje s informacemi z různých zdrojů s použitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák:

- disponuje základními technologickými znalostmi, vědomostmi dovednostmi a schopnostmi pro uplatnění v oboru
- umí volit nejvhodnější materiály a technologie pro daný úkol
- získané vědomosti a dovednosti aplikuje v dalších, zejména odborných vzdělávacích předmětech a v budoucím povolání
- chápe znalost technologie jako základní předpoklad práce v oboru
- uvědomuje si dynamičnost rozvoje oboru z hlediska zavádění nových technologií a technologických postupů a s tím související potřebu sledování vývojových trendů a celoživotního vzdělávání

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchovným procesem v předmětu technologie si žák utváří vztah k sobě samému i ostatním lidem, k občanskému prostředí, k normám a hodnotám. Žák je vybaven základní úrovní občanské gramotnosti s vědomím svých práv a povinností. Chápe a spolupodílí se na demokratickém uspořádání společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák chápe komplexnost a složitost vztahu člověka a životního prostředí. Využívá poznatků získaných v předmětu technologie ke správnému a bezpečnému zacházení s materiály a jejich odpady s ohledem na životní prostředí. Chápe nezbytnost postupného přechodu k trvale udržitelnému rozvoji společnosti.

Člověk a svět práce

Znalosti a dovednosti, které žák získá technologickým vzděláváním, uplatňuje nejen ve svém studiu, ale i později při výkonu povolání a na trhu práce. Přitom využívá též schopnosti spolupráce ve skupině, schopnosti přijímat a hodnotit cizí názory a stanoviska a zároveň obhájit své názory a postoje.

Informační a komunikační technologie

Žák je vybaven základní úrovní mediální gramotnosti, využívá moderní informační a komunikační technologie a je schopen vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáže analyzovat, správně interpretovat a používat získaná sdělení.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ je seznámen s termíny scénografie a technologie ▪ vnímá rozdíly mezi nimi a jejich vzájemný vztah	Úvod do předmětu	2
▪ orientuje se ve vývoji oboru ▪ chápe historické kontexty	Historie oboru	4
▪ uvědomuje si všechny významy slova "divadlo" ▪ zná odlišnosti divadelních institucí, žánrů a budov	Typy divadel	4
▪ odlišuje jednotlivé úseky a rozumí jejich nutné provázanosti	Organizační struktura divadla	4
▪ chápe proces tvorby od dramaturgického záměru až k derniéře	Vznik inscenace	4
▪ zná členění divadelního prostoru (jeviště, portál, provaziště, hlediště, používané stroje a jevištní mechanika) ▪ zná podmínky provozu základní jevištní mechaniky	Jeviště a hlediště	6
▪ je seznámen s výrobou dekorací a s příslušnými profesemi	Dílny	6
▪ zná vhodné materiály a jejich výhody a nevýhody	Materiály	2
▪ je seznámen s druhy dřevin, jejich vlastnostmi a jejich vadami	Dřevo	4
▪ orientuje se v problematice těžby a následného zpracování dřeva	Zpracování dřeva Řezivo	8

▪ orientuje se v materiálech s charakterem rostlého dřeva (řezivo, dýhy, překližky, laťovky) a v materiálech na bázi dřeva (dřevotřískové a dřevovláknité desky, ostatní aglomerované materiály) ▪ zná druhy řeziva a jejich využití ▪ zná základní způsoby ručního a strojního opracování dřeva a materiálů na bázi dřeva a jejich možnosti		
▪ zná zákonitosti dřevěných konstrukcí, pevné a rozebíratelné spoje ▪ volí a používá druhy spojů podle účelu a náročnosti namáhání materiálů ▪ deznámí se s konstrukcí plochých dekoračních dílů a postupy při jejich výrobě ▪ umí stanovit profily nosníků a výztuží s ohledem na odolnost jevištní konstrukce a splnění bezpečnostních předpisů	Dřevěné konstrukce	8
▪ zná jednotlivé položky divadelního fundusu a jeho použití	Fundus	4
▪ zná technologický postup výroby ▪ zná dřevěné fundusové praktikábly (rozměry, druhy, užití, skládání, podstavce, technologie výroby) rozměry a druhy praktikáblů	Terén	4
▪ zná technologický postup výroby způsob konstrukce ▪ chápe možnosti využití šikmy ve scénografii ▪ rozlišuje šikmu skládací a zájezdovou	Šikma	4
▪ zná technologický postup výroby, používané materiály a možnosti využití ▪ seznámí se s konstrukci pevných normalizovaných schodů ▪ seznámí se s různými druhy konstrukcí závěsných schodů ▪ zná způsob konstrukce schodů s ohledem na bezpečnost	Dřevěné chody	4

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ je seznámen s historií materiálu a jeho vlastnostmi ▪ zná základní způsoby zpracování papíru a jeho možnosti při využití v oboru ▪ zná veškeré využití papíru ve výrobním procesu	Papír Využití papíru	8
▪ je seznámen se všemi druhy kovů a jejich vhodností ve výrobě ▪ zná vše o těžbě železa a výrobě oceli a hliníku ▪ zná základní způsoby opracování kovů a jejich možnosti ▪ chápe princip spojování kovů pájením a svářením	Kovy Druhy kovů Opracování kovů	10
▪ zná profilové i plošné kovové polotovary	Kovové polotovary	4
▪ zná zákonitosti kovových konstrukcí, pevné a rozebíratelné spoje ▪ zná technologický postup výroby	Kovové konstrukce Terén Mosty	14
▪ zná technologický postup výroby, používané materiály a možnosti využití ▪ Seznámí se s různými druhy konstrukcí závěsných schodů ▪ Zná způsob konstrukce schodů s ohledem na bezpečnost	Kovové schody	4
▪ ze seznámen s historií materiálu a jeho vlastnostmi ▪ zná chemické postupy výroby plastů ▪ získá základní vědomosti o charakteru plastů a jejich využití ve scénické dekoraci ▪ orientuje se v možnostech použití různých druhů plastů ▪ zná různé obráběcí možnosti plastů a jejich využití	Plasty Druhy plastů a jejich užití	14

▪ zná různé obráběcí možnosti plastů (lisování, obrábění, tváření, lití, svařování) ▪ chápe princip výroby laminátů a lehčených hmot ▪ zná základní způsoby konstrukčního spojování plastů	Zpracování plastů	8
▪ chápe technologický proces lepení ▪ vyjmenuje základní druhy lepidel používaných v oboru ▪ umí podle materiálů zvolit druh lepidla a stanovit správnou technologii lepení	Lepidla Druhy lepidel a jejich využití	6

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ je seznámen s historií textilního materiálu a jeho vlastnostmi ▪ vyjmenuje základní druhy textilií a dekoračních materiálů používaných v oboru, zná původ jednotlivých textilií ▪ orientuje se v technologii jejich zpracování	Textilní materiály Druhy textilií a jejich výroba	16
▪ zná technologický postup výroby	Textilie v dekorační výrobě Koberce Prospekty Opony	6
▪ orientuje se v kašérských technikách a ve volbě vhodných materiálů ▪ seznámí se s různými druhy konstrukcí a technologických postupů při výrobě plastických dekoračních dílů ▪ zná zpracování t tvarovaných profilů – římsy, dveře, portály, sloupy, patky, hlavice, slohové prvky	Kašérské technologie Plastické dekorace	4
▪ orientuje se v malířských technikách a ve volbě vhodných barev	Malířské technologie Povrchové úpravy výrobků	4

▪ orientuje se v technologiích zpracování povrchu výrobku (broušení, tmelení, moření, bělení, nátěrové hmoty a jejich nanášení, dekorační nátěry) a jeho úpravy pro použití v dekoraci ▪ vyjmenuje druhy nátěrových hmot, charakterizuje jejich vlastnosti a jejich použití ▪ dbá na bezpečnost a hygiena práce při povrchových úpravách		
▪ je si vědom funkce nábytku v dekoraci ▪ zná jeho typologii a výrobu	Jevištní nábytek	2
▪ je si vědom funkce rekvizit v dekoraci ▪ zná jeho typologii a výrobu	Rekvizity	2
▪ je seznámen s historií scénického svícení ▪ zná všechny typy světelných zdrojů ▪ zná základní principy a způsoby osvětlování scény v divadle, filmu, televizi a alternativních jevištních prostorech ▪ orientuje se v základní osvětlovací technice a způsobech jejího využití	Scénické svícení	6
▪ je seznámen s historií ozvučení ▪ zná všechny komponenty ozvučovací techniky ▪ zná základní principy způsoby ozvučení hlediště a jeviště, orientuje se v ozvučovací technice a možnostech jejího využití	Ozvučení	6
▪ chápe principy a možnosti videoprojekce a zná příslušné zařízení ▪ vyjmenuje a popíše zařízení pro jevištní projekci ▪ orientuje se ve využití dalších speciálních efektů ▪ zná základní způsoby přípravy a provedení scénických efektů (zvukových, vizuálních atd.) a zásady bezpečnosti při provádění pyrotechnických a podobných efektů	Jevištní projekce Speciální efekty	6

▪ orientuje se v předpisech pro bezpečnost a hygienu práce v jevištním prostoru divadla, ve filmových ateliérech, televizních studiích a v alternativních ▪ orientuje se v bezpečnostních předpisech pro dekorační výrobu a provoz a v předpisech požární ochrany jevištních prostorech	Bezpečnost práce	4
▪ uvědomuje si důležitost finanční stránky výrobního procesu a následného provozu	Rozpočet	4
▪ je seznámen s historií filmu a televize ▪ je si vědom specifičnosti oboru a zná odlišnosti výroby od té divadelní	Film a televizní studio	8

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ je schopen vysvětlit termíny "scénografie" a "technologie" a jejich vzájemný vztah ▪ popíše jejich vývoj od antického divadla přes středověk, renesanci, barokní divadlo, A. Appiu a E. G. Craiga až k moderní scénografii současnosti	Scénografie a technologie	4
▪ je schopen vyjmenovat významy termínu "divadlo" ▪ rozlišuje divadelní žánry a různé divadelní instituce ▪ popíše možné divadelní prostory a jejich výhody a nevýhody	Divadlo, jeho význam a podoby	2
▪ chápe divadelní instituci jako živý organismus vyjmenuje jeho části od vedení přes umělecké soubory, umělecko-technický personál, provozní oddělení až po dílny. Popíše fungování divadla jak po celou sezónu tak i jednotlivý den	Fungování divadelní instituce	2

▪ popíše celou cestu inscenace od dramatického textu přes inscenační porady, výrobu, první čtené zkoušky, náznakové, technické, dekorační a generální zkoušky, premiéru, následné reprízy až k derniéře ▪ zná jednotlivé druhy zkoušek a jejich účel ▪ chápe potřebu koordinace výroby s požadavky inscenačního štábu, nutnost návaznosti jednotlivých přípravných výrobních operací ▪ chápe nutnost kvalitní spolupráce scénografa s režisérem a inscenátorským týmem	Tvůrčí proces divadelní inscenace Příprava, nastudování a výroba Koordinace výroby s požadavky inscenačního štábu Spolupráce scénografa s režisérem	2
▪ je schopen popsat divadlo kukátkového typu. ▪ rozlišuje, co je v hledišti určené pro diváky a co pro divadelní zaměstnance ▪ dokáže rozdělit jeviště na jednotlivé části (předscéna, meziportálový prostor, dolní a horní sféra) a popíše jejich zařízení a jejich funkci ▪ vyjmenuje profese podílející se na průběhu představení (jevištní mistr, stavěč dekorací, jevištní technik, technik provaziště, strojník, elektrikář, osvětlovač, zvukař, provozní rekvizitář, maskér, garderobiér, inspicient)	Divadlo kukátkového typu	2
▪ je schopen popsat výrobní proces dekorace a jaké podklady jsou potřeba k jeho zahájení ▪ vyjmenuje části dílenského provozu, jejich strojní zařízení a profese, které jsou jejich součástí ▪ popíše výrobní profese v dekorační výrobě a vysvětlí jejich práci (truhlář, malíř, kašér, čalouník, zámečník, krejčí, maskér, vlásenkář, výrobce rekvizit)	Proces výroby dekorace	2
▪ je schopen vyjmenovat všechny materiály vhodné k výrobě dekorací. Popíše jejich vlastnosti, výhody a nevýhody. Vysvětlí jejich nejvhodnější využití a jakým způsobem se zpracovávají. ▪ osvětlí jejich možnost recyklace. Uplatňuje ekonomická a ekologická hlediska při rozhodování o způsobu realizace výtvarného návrhu	Výrobní materiály	2

▪ je schopen popsat cestu stromu od semene až do dřevozpracujícího závodu ▪ dokáže rozdělit dřeviny na tvrdé, polotvrdé a měkké a popsat jejich využití ▪ vyjmenuje druhy řeziva (hráněné a deskové), dřevěné desky i na bázi dřeva	Dřevo	2
▪ je schopen detailně popsat výrobní proces dřevěné konstrukce (plochá kulisa, terén, šikma, schody). ▪ vyjmenuje vhodné dřeviny ▪ popíše pevné i rozebíratelné spoje a vysvětlí důležitost jejich použití	Dřevěné konstrukce	2
▪ je schopen představit historii papíru a jak ho získáváme ▪ vyjmenuje jeho druhy a jejich využití	Papír a jeho využití	2
▪ je schopen určit kovy vhodné k výrobě dekorací ▪ popíše jejich vlastnosti a způsob těžby s následujícím zpracováním ▪ vyjmenuje profilové, deskové polotovary a další	Kovy	2
▪ je schopen detailně popsat výrobní proces kovové konstrukce (plochá kulisa, terén, mosty, schody) ▪ popíše pevné i rozebíratelné spoje a vysvětlí důležitost jejich použití	Kovové konstrukce	2
▪ je schopen představit historii plastů a popíše chemické postupy jejich výroby ▪ rozdělí plasty na termoplasty a reaktoplasty ▪ uvede jejich vlastnosti a způsoby jejich úprav. Zmíní problematiku jejich recyklace	Plasty	2
▪ uvede možnosti využití plastů ve výrobě dekorací ▪ popíše možnosti 3D tiskáren	Využití plastů	2

▪ je schopen představit historii textilu a popíše výrobní proces od vlákna až k tkanině či plsti ▪ rozdělí textilie dle jejich původu. Uvede jejich vlastnosti	Textilní materiály	2
▪ uvede možnosti využití textilu ve výrobě dekorací (koberce, opony, vykrytí, prospekty, kostýmy atd.)	Využití textilu	2
▪ uvede všechny možné spoje materiálů (dřevo, kov, papír, plast a textil) používané ve výrobě dekorací ▪ popíše způsoby spojování dvou různých materiálů ▪ vyjmenuje základní druhy lepidel a jejich vlastnosti	Konstrukční spoje a lepidla	2
▪ je schopen popsat výrobní postupy používané v kašérských a malířských dílnách. Vysvětlí důvody proč používáme "kašírku" a jaké má mít vlastnosti, ▪ vyjmenuje druhy barev a laků i s jejich vlastnostmi	Kašérské a malířské technologie	2
▪ je schopen vysvětlit nezaměnitelnou funkci nábytku a rekvizit ve scéně. Ovládá jejich typologii a případné postupy jejich výroby	Nábytek a rekvizity	2
▪ vysvětlí princip světla ▪ je schopen popsat historii oboru scénické svícení a jeho funkci ve scénografii. Popíše, jak vzniká během zkoušek ▪ vyjmenuje možné světelné zdroje (konvenční i inteligentní) i s jejich vlastnostmi	Scénické svícení	2
▪ vysvětlí princip zvuku ▪ je schopen popsat historii oboru scénické ozvučení a jeho funkci ve scénografii, popíše, jak vzniká během zkoušek ▪ vyjmenuje možné zvukařské komponenty. Vysvětlí pojmy "scénická hudba", "ruchy" a "echo"	Scénické ozvučení	2
▪ Je schopen popsat vývoj využití videa v divadle (od E. F. Buriana přes Laternu Magiku až do současnosti) ▪ popíše technické vybavení používané k projekci	Video a speciální efekty	2

▪ popíše možnosti videomappingu ▪ vysvětlí, jak vzniká na jevišti kouř, mlha, déšť a sníh		
▪ je schopen popsat zásady bezpečnosti v dílnách i v jevištním provozu. Vyjmenuje protipožární prvky ▪ popíše, jak probíhá evakuace hlediště ▪ popíše zásady první pomoci	Bezpečnost práce	2
▪ je schopen rozlišit financování státního, městského, soukromého a amatérského divadla ▪ vysvětlí, co vše obnáší rozpočet inscenace a dokáže vytvořit rozpočet výroby dekorace	Financování a rozpočet	2
▪ je schopen popsat historii filmu a televize ▪ vysvětlí zásadní rozdíly mezi divadlem a filmem a z toho plynoucí odlišné požadavky na dekoraci, vysvětlí jejich vzájemnou provázanost	Film a televize	2
▪ osvojí si rétorické schopnosti a dokáže si připravit osnovu odpovědi	Příprava k maturitní zkoušce	10

Scénické konstrukce – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	9 / 294
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučovacího předmětu scénické konstrukce je seznámit žáky s obvyklými postupy při konstrukčním řešení scénického prostoru, scénických dekorací, jejich prvků a detailů, a naučit je vytvářet technologickou a technickou dokumentaci s ohledem na zvolený materiál, technologii a zamýšlený způsob využití. V rozpisu učiva jsou zahrnuty i základní informace o konstrukci loutek a specifických loutkového divadla. Učivo předmětu má těsné vazby k obsahovým okruhům Technologická příprava a Návrhová a realizační tvorba. V širším smyslu souvisí i s oblastmi přírodovědného vzdělávání, ekonomického vzdělávání a vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu scénické konstrukce směřuje k tomu, aby žáci:

- znali typologii, funkční požadavky a normalizované rozměry prvků jevištního fundusu
- znali druhy konstrukčních spojů používaných ve scénických konstrukcích v různých materiálech a pro různé účely
- chápali základní pojmy statiky, znali obvyklé způsoby dimenzování součástí scénických konstrukcí v různých materiálech
- uměli vypracovat podle výtvarného návrhu konstrukční a technologickou dokumentaci
- byli schopni řešit samostatně nebo v týmu konstruktérské úkoly v oblasti scénické tvorby
- byli schopni navrhnout optimální technologická a konstrukční řešení pro realizaci scénické stavby, jejích částí, prvků a detailů
- orientovali se ve specifických konstrukcí pro divadlo, film, televizi a alternativní scénické prostory
- orientovali se v základech konstrukce loutek a specifických jednotlivých druhů loutkového divadla
- byli schopni logicky uvažovat, analyzovat a řešit konstrukční problémy
- vyhledávali informace z různých informačních zdrojů, dokázali je zpracovávat, interpretovat, využívat a zaujímat k nim vlastní stanoviska a názory
- ovládali konstruování výkresové dokumentace v CAD programech

Charakteristika učiva

Výuka má povahu jak vědomostní, tak (a to převážně) odborně praktickou. Její nepominutelnou složkou je výklad, který vždy předchází řešení konkrétního úkolu. Žák je veden k tvůrčímu přístupu, k samostatnosti při práci a rozvíjení vlastních myšlenek a nápadů, samozřejmě při znalosti obvyklých postupů a dodržení technologických a bezpečnostních požadavků. Žáci si osvojují pečlivost, přesnost a odpovědnost při řešení a zpracování zadaných úkolů. K žákům je přistupováno individuálně a jejich práce je pedagogem průběžně korigována. Výuka probíhá v odborných učebnách a ateliérech. Tematické celky jsou řazeny tak, aby v časové návaznosti byly získané vědomosti využívány při výuce praktických cvičení a navrhování. Výuka je doplněna praktickými ukázkami z odborných publikací a odbornými exkurzemi do divadel, filmových ateliérů a televizních studií.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy. Práce žáků v hodině je vyučujícím průběžně korigována, žák je upozorňován na nedostatky, na případná úskalí při realizaci v materiálu, a je mu poskytnuta rada k odstranění nedostatků a překonání případných problémů. Průběžné hodnocení se provádí známkováním za splnění jednotlivých zadaných úkolů, s přihlédnutím ke kvalitě zpracování a správnosti provedení. Pro ověření získaných teoretických znalostí může být zařazeno ústní zkoušení nebo test. Doplňujícím prvkem je hodnocení aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí být aritmetickým průměrem jednotlivých dílčích hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov apod.), pořizuje si samostatně poznámky
- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a v budoucím povolání
- rozumí zadání úkolu, určí jádro problému, získává informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení (popř. varianty řešení) a zdůvodňuje jej, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených, psaných i grafických a vhodně se prezentuje
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností

- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná podle zásad trvale udržitelného rozvoje
- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učí se používat nové aplikace
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žák:

- pracuje s výtvarnými návrhy a umí podle nich vypracovat technickou dokumentaci
- vypracovává dílčí nebo komplexní konstrukční a technologickou dokumentaci pro zhotovení scénické stavby nebo její části, scénického prvku a detailu
- klade důraz na estetický vzhled jevištní konstrukce a přistupuje k práci tvořivým způsobem
- sleduje nové trendy v oblasti konstrukce a technologie scénické tvorby
- chápe specifika scénických konstrukcí v divadle, filmu a televizi i v alternativních scénických prostorech
- orientuje se v základech konstrukce divadelních loutek a specifičnosti scénického prostoru v hlavních typech loutkového divadla
- dodržuje stanovené normy (standardy) a předpisy související se scénickými konstrukcemi a stavbami
- dbá na ekonomičnost, účelnost a bezpečnost scénických konstrukcí a staveb
- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- dokáže efektivně hospodařit s finančními prostředky
- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a schopnost morálního úsudku, hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností, a byli kriticky tolerantní, dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat pro své různé potřeby.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k pochopení souvislostí mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, k respektování principů udržitelného rozvoje, k pochopení vlastní odpovědnosti za své jednání, k pochopení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam vzdělání a celoživotního učení, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře, uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech a o vzdělávací nabídce a posuzovali je z hlediska svých předpokladů a profesních cílů, chápali aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů, naučili se pracovat s příslušnými právními předpisy.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu budoucího povolání, uměli používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání, uměli pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ rozumí základním statickým pojmům ▪ chápe požadavky na odolnost konstrukce proti různým druhům namáhání ▪ zná bezpečnostní požadavky na scénické konstrukce	**1.** Základní statické pojmy Pružnost a pevnost Napětí a deformace Namáhání tahem a tlakem, ohybem a krutem, střižné namáhání Statické a dynamické namáhání konstrukce Bezpečnost scénických konstrukcí	3

▪ rozlišuje různé druhy nosníků podle jejich účelu a určení ▪ zná obvyklé dimenze jednotlivých konstrukčních dílů s ohledem na předpokládané namáhání ▪ zná požadavky na konstrukční spoje, umí je správně volit a dimenzovat ▪ zná zásady zhotovování technické dokumentace scénických konstrukcí a její náležitosti	**2.** Druhy nosníků Dimenzování nosníků s ohledem na předpokládané namáhání Požadavky na konstrukční spoje Volba a dimenzování konstrukčních spojů Technická dokumentace ve scénické praxi	3
▪ vyjmenuje druhy spojů používaných v dřevěných jevištních konstrukcích ▪ umí nakreslit jednotlivé konstrukční spoje	**3.** Spoje ve dřevěných konstrukcích Pevné a demontovatelné spoje Lepené spoje Rohové spoje (přeplátování, čep a rozpor, ozuby – 3x výkres) Středové spoje a spoje tvaru T (výkres) Délkové nastavování (výkres) Spoje na kolíky Spoje plošného materiálu	9
▪ nakreslí konstrukci jednoduchého plochého dekoračního prvku	**4.** Rámové dekorační prvky (výkres)	6
▪ zná konstrukci fundusových praktikáblů a jejich normalizovanou stavebnici ▪ nakreslí konstrukci dřevěného fundusového praktikáblu	**5.** Dřevěný fundusový praktikábl (výkres) Rozměry, konstrukce, skládání Fundusová stavebnice Nestandardní prvky fundusové stavebnice	12
▪ zná konstrukci fundusových pevných schodů (dvojschod, trojschod apod.) ▪ nakreslí konstrukci pevného fundusového trojschodu	**6.** Pevné fundusové schody Konstrukce, výšky (výkres)	12
▪ zná konstrukci dřevěné fundusové šikmy ▪ nakreslí konstrukci dílu dřevěné fundusové šikmy	**7.** Dřevěná fundusová šikma (výkres)	6

▪ zná zásady konstrukce plochých rámových dekorací ▪ nakreslí konstrukci dílu dřevěné ploché dekorace	**8.** Plochá dekorace Dimenzování, zavětrování	6
▪ vyjmenuje používané kovové spojovací prvky ▪ zná způsoby spojování dílů kovových konstrukcí ▪ zná požadavky na svařované konstrukce ▪ zná používané profily a jejich obvyklé dimenzování ▪ zná způsoby konstrukce pochozích překladů a mostů	**9.** Kovové spojovací prvky Spoje a spojovací součásti kovových konstrukcí Kovové svařované konstrukce Profily, dimenzování	12
▪ orientuje se v jednotlivých druzích loutkového divadla ▪ orientuje se v problematice maňáskového divadla ▪ zná způsoby konstrukce maňáska	**10.** Základy konstrukce loutek Maňáskové divadlo (scéna, loutky, vhodnost užití, jevištní čas, hra s rekvizitou, vybavení herců) Jeviště pro maňáskové divadlo Konstrukce maňáska	6
▪ orientuje se v problematice marionetového divadla ▪ chápe princip a požadavky na konstrukci a pohyblivost marionety na drátě ▪ chápe princip a požadavky na konstrukci a pohyblivost marionety na nitích ▪ nakreslí konstrukci jednoduché marionety	**11.** Marionetové divadlo (historický vývoj, scéna, loutky, způsoby vedení) Marioneta na drátě (výkres) Vahadlo marionety na drátě Funkce pomocných nití, hra s rekvizitou, marioneta s mečem a další triky Marioneta na nitích (materiály, vyvážení, navázání) Vahadlo marionety na nitích Loutky čtyřnohých zvířat, horizontální vahadlo	15
▪ orientuje se v problematice javajkového divadla ▪ chápe rozdílnost dvou hlavních typů konstrukce javajek (s nesenou hlavou a s neseným tělem)	**12.** Javajkové divadlo (vývoj, scéna, loutky, vhodnost užití, vybavení herců) Javajka s nesenou hlavou Javajka s neseným tělem	6
▪ orientuje se v problematice stínového divadla ▪ chápe princip čínské stínohry ▪ chápe princip francouzské stínohry	**13.** Stínové divadlo (vývoj, scéna, loutky, vhodnost užití) Čínská stínohra (konstrukce loutek, dekorační prvky)	6

	Francouzská stínohra (uspořádání jeviště, světelné zdroje, konstrukce loutek, přední a zadní projekce, osvětlení více zdroji) Míchání barevných světel Proměnné loutky a dekorace Užití stínohry na činoherním jevišti	
▪ orientuje se v problematice černého divadla ▪ chápe principy, na jejichž základě černé divadlo funguje ▪ chápe jev luminiscence a jeho využití v divadelní praxi	**14.** Černé divadlo (vývoj, scéna, osvětlení, loutky, vhodnost užití, vybavení herců) Užití luminiscence Zdroje UV světla Užití principů černého a luminiscenčního divadla na činoherní scéně	3

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ zná bezpečnostní parametry a standardy jevištních schodišť ▪ zná používané materiály ▪ rozumí konstrukci jednotlivých typů ▪ zná spojovací materiály a způsoby montáže ▪ umí narýsovat technickou dokumentaci	Schody a schodiště Schody pevné a závěsné Schody dřevěné a kovové Schody šikmé a točité	18
▪ umí využít prvky scénického fundusu ▪ řeší použití atypických scénických prvků ▪ zná používaná měřítka v konstrukční dokumentaci	Scénický terén Využití typizovaných prvků Použití atypických prvků Používaná měřítka	15
▪ zná zásady volby konstrukčních materiálů ▪ zná obvyklé řešení okenních otvorů a dveří ve scénické dekoraci ▪ umí narýsovat výkresovou dokumentaci	Rámová dekorace s dveřmi a oknem Konstrukční řešení Požívané materiály	21

▪ zná materiálové možnosti při výrobě plastických prvků ▪ řeší konstrukci plastických prvků, profilů ▪ umí zvolit povrchovou úpravu ▪ umí narýsovat výkresovou dokumentaci	Plastický scénický prvek Konstrukce prostorových prvků Profily	9
▪ zná typy scénických vozů a jejich obvyklá konstrukční řešení ▪ umí volit vhodné profily a materiály ▪ orientuje se v nabídce technických součástek (kola, ložiska apod.)	Scénický vůz Konstrukční řešení Profily Materiály Technické součásti	6
▪ zná používané typy scénických točen ▪ zná jejich konstrukční řešení a používané materiály ▪ zná bezpečnostní požadavky pro provoz scénické točny	Scénické točny Zabudovaná točna Rozebíratelná točna Mobilní točna	9
▪ rozlišuje základní typy překladů a mostů ▪ zná možnosti jejich použití v kombinaci s praktikábly, schody a dalšími prvky ▪ zná konstrukční řešení a materiály ▪ zná bezpečnostní požadavky na překlady a mosty	Překlady a mosty Využití ve scénické stavbě Konstrukční řešení Materiály Bezpečnostní požadavky	9
▪ umí vypracovat výkresovou dokumentaci (půdorys a řez) podle platných norem ▪ volí vhodné materiály a spojovací prvky	Příprava realizace scénických projektů	15

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ rozlišuje druhy jevištních opon a portálů	Portály Opony Konstrukční výkres	12
▪ rozlišuje typy závěsů dekorací	Jevištní strop Zavěšení dekorace Konstrukční výkres	12

▪ rozlišuje možnosti dekorací podle funkce	Okna, rámy, dveře Slohy a stylizace Konstrukční výkres	12
▪ stylizuje scénické prvky dekorace v různých materiálech	Prostorové scénické prvky Druhy materiálů pro dekoraci Konstrukční výkres	12
▪ charakterizuje alternativní scénické konstrukce	Nedivadelní scénografie Prvky loutkové scény v jevištní dekoraci Divadlo na divadle Konstrukční výkres	9
▪ předvede použití konstrukčních typologických prvků ve scéničnosti a divadelnosti	Samostatné rozkreslení scénických obrazů Využití jevištní typologie Konstrukční výkres	9
▪ je schopen vyjádřit možnosti a variabilnost inscenace v konstrukčním zpracování	Konstrukční výkresy pro realizaci včetně finanční rozvahy	3
▪ umí vytvořit technický výkres navržené scénické dekorace v půdorysu a řezu konkrétního divadla ve zvoleném měřítku	Výkres scénické dekorace v půdorysu a řezu	21

Navrhování – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	14 / 448
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Učivo předmětu navrhování má komplexní charakter, zahrnující přípravu žáka pro výkon tvůrčích a realizačních činností v oboru. Vyučovací předmět navrhování poskytuje žákům potřebné vědomosti a dovednosti v oblasti speciálních metod návrháře, potřebné pro účelné výtvarné řešení scénických prostorových kompozic, návrhů jevištních detailů a doplňků. Předmět navrhování rozvíjí vlastní tvořivou aktivitu žáků a vede je k samostatnému řešení zadaného úkolu. Rozvíjí tvůrčí aktivitu a individuální invenční schopnosti žáků. Vede žáky k orientaci v oblasti historického i současného projevu ve scénické tvorbě. Pozornost je rovněž věnována rozvoji dovedností komunikovat s pracovními partnery a potencionálními režiséry. Obsahový okruh je provázán s oblastmi vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, těsné vazby má s obsahovými okruhy technologická příprava a umělecko-historická a výtvarná příprava. Důležitý aspekt výuky tvoří procvičování základů dramatického uvažování spojeného s dramatickým textem.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu navrhování směřuje k tomu, aby žáci:

- prakticky ovládali zásady plošné i prostorové kompozice
- znali a prakticky uplatňovali zásady a druhy perspektivního zobrazování
- znali a prakticky uplatňovali zásady pravoúhlého promítání a zobrazování konstrukčních prvků
- chápali vztah mezi uvažovaným materiálem a jeho výtvarnými a výrazovými možnostmi
- získali schopnost správného konstrukčního zpracování hlavních i pomocných konstrukcí
- uplatňovali nové netradiční myšlenky, metody a výtvarně technické prostředky
- dokázali vytvářet prostorové a stylizační studie jevištního prostoru
- využívali typologie fundusových prvků dekorace
- uměli aplikovat historické slohové prvky a stylizovat je
- byli schopni výtvarně navrhnout a zpracovat prostředí interiéru, případně exteriéru
- byli schopni vytvořit jednoduchou dramatickou situaci s ohledem na vztahy ve scénickém prostoru
- znali možnosti světelných prvků efektů v jevištním nebo ateliérovém prostoru

- byli schopni navrhnout a zpracovat dekoraci pro alternativní netradiční prostor
- dokázali připravit pro výtvarný návrh finanční rozvahu
- využívali informační, komunikační technologie a vizualizační technologie (počítačové programy pro 2D a 3D programy)
- znali a správně používali odborné oborové názvosloví
- byli schopni komunikovat s výrobními složkami a se zadavatelem výtvarného díla
- uměli přijmout a zohlednit připomínky a kritiku své práce režisérem, choreografem, herci, realizátory ve výrobě apod.
- dokázali využívat získaných kompetencí v dalším studiu a následné praxi

Charakteristika učiva

Učivo tohoto předmětu má teoreticko-praktický charakter. Obsah předmětu zahrnuje přípravu na designérskou a tvůrčí činnost v oblasti realizace scénického prostoru pro divadlo, případně film, televizi a alternativní projekty. Výuka předmětu navrhování je zaměřena na soustavné praktické seznamování žáků s tvořivým uplatňováním estetických principů a zásad v oblasti scénografie a na rozvíjení a praktické využití znalostí, získaných studiem předmětů technologie a scénické konstrukce. Obsah předmětu je především zaměřen na výtvarně-dramatické uvažování. Tato zadání zohledňují elementární scénickou technologii.

Pojetí výuky

Výuka má povahu jak vědomostní, tak (a to převážně) odborně praktickou. Žák je veden k tvůrčímu přístupu k zadanému úkolu, k samostatnosti při práci a rozvíjení vlastních myšlenek a nápadů. Žáci si osvojují pečlivost, přesnost a odpovědnost při řešení a zpracování zadaných úkolů. K žákům je přistupováno individuálně a jejich práce je pedagogem průběžně korigována. Výuka probíhá v odborných učebnách a ateliérech. Tematické celky jsou řazeny tak, aby v časové návaznosti bylo možné návrhy realizovat při výuce praktických cvičení. Učivo je rozděleno do třetího a čtvrtého ročníku.

Stěžejním tématem a motivem výuky je scéničnost a divadelnost. Propojení a návaznost témat spolu velmi úzce souvisí v textech divadelních her (inscenací). Předmět navrhování se nejprve zaobírá tvorbou vizuálního zpracování dramatické situace a posléze se zabývá tématem inscenace jako celku, kdy je téma (motiv, obsah) hry posunováno v prostoru a propojeno historií, časem, dějem, osobami a zápletkami. V inscenaci se řeší více témat dohromady, neoddělují se od sebe.

V závěru prvního pololetí je zařazena klauzurní práce, která shrnuje učivo za příslušné období. Žák ji zpracovává samostatně v dané časové dotaci. Klauzurní práce je hodnocena odbornou komisí. Konkrétní téma práce je zadáno tak, aby umožňovalo srovnání s ostatními obory ve škole. Tyto práce jsou následně vystaveny pro veřejnost a tím je žákům umožněno sebehodnocení vlastních výsledků ve srovnání se spolužáky i s pracemi žáků jiných oborů a ročníků. Součástí výuky je v závěru třetího ročníku krajinářský kurz v plenéru. Výuka je doplněna praktickými ukázkami z odborných publikací, návštěvami výstav a galerií, odbornými exkurzemi do divadel, filmových ateliérů a televizních studií a osobním příkladem.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy. Práce žáků v hodině je vyučujícím průběžně korigována, žák je upozorňován na nedostatky, na případná úskalí při realizaci v materiálu, a je mu poskytnuta rada k odstranění nedostatků a překonání případných problémů. Průběžné hodnocení se provádí známkováním za splnění jednotlivých zadaných úkolů, s přihlédnutím ke kvalitě a kreativitě, množství odevzdaných prací, správnosti provedení a jejich úplnosti, k jejich adjustaci, žáci jsou vedeni k prezentaci svých prací na profesionální úrovni. Práce žáku jsou vystaveny v ateliéru a ti tak mají možnost vzájemně porovnat a zhodnotit svou práci ve vztahu k ostatním. Součástí hodnocení za první pololetí je výsledek klauzurní práce. Doplňujícím prvkem je hodnocení domácích prací, aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí být aritmetickým průměrem jednotlivých dílčích hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim
- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a v budoucím povolání

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- uplatňuje při řešení problému různé metody myšlení (logické, matematické a empirické) a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, pěstuje komunikační schopnosti v cizím jazyce tak, aby byl schopen používat odbornou terminologii ve svém oboru
- umí přijmout a zohlednit připomínky a kritiku své práce režisérem, choreografem, herci, realizátory ve výrobě apod.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, dokáže přijímat radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů
- akceptuje názory druhých
- je schopen komunikovat s výrobními složkami a se zadavatelem výtvarného díla

Kompetence občanské

Žák:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim pozitivní vztah

Kompetence pracovní

Žák:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- vhodně komunikuje s potencionálními zaměstnavateli a spolupracovníky, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Kompetence matematické

Žák:

- pracuje s perspektivou, geometrickými tvary, zvětšováním, zmenšováním, měřítkem
- rozvíjí logické matematické myšlení a prostorovou představivost
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích, při řešení svých profesních úkolů v interiéru i exteriéru

Kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi

Žák:

- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak využitím celosvětové sítě internet
- sleduje výsledky práce profesionálů v oboru
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím
- sleduje odborné publikace, knihy, časopisy, noviny, fotografie, navštěvuje výstavy, galerie, muzea, divadla, sleduje filmovou a televizní tvorbu
- je mediálně gramotný

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou stimulováni k takovým osobním vlastnostem, které vedou k dobrému fungování a upevňování demokratické společnosti. To znamená k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami při zásadách přátelského chování k sobě navzájem, ochotě komunikovat a uznat odlišný názor spolužáka a práva druhých na svobodné vyjádření. Žáci se orientují v problematice sociálních vztahů a rozdílů.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k pochopení důležitosti posuzování použitých materiálů z ekologických hledisek (recyklovatelnost, odbouratelnost), k šetření materiály a energií. Žáci jsou seznámeni s důležitostí udržení kvality životního prostředí a důležitostí jednání podle zásad trvale udržitelného rozvoje.

Člověk a svět práce

Žáci získávají dovednosti související s jejich uplatněním ve světě práce, vidí význam kolektivní činnosti a orientují se při uplatňování pracovních práv. Jsou vedeni ke schopnosti spolupráce ve skupině, schopnosti přijímat a hodnotit cizí názory a stanoviska a zároveň obhájit své názory a postoje. Žáci se umí orientovat se ve smlouvě o dílo a v problematice ochrany autorského práva k výtvarnému dílu.

Informační a komunikační technologie

Žáci umí samostatně vyhledávat informace, posuzovat je, třídit a používat. Využívají moderní informační a komunikační technologie a jsou schopni vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáží analyzovat, správně interpretovat a využívat získaná sdělení.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ umí vysvětlit pojem dramatické situace ▪ je schopen nakreslit a v čase rozfázovat jednoduchou dramatickou situaci ▪ v návrhu ovládá práci s barvou, světlem a atmosférou	Dramatická situace	14
▪ je schopen rozvíjet dramatickou situaci v daném prostoru ▪ je schopen formovat samotný prostor vlivem dramatické situace ▪ umí pracovat se škálou výtvarných prostředků, aby vyjádřil jednotlivé prvky ve scénickém návrhu	Kompozice reálného prostoru transformovaná do divadelní reality	28
▪ umí řešit dramatickou situaci na základě literárního textu na blíže nespecifikovaném divadelním jevišti („black box“), je schopen různých variant řešení ▪ hledá a využívá inspirační zdroje ▪ umí vyjádřit osvětlení v abstraktním černém prostoru ▪ umí nakreslit a namalovat prvky ve scénickém návrhu dokáže vysvětlit a obhájit formální náležitosti a obsahovou stránku vlastního díla ▪ je schopen konfrontovat svou koncepci a návrh s potencionálním režisérem	Kompozice jevištního prostoru	56
▪ je schopen řešit proměny divadelního jevištního prostoru v závislosti na požadavcích dramatické situace ▪ umí využít všeobecně používané jevištní technologie (točna, divadelní tahy, propadla…) v konkrétním divadelním prostoru, ▪ seznamuje se s typologií scénické dekorace ▪ využívá výtvarné a výrazové možnosti jednotlivých technik, technologií a materiálů ▪ je schopen jednoduché vizualizace ve 3D modelovacích programech	Proměny jevištního prostoru	84

▪ je schopen formovat dramatickou postavu v závislosti na požadavcích dramatické situace ▪ je schopen kresby figury v kostýmu a pohybu ▪ umí vhodně použít a nakreslit jednotlivé kostýmní prvky, včetně detailů	Divadelní kostým	21
▪ umí pojmenovat rozdíly scénického prostředí pro divadlo, film a televizi	Scénický prostor pro film a televizi	14
▪ orientuje se v historickém vývoji scénického prostoru ▪ zná hlavní představitele české i světové scénografie a jejich tvorbu	Historický vývoj jevištního prostoru a dějiny scénografie	21

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ umí pracovat s prostorem a časem ▪ umí využít potenciálu dramatického svícení	Dramatická situace ve scénickém prostoru	35
▪ samostatně analyzuje zadaný úkol, jasně formuluje výtvarnou myšlenku a obsahovou náplň výtvarného záměru, obhájí zvolené řešení ▪ je schopen samostatného rozhodování o zvolené variantě řešení, od prvotních skic až po finální návrh ▪ je schopen vytvořit dramatickou situaci na základě dramatického textu/ scénáře ▪ řeší výtvarnou koncepci ucelené prostorové kompozice ▪ je schopen 3D vizualizace v PC programu	Komplexní zpracování scénografického návrhu	63
▪ seznamuje se i s jinými typy divadel než klasické kukátkové divadlo (např. site-specific a jiné nedivadelní prostory) ▪ je schopen návrhu pro dekoraci v nedivadelním prostoru ▪ samostatně experimentuje při řešení úkolu, uplatňuje netradiční myšlenky a metody práce	Alternativní prostor	49

▪ maturitní práce ▪ je schopen samostatné návrhové i realizační tvroby ▪ uplatňuje při tvorbě výtvarného návrhu technologická, výrobní a ekonomická hlediska jeho realizace ▪ vhodným způsobem prezentuje koncepční záměr a návrh jeho výtvarného řešení, profesionálně vystupuje	Samostatný návrh scénického projektu	63

Základy animace – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	5 / 170
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět základy animace seznamuje žáky teoreticky i prakticky se základními principy animovaného filmu a počítačových animací. Vzdělávání je zaměřeno převážně prakticky, vybavuje žáky vědomostmi a dovednostmi z oblasti specifických postupů práce výtvarníka v animované tvorbě. Rozvíjí tvůrčí aktivitu a individuální invenční schopnosti žáků. Vede žáky k orientaci v historickém vývoji i současných trendech animované tvorby pro děti, jak klasickým způsobem (snímání okénko po okénku) tak i s využitím výpočetní techniky.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu základy animace směřuje k tomu, aby žáci:

- získali základní přehled o historickém vývoji animované tvorby
- získali výtvarnou představivost a cítění pro kompozici nejen v prostoru ale i v čase
- orientovali se v klasických metodách loutkového filmu
- orientovali se v principech tvorby kresleného, ploškového filmu a pixilace
- orientovali se v principech tvorby počítačových animací
- vytvořili si vlastní kultivovaný výtvarný názor, dokázali jej prezentovat a obhájit
- využívali prostředky informačních a komunikačních technologií, byli schopni pracovat s informacemi a získávat informace z otevřených zdrojů
- dokázali využívat získaných kompetencí v dalším studiu a následné praxi

Charakteristika učiva

Studium je zaměřeno na poznání základních principů animované tvorby, od klasického kresleného a loutkového filmu snímaného okénko po okénku, přes poloplastické loutky, ploškový a papírkový film až k počítačové animaci. Ve výuce je důležité dbát na upevňování mezipředmětových vztahů – zvláště k předmětům navrhování, počítačová grafika, technologie, figurální kreslení, modelování a tvarování.

Pojetí výuky

Výuka má jak povahu vědomostí, tak odborně praktickou. Žákům jsou zprostředkovány základní informace o jednotlivých typech animované tvorby a jejich specifikách, z nichž k vybraným technikám je následně přistupováno prakticky. Žák je veden k tvůrčímu přístupu k zadanému úkolu, k samostatnosti při práci a rozvíjení vlastních myšlenek a nápadů. Žáci si osvojují zručnost a pečlivost při řešení a zpracování zadaných úkolů. K žákům je přistupováno individuálně a jejich práce je pedagogem průběžně korigována. Pedagog dbá na dodržování správných pracovních návyků, postupů a vyjadřování. Výuka probíhá formou odborného výkladu a následných praktických cvičení ve specializované učebně. Vzhledem k tomu, že tvorba animací, klasických i počítačových, je velmi náročná na čas, je praktické práci věnováno z hodinové dotace předmětu maximum.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky při plnění zadaných úkolů. Hodnotí se známkováním, ale důležité je i hodnocení slovní. Samostatná práce žáků v hodinách je vyučujícím průběžně korigována, žák je upozorňován na nedostatky a je mu poskytnuta rada k jejich napravení. Důležitou částí klasifikace žáka je i sebehodnocení a kolektivní hodnocení. Výsledná známka není aritmetickým průměrem jednotlivých známek v průběhu pololetí. Hodnocení učitelem, zaznamenané na pololetním a závěrečném vysvědčení, je prováděno na základě soustavné práce žáka v hodině i mimo ni. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků, aktivního přístupu k výuce a dobrovolných aktivit v rámci vyučovacího předmětu. Při hodnocení je umožňováno porovnání s výsledky spolužáků a tím i příležitost k sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Cílem vzdělávání v předmětu je dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které poskytnou žákům základní orientaci v animované tvorbě. Nezbytné je u nich rozvíjet výtvarný a estetický cit odpovídající konkrétním potřebám daného oboru. Základy animace žáka učí soustředěné a samostatné práci při řešení zadaných konkrétních úkolů. Při výuce se žák učí převádět statické vyjádření (kresbu, loutku, objekt) do podoby dynamické, přičemž získává jednak základní vědomosti o principech animace, jednak schopnost výtvarného myšlení v čase. Žáci hodnotí výsledky své práce, tím se učí realisticky posoudit své výsledky v porovnání s ostatními a nahlédnout dosažený pokrok (sebehodnocení), učí se hodnotit vlastní i cizí práci, vyslovovat a snášet věcnou kritiku a přijmout hodnocení dosažených výsledků od učitele i spolužáků.

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, zná možnosti svého dalšího vzdělávání – zejména v oboru a v praxi. V hodinách základů animace žák pracuje formou menších projektů. Při nich se učí porozumět úkolu, navrhnout více variant řešení, vybrat tu nejvhodnější a svou volbu zdůvodnit a prakticky realizovat. K tomu využívá techniku podle zadaného tématu. Uplatňuje tak vlastní kreativitu a rozvíjí schopnost samostatného myšlení. Časová náročnost tvorby animací, byť velmi kratičkých, pěstuje u žáka schopnost koncentrace a cílevědomou trpělivost.

Kompetence k řešení problémů

Žák nabývá schopnosti soustředit se na určitý problém a jeho komplexní výtvarné a technické řešení. Učí se zodpovědnému přístupu k zadanému úkolu. Využívá odbornou literaturu a další zdroje informací. Volí nejvhodnější prostředky a způsoby pro splnění úkolu a orientuje se v různých metodách a myšlenkových operacích. Využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. Při animátorské práci se žák učí přenášet své výtvarné představy do vizuálního obrazu měnícího se v čase. Zároveň musí být schopen slovně zformulovat a vysvětlit, jaký byl jeho výtvarný záměr.

Komunikativní kompetence

Žák umí pracovat jak individuálně tak i v týmu, účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přijímá hodnocení výsledků svého snažení od jiných lidí a je schopný vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých pracovních i životních situacích. Při týmové práci se žák učí vnášet a obhajovat vlastní návrhy řešení, zvažovat návrhy druhých, věcně a nekonfliktně komunikovat ve skupině. Během samostatného řešení úkolu si žák stanovuje cíle a priority, učí se rozvrhnout si práci a odpovědně plnit zadané úkoly.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti, schopnosti vlastního úsudku. Žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, dokáže přijímat radu i kritiku, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Při zadávání námětů kromě výtvarného a technologického hlediska učitel zohledňuje i výchovu k zodpovědnému občanství a rozvoj žákova povědomí o národní a evropské kultuře i kulturách ostatních národů (např. práce s náměty lidového umění).

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci jsou vychování k důslednosti, pečlivosti a samostatnosti. Jsou vedeni k tomu, aby si vážili duchovních i materiálních hodnot, kulturního životního prostředí a snažili se ho chránit a zachovat budoucím generacím. Žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Znalost základů animace je součástí odborného růstu žáka a přínosem jeho budoucího uplatnění jako výtvarníka a designéra. Žák se učí nahlížet vlastní výtvarnou činnost z hlediska společenské uplatnitelnosti a možností praktického užití. Žák je veden k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti.

Matematické kompetence

Žák pracuje s geometrickými tělesy, zvětšováním a zmenšováním měřítka. Pracuje s měnícím se obrazem v časové posloupnosti. Tím rozvíjí logicko-matematické myšlení a prostorovou představivost. Efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi

Při zpracování návrhů žák pracuje s informacemi z různých zdrojů a různých druhů médií (knihy a odborné publikace, časopisy, noviny, fotografie, internet, film, obrazové a hudební nosiče). Uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost těchto zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím. Je mediálně gramotný.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žák uznává dodržování formálních pravidel diskuse na základě zásad demokratické společnosti, uznává práva druhých na svobodné vyjádření.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem trvale udržitelného rozvoje, který patři mezi priority EU, je příprava budoucí generace k vědomí odpovědnosti za zachování kvality životního prostředí a jeho složek.

Člověk a svět práce

Žák získává dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, vidí význam kolektivní činnosti, orientuje se při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Žák využívá internetu pro získávání informací k zadaným tématům, digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ chápe princip kinematografie a animace ▪ vytvoří animaci v zootropu ▪ má základní znalosti o české animované tvorbě a jejích zakladatelích ▪ vytvoří jednoduchou bločkovou animaci	Úvod do předmětu Pojmy kinematografie a animace Animační sekvence na páscích v přístroji zootrop Počátky české animace Jednoduchá bločková animace	10
▪ chápe princip znázornění pohybu ve statickém, nečasovém umění ▪ rozumí principu kresebné proměny a v praxi ji vytvoří ▪ dokáže stylizovat nakreslenou postavičku, umí nalézt ideální zjednodušení kresby	Pohyb ve statickém umění (kresba, malba, sochařství, komiks) Metamorfózy Kresebná stylizace	8

▪ chápe základní principy kresleného pohybu ▪ vytvoří kreslenou animaci chůze ▪ zná práci se skenerem a programem Premiere elements ▪ vytváří studie stylizovaných obličejů v různých výrazech a grimasách ▪ vytvoří kreslenou animaci běhu	Základní principy kresleného pohybu Animace chůze Skenování nakreslených fází a jejich úprava v Premiere elements Jednoduché výrazy obličeje a změny emocí Animace běhu	10
▪ má znalosti o studiu Bratři v triku a předních českých tvůrcích kresleného filmu ▪ chápe principy ploškové animace ▪ rozumí různým konstrukcím a technologiím ploškové loutky ▪ vytvoří ploškovou loutku	Studio Bratři v triku Úvod do technologie ploškové animace Plošková loutka	10
▪ chápe systém po-okénkové animace ▪ vytvoří krátkou animaci s vlastní ploškovou loutkou ▪ má znalosti o významných tvůrcích českých loutkových filmů	Po-okénkové natáčení ploškové animace Český loutkový animovaný film	8
▪ chápe základní principy digitální animace ▪ vytvoří krátká animační cvičení v programu Pivot figure animator ▪ vytvoří krátká cvičení v programu Easytoon	Principy digitální animace Digitální plošková animace – Pivot figure animator Digitální kreslená animace – Easytoon	6
▪ zná principy filmové kompozice ▪ vymyslí a vytvoří podklady pro svůj osobitý titulek ▪ vytvoří svůj vlastní krátký animovaný titulek	Základy komponování pohyblivých obrazů v prostoru i v čase Animovaný titulek – návrhy, výroba plošek a pozadí Natáčení animovaného titulku	10
▪ má znalosti o střihu video sekvencí, práci se zvukem a exportování videa. ▪ rozumí problematice formátů a velikostí videa ▪ vytvoří ozvučenou sekvenci složenou z titulku a všech natočených animací	Pokročilé metody úpravy videa v Premiere elements Filmové formáty	6

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ orientuje se ve světové animované tvorbě ▪ zná principy loutkové animace a příklady technologií animačních loutek	Světový animovaný film – osobnosti a dílo Technologie loutkové animace	12
▪ vytvoří jednoduchou drátkovou loutku ▪ zná základní principy nasvícení scény ▪ vytvoří krátkou loutkovou animaci	Výroba drátkové loutky Základy svícení Loutková animace	15
▪ chápe principy stavby filmového vyprávění ▪ dovede analyzovat shlédnuté filmy ▪ zná jednotlivé typy filmových záběrů, rozumí filmové kompozici	Úvod do vyprávění filmového příběhu, struktura a stavba děje Úvod do filmového záběrování, obrazové vyprávění příběhu	12
▪ seznámí se s pojmem obrázkový scénář a technický scénář ▪ vytvoří vlastní storyboard krátkého příběhu	Obrázkový scénář – storyboard	12
▪ vytvoří postavy a prostředí pro film podle svého storyboardu ▪ natočí svůj krátký film loutkovou, nebo ploškovou animací.	Výroba charakterů a prostředí pro vlastní krátký film. Natáčení krátkého filmu.	15
▪ chápe princip 3D cgi animace ▪ má přehled o historii 3D animace, významných dílech a tvůrcích ▪ seznámí se s programem Anim8or ▪ vytvoří objektové modely v programu Anim8or	Úvod do 3D cgi animace Historie 3D cgi animace Anim8or	15
▪ chápe princip objektové animace ▪ vytvoří vlastní objektovou animaci ▪ chápe princip pixilace ▪ vytvoří ve spolupráci se spolužáky jednoduchou pixilaci	Objektová animace Animace živého člověka – pixilace	15
▪ rozumí principu tvorby a postupu práce na animovaném filmu v profesionálním prostředí	Animace na profesionální úrovni.	6

▪ má přehled o nejpoužívanějších programech a prostředcích v animované a 3D tvorbě (Toon Boom, Maya, Sketchup atd.)	Nejpoužívanější software pro práci s animací a 3D	

Praktická cvičení – osnova vyučovacího předmětu

Školní vzdělávací program:	Scénografie
Kód a název oboru vzdělání:	82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba
Forma vzdělávání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	25 / 818
Platnost:	od 1. září 2022

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vyučování v předmětu praktická cvičení je poskytnout žákům na přiměřené úrovni potřebné vědomosti a dovednosti v praktické činnosti, které jim umožňují ověřovat si teoretické vědomosti, poznávat pracovní postupy a podmínky jednotlivých dílčích prací, rozvíjet výtvarně-řemeslné dovednosti, poznávat existující souvislosti a posuzovat vhodnost volby nástrojů a pomůcek, vlastní samostatnou prací realizovat návrhy výtvarníků, případně návrhy vlastní. Důležitou složkou výchovné stránky předmětu je poznání fyzické práce, rozvíjení dovednosti prakticky uplatňovat získané vědomosti, poznávací a pozorovací činnosti a provádění samostatné práce, což jsou základní předpoklady pro rozvíjení tvůrčích technických schopností žáka.

Cílovými vědomostmi jsou zásady bezpečnosti práce, zásady první pomoci, fyziologie práce, zásady použití měřidel, nástrojů a pomůcek pro jednotlivé technologické operace, jednotlivé etapy průběhu zakázky výrobním procesem, stav tvaru výrobku a technologie výroby. Žáci jsou vedeni k jednání v souladu se zásadami ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje.

Cílovými dovednostmi jsou dovednosti v ručním opracování dřeva a dalších materiálů, jednoduché dovednosti ve strojním obrábění, lepení, v používání základních měřidel, nástrojů a pomůcek, jednoduché dovednosti v technologických postupech. Stejně tak si žáci osvojí základní postupy ve 2D a 3D vizualizačních programech a práci s 3D tiskem či CNC laserem.

Výchovně vzdělávací cíle

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu praktická cvičení směřuje k tomu, aby žáci:

- znali zásady BOZP, PO, druhy ohrožení při práci, způsoby ochrany a prevence rizik při pracovních činnostech
- znali zásady první pomoci při úrazech a dokázali ji poskytnout
- znali zásady hygieny práce
- chápali význam životního prostředí a jeho ochrany
- jednali odpovědně a samostatně, aktivně a iniciativně
- uměli pracovat s výtvarnými návrhy

- uměli číst technologickou dokumentaci a pracovat s ní
- uměli volit vhodné materiály a technologické postupy
- pro vybrané technologie uměli volit vhodné nástroje
- prakticky ovládali modelářskou práci v různých materiálech
- dbali na estetický vzhled a účinnou adjustaci výrobku
- znali a dodržovali stanovené normy a předpisy
- znali technologické postupy výroby v dekoračních dílnách
- znali a používali vhodné způsoby povrchových úprav
- při práci v dílně používali předepsané ochranné pomůcky
- používali základní postupy při 3D tisku
- uměli vytvořit jednoduchou vizualizaci na PC

Charakteristika učiva

Obsah výuky je rozpracován do čtyř ročníků studia s dotací 5, 5, 7 a 8 hodin týdně. Směřuje k poznání materiálů, nářadí a strojního vybavení dílny. Žáci získávají formou praktické činnosti konkrétní představu o jednotlivých technologických operacích, osvojují si praktické dovednosti v oblasti realizace použitých technologií ve scénografii. Kultivují svůj cit pro estetické zpracování materiálu a výtvarný účin výrobku a prohlubují schopnost volby vhodných materiálů. Získávají manuální zručnost, kterou zpětně mohou uplatnit při řešení výtvarných návrhů. Hlouběji poznávají pracovní prostředí, způsoby organizace práce i ekonomická a ekologická hlediska. Důležitou součástí výuky ve všech ročnících je osvojení zásad bezpečnosti práce, hygieny a požární ochrany. Zároveň žáci po skončení tohoto úvodního tematického celku podpisují prohlášení o tom, že byli řádně poučeni o bezpečnostních předpisech. Neméně důležitou součástí výuky jsou i základy ekologie v souvislosti s technickými materiály, jejich použitím a případnou ekologickou likvidací odpadu. Učivo předmětu praktická cvičení úzce souvisí s obsahem předmětů, technologie, navrhování a scénické konstrukce.

Pojetí výuky

Organizační formou výuky je vyučovací hodina, výuka je podle možností rozvrhu slučována do větších bloků. Učitel podle struktury tematického celku volí vhodné vyučovací metody směřující k získání a prohloubení zručnosti a pracovních návyků. S tím souvisí návyky týkající se bezpečnosti práce a její hygieny. Vyučující využívá slovní výklad s praktickou ukázkou, která je vzhledem k náročnosti a bezpečnosti práce nezbytnou podmínkou. Ve vyšších ročnících je využíván systém samostatné práce pod přímým dohledem vyučujícího. Žáci jsou prakticky připravováni pro výkon odborných činností v oblasti realizace scénických návrhů.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je nastaveno v souladu s klasifikačním řádem školy a probíhá v několika formách. Hodnotí se známkováním, důležité je i hodnocení slovní. Samostatná práce žáků v hodinách je vyučujícím průběžně korigována, žák je upozorňován na nedostatky a je mu poskytnuta rada k jejich napravení. Oblasti

hodnocení jsou odbornost, kvalita práce, čistota a přesnost provedení, pečlivost, propracovanost, dodržení rozměrů a měřítka podle výtvarného návrhu, nápaditost a kreativita. Důležitou částí klasifikace žáka je i sebehodnocení a kolektivní hodnocení. Žáci jsou zároveň vedeni ke schopnosti sebereflexe a hodnocení nejen sami sebe, ale i ostatních spolužáků. Součástí hodnocení v prvním pololetí je kvalita dílenského zpracování klauzurní práce. V pololetní klasifikaci vyučující přihlíží také k zájmu žáka o předmět a jeho aktivitám souvisejícím s vyučováním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení nemusí odpovídat průměru jednotlivých dílčích hodnocení v průběhu pololetí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci jsou vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí, především ke komunikaci, k učení, práci a spolupráci s ostatními lidmi, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, k práci s informačními technologiemi a ke kompetenci k řešení praktických úkolů a pracovnímu uplatnění. Žáci si zvykají spolupracovat při řešení problémů s ostatními a s porozuměním sledovat praktické ukázky výrobních postupů. Jsou vedeni k formulaci a obhajobě svých názorů a postojů, zároveň k přijímání jiných názorů, případně kritického hodnocení. Dále jsou vedeni k dodržování odborné terminologie a k získávání informací potřebných k řešení technologických problémů. Jsou vedeni k pochopení významu životního prostředí pro člověka a jednání v duchu udržitelného rozvoje. Žáci si utvářejí odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělání, uvědomit si význam celoživotního vzdělávání.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni ke znalosti základních a pomocných materiálů, ke znalosti jejich složení, vlastností a jejich praktickému využití. Jsou vedeni k praktické znalosti nářadí, nástrojů a strojů v modelářské dílně, jejich správné obsluze a údržbě. Učí se zásadám bezpečné práce s ručními nástroji i na strojích. Pracují s výtvarnými návrhy a technickou dokumentací, volí vhodné materiály a technologie pro jejich realizaci. Znají technologické postupy výroby v dekoračních dílnách. Znají a používají vhodné způsoby povrchových úprav. Znají význam, účel a užitečnost vykonávané práce a její finanční a společenské ohodnocení.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou stimulováni k takovým osobním vlastnostem, které vedou k dobrému fungování a upevňování demokratické společnosti. To znamená k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami při zásadách přátelského chování k sobě navzájem, k ochotě komunikovat a uznat odlišný názor spolužáka a práva druhých na svobodné vyjádření.

Člověk a životní prostředí

Výuka předmětu se přímo podílí na vytváření návyků k dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje a vztahu k životnímu prostředí. Vede žáka k uvědomování si problematiky odpadu při dekorační výrobě – vznik, druhy, likvidace a způsoby minimalizace vzniku odpadů. Žáci se učí jednat hospodárně, uplatňovat kritéria efektivnosti, ale i hlediska ekologická.

Člověk a svět práce

Předmět praktická cvičení učí žáky zorientovat se ve světě práce jako celku, naučit je hodnotit jednotlivé faktory charakterizující obsah práce a srovnávat tyto faktory se svými předpoklady, dává přehled o možnostech uplatnění absolventů a o požadavcích na úroveň jejich profesních znalostí. Žáci si uvědomí dynamiku technického rozvoje oboru a nutnost celoživotního vzdělávání.

Informační a komunikační technologie

Žáci využívají moderní informační a komunikační technologie a jsou schopni vyhledávat informace z nejrůznějších informačních zdrojů. Dokáží pracovat s informacemi, analyzovat je, správně interpretovat a používat. Předmět dává žákům možnost orientovat se v nabídkách materiálů a různých komponentů, nářadí, strojů a jejich parametrů, norem, bezpečnostních a dalších předpisů.

Rozpis kompetencí a realizace učiva

I. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ orientuje se v provozu modelářské dílny ▪ zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany	Organizace modelářské dílny Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární ochrana	5
▪ získá základní přehled o používaných materiálech ▪ zná vlastnosti daných materiálů a umí je vhodně použít ▪ kombinuje různé druhy materiálů	Základní materiály	20
▪ umí zpracovat stříháním a lepením plochy materiálů ▪ je schopen navrhnout a vytvořit z papíru jak konkrétní objekt, tak abstraktní kompozici ▪ umí využít různé druhy papíru, kartonu	Práce s papírem	60
▪ orientuje se v textilních materiálech a umí jednotlivé materiály vhodně použít vzhledem k danému účelu ▪ ovládá ruční šití ▪ ovládá základy šití na šicím stroji	Práce s textilem	25
▪ umí navrhnout a vyrobit fantazijní masku na dané téma	Kašírování Maska	30

▪ ovládá postupy technologie kašírování		
▪ provádí postupy technologie povrchové úpravy krycí a transparentní ▪ je schopen konečné úpravy maket	Povrchové úpravy výrobku	20
▪ je schopen prezentovat vytvořený model formou fotodokumentace	Prezentace modelu	10

II. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	**Tematické celky**	**hodiny**
Žák: ▪ orientuje se v provozu modelářské dílny ▪ zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany ▪ teoreticky se seznámí s prací na dřevoobráběcích strojích ▪ umí obsluhovat jednotlivá strojní zařízení	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární ochrana Teorie práce a následná praxe na obráběcích strojích	10
▪ zná a umí zpracovat konstrukční spoje (čep a rozpor, spoj na kolík, čep a dlab, spoj na 45°, přeplátování), zná způsoby jejich použití ▪ vyrobí maketu vybraných scénických prvků podle technické dokumentace (dřevěného praktikáblu, fundusových schodů, fundusové šikmy v měřítku 1:10) ▪ ovládá řezání, hoblování, dlabání, vrtání, pilování, broušení	Výroba scénických dekoračních rámů Ruční opracování dřeva	20
▪ vyrobí model scénického nábytku v měřítku 1:10 ▪ vyrobí realistický model portálu nebo okna ve zvoleném měřítku ▪ zvládá práci s detailem v malém měřítku, přesně a pečlivě provádí jednotlivé operace	Model nábytku Model portálu/ okna	40
▪ zná jednotlivé kovové materiály používané v dekorační výrobě a způsoby jejich užití	Práce s kovem	15

▪ ovládá pájení, ohýbání a broušení kovových materiálů		
▪ provádí povrchovou úpravu a patinaci scénického modelu	Povrchové úpravy scénických modelů	15
▪ podle výtvarného návrhu vyrobí model abstraktní prostorové kompozice ▪ umí vhodně zvolit a kombinovat použité materiály (papír, dřevo, kov, textil, plasty, sádra, sklo, keramika, lepidla)	Variační a materiálové studie	20
▪ podle výtvarného návrhu a technické dokumentace vyrobí model scénického a kostýmního objektu ve zvoleném měřítku ▪ umí vhodně zvolit a kombinovat použité materiály	Model scénického a kostýmního objektu	25
▪ orientuje se v historickém vývoji písma ▪ orientuje se v základech práce s písmem, správně používá základní názvosloví ▪ rozlišuje psaná a konstruovaná písma ▪ zná základní zásady užití písma ▪ umí řádek správně rozpálit ▪ orientuje se v současných trendech v typografii	Základy práce s písmem	25

III. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ orientuje se v provozu modelářské dílny ▪ zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární ochrana	3
▪ orientuje se v problematice 3D tisku ▪ je schopen vizualizovat model pomocí modelářských PC programů a 3D tisku	3D modelování	32

▪ je schopen vytvořit 2D výkresové šablony použitelné pro CNC přístroje	CAD programy	28
▪ dokáže ve zvoleném měřítku a podle technické dokumentace vyrobit maketu divadelního prostoru ▪ zpracuje model jevištního portálu ▪ zvládne základy tvorby scénických maket	Maketa divadla v měřítku	21
▪ dokáže v měřítku vytvořit jemné detaily ▪ dbá na přesné dodržení měřítka a kompatibilitu prvků ▪ je schopen vyjádřit dramatickou situaci v modelu do konkrétně nespecifikovaného divadelního prostoru („black box“), a tak obhájit a ověřit její funkčnost	Model dramatické situace ve zvoleném měřítku	49
▪ vyrobí model scény podle výtvarného návrhu a technické dokumentace ▪ vyjádří v modelu variabilitu scény ▪ je schopen vyjádřit v modelu scénický fundus ▪ v modelu ověří možnosti jevištních technologií (točny, divadelních tahů, propadů, jevištních stolů apod.) ▪ počítá s proměnlivostí jevištního prostoru	Model dramatické situace v divadelním prostoru s přihlédnutím k jevištním technologiím	56
▪ je schopen vytvořit model fragment kostýmu či celý kostýmní celek v zadaném měřítku	Model divadelního kostýmu v měřítku	21
▪ ovládá základy teorie divadelního svícení ▪ je schopen jednoduchého divadelního nasvícení modelu	Práce s osvětlením v modelu	14
▪ je schopen prezentovat nasvícený model formou fotodokumentace	Prezentace modelu	14

IV. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	hodiny
Žák: ▪ orientuje se v provozu modelářské dílny ▪ zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany ▪ využívá odpovídající zařízení, pracuje s nástroji, stroji, pomůckami apod. v rámci jednotlivých pracovních operací	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární ochrana	3
▪ je schopen vyjádřit dramatickou situaci v kresbě, modelu, ve vizualizačních PC programech	Vizuální zpracování dramatické situace	32
▪ zpracuje model pro divadelní scénu do konkrétního divadelního prostoru podle výtvarných návrhů a technické dokumentace ▪ je schopen vytvořit plastický prostorový model v měřítku s využitím všech dostupných typologických scénických prvků	Model scénografického návrhu v měřítku v konkrétním divadelním prostoru	64
▪ zpracuje náznakový model nedivadelního prostoru v zadaném měřítku	Náznakový model nedivadelního prostoru	32
▪ ovládá v oboru aktuálně používané 3D vizualizační PC programy	Vizualizační 3D programy	40
▪ umí v modelu vyjádřit plasticitu scény, barevnost a atmosféru scény pomocí svícení	Práce s osvětlením v modelu	16
▪ je schopen prezentovat nasvícený model formou fotodokumentace ▪ dokáže v grafickém programu vytvořit portfolio včetně obrazové prezentace	Prezentace modelu	21
▪ je schopen vytvořit různé varianty scénografického návrhu a ověřit jejich funkčnost v náznakových studiích	Plastické studie	32

Materiální a personální zajištění výuky

Školní vzdělávací program: Scénografie
Kód a název oboru vzdělání: 82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba

Materiální podmínky

Střední uměleckoprůmyslová škola sídlí v budově na Žižkově náměstí společně s Vyšší odbornou školou uměleckoprůmyslovou. Budova školy se skládá ze tří, vzájemně stavebně a komunikačně propojených traktů, které spolu se sklady řeziva, krytým hřištěm a dvěma dvory tvoří uzavřený objekt. Budova má celkem 3 690 m^2 výukových ploch, z toho zaujímají 1 110 m^2 speciální ateliéry a učebny, 1 130 m^2 dílny a odborná pracoviště.

K dispozici jsou kvalitně vybavené odborné učebny, dílny a ateliéry, kreslírna pro figurální kreslení, modelovna, sádrovna, stříkací kabina s odsáváním, strojní a ruční dřevoobráběcí dílny, grafická dílna se satinýrkou a fotografická laboratoř, tělocvična, kryté hřiště a taneční sál. Strojní park i další vybavení jsou podle potřeby a možností průběžně obnovovány. Každá třída má vlastní kmenovou učebnu a každý obor vlastní učebnu, kreslírnu nebo ateliér, vlastní dílnu a vlastní sklad.

Všechny obory Vyšší odborné školy uměleckoprůmyslové a Střední uměleckoprůmyslové školy jsou vybaveny videopřehrávači, kopírkami, počítači s potřebným příslušenstvím (scannery, tiskárny atd.), digitálními i klasickými fotografickými přístroji. Pro výuku jazyků, dějin výtvarné kultury, případně dalších předmětů slouží audiovizuální učebna s velkoplošnou LCD obrazovkou napojenou na počítač, video a DVD přehrávač. K dispozici je také datový projektor, videokamera, DVD kamera a plotr A1.

Denně je v době provozu školy přístupná rozsáhlá studijní knihovna, která disponuje více než 4 000 svazků zejména odborné literatury z oblasti užitého umění, designu, malířství, sochařství, architektury, výtvarného umění obecně, dějin umění a řemesel, dále literaturou technickou a technologickou, řadou slovníků a encyklopedií odborně i všeobecně zaměřených, ponejvíce v jazyce českém ale i v dalších jazycích. Knižní fond obsahuje řadu vzácných unikátů. Knihovna je průběžně doplňována o nové publikace (ročně cca 100 – 120 titulů, náklad cca 30 000 Kč), odebírá rovněž cca 25 odborných domácích a zahraničních periodik. Ve výpůjčních hodinách je trvale přítomna odborná knihovnice. Vzhledem k tomu, že žákům jsou materiály půjčovány zpravidla pouze k místnímu studiu, je knihovna vybavena kopírkou. Při knihovně pracuje středisko vědecko-technických informací, které pořizuje pro potřebu pedagogů překlady a recenze ze zahraniční literatury a periodik, sleduje odborný tisk a zajišťuje styk školy s médii.

Škola je napojena na internet světelným kabelem. V době provozu školy je denně žákům a pedagogům přístupná internetová místnost se serverem, dvanácti počítači a tiskárnou v síti, s trvale přítomným odborným pracovníkem. Kabinety a třídy i kanceláře mají připojení pevné připojení na internet, k dispozici je i síť WI-Fi. K dispozici je dále speciální počítačová učebna s dalšími dvanácti počítači s příslušenstvím (scanner, tiskárny velkoformátový plotr atd.).

K vybavení školy patři i 3D tiskárny, 3D scanner, CNC obráběcí stroje, fotografický ateliér, několik keramických pecí a další moderní zařízení.

Škola má v objektu vlastní malou galerii, kde jsou pravidelně pořádány výstavy žáků a pedagogů, případně hostujících výtvarníků, je zde i bufet s občerstvením. Pro obohacení výuky tělesné výchovy je v suterénu k dispozici bazén pro relaxační plavání a bowlingová herna se dvěma drahami, kterou mohou žáci využívat i ve volných hodinách mezi vyučováním.

Personální podmínky

Personálně je vyučování zabezpečeno kvalifikovaným pedagogickým sborem, složeným jak z učitelů se vzděláním pedagogickým s požadovanými aprobacemi (všeobecně vzdělávací předměty, jazyky, občanská nauka, tělesná výchova), tak z odborníků podle jednotlivých odborných vyučovaných předmětů. Odborní učitelé jsou plně kvalifikovaní jak po stránce odborné, tak i po stránce pedagogické. Počet odborných učitelů ve sboru převládá. Jsou to profesionální výtvarníci (anatomie, figurální kresba, písmo, výtvarná příprava, modelování, navrhování, praktická cvičení, technologie atd.), techničtí odborníci (technologie, praktická cvičení a technické předměty), učitelé přírodních věd (fyzika, chemie, matematika, základy ekologie atd.), teoretičtí učitelé (dějepis, dějiny výtvarné kultury, občanská nauka) a řada dalších specialistů (základy fotografie, počítačová grafika atd.). Většina pedagogů má aprobaci na více předmětů, často i v různých odvětvích.

Pedagogové průběžně zvyšují svou kvalifikaci dalším studiem a vzděláváním (odborné kursy, semináře, další vysokoškolské studium apod.). Učitelé výtvarných předmětů jsou současně aktivní jako výtvarní umělci, často s vlastní publikační a výstavní činností. Také ostatní pedagogové, zejména odborní, jsou autory řady učebních textů a skript, případně výukových materiálů na CD a dalších publikací. Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný a plně aprobovaný. Také při přijímání případných nových členů sboru je dbáno na splnění náročných kritérií odborné kvalifikace, komunikačních schopností a pedagogické způsobilosti. Velkou část pedagogů školy tvoří její někdejší absolventi.

Vedení školy tvoří ředitel, zástupce ředitele a zástupkyně ředitele, kteří jsou také aktivními pedagogy. Členové pedagogického sboru tvoří podle předmětů, kterým vyučují, předmětové komise – výtvarnou, technickou, jazykovou, komisi přírodních věd a komisi předmětů všeobecně vzdělávacích. Vedoucí jednotlivých oborů (vždy výtvarníci) tvoří uměleckou radu školy. Členem umělecké rady je také předseda předmětové komise výtvarné.

Pro výuku některých speciálně odborných témat mohou být zváni do školy externí lektoři. Ve škole pracuje preventistka, která má na starost oblast problematiky sociálně patologických jevů. Působí zde také školní psycholožka.

Spolupráce se sociálními partnery

Školní vzdělávací program: Scénografie
Kód a název oboru vzdělání: 82-41-M/03 Scénická a výstavní tvorba

Spolupráce školy se sociálními partnery probíhá ve třech rovinách. Do první skupiny partnerů lze zařadit podniky a firmy, které zajišťují pro žáky prvních až třetích ročníků vždy v měsíci červnu třítýdenní souvislé praxe. Některé z těchto subjektů spolupracují se školou dlouhodobě (např. dílny Vinohradského a Národního divadla, Interiér Říčany), jiné sice opakovaně, avšak nikoli pravidelně, a další jednorázově. Skladba těchto subjektů se tak rok od roku mění a nelze ji předem naplánovat na léta dopředu, neboť se v mnohém řídí podle okamžité situace na trhu práce a podle potřeb a ochoty podniků a firem naše žáky krátkodobě zaměstnat. Řada z těchto firem také naše absolventy po maturitě přijímá do zaměstnaneckého poměru. Prozatím se vždy podařilo naše žáky na praxe umístit a nebývá s tím problém.

Druhou rovinou spolupráce se sociálními partnery je činnost lektorská a konzultační. Do školy jsou podle potřeby zváni odborní lektoři k jednorázovým seminářům a přednáškám odborným, technologickým a uměleckohistorickým, nebo z oblasti prevence zneužívání drog, návykových a zdraví škodlivých látek a dalších sociálně-patologických jevů. Řešení některých náročných úkolů, zejména pokud práce žáků souvisí s restaurováním, bývá konzultováno s odborníky a pracovníky odpovídajících státních institucí (Národní památkový ústav).

Třetí oblastí spolupráce školy se sociálními partnery je činnost zakázková. Vzhledem ke svému uměleckořemeslnému zaměření a výrobnímu vybavení může škola za přispění svých žáků realizovat nejrůznější zakázky pro veřejný sektor. Tyto zakázky se nejčastěji týkají vybavení mateřských školek, výzdoby veřejných budov a institucí, grafické a designérské činnosti, ale i mnoha dalších odvětví podle zaměření vzdělávacích programů školy. Významnou složkou této činnosti jsou granty Městské části Praha 3, zaměřené nejčastěji na zlepšování městského prostředí.

Škola spolupracuje také s řadou zahraničních partnerských škol v rámci projektů mezinárodní spolupráce Erasmus+ a Commenius – Socrates. Při zahraničních výstavách škola spolupracuje se Správou českých kulturních center a dalšími zahraničními partnery. Škola patří mezi školy přidružené k UNESCO, je členem Asociace středních a vyšších odborných škol s výtvarnými a uměleckořemeslnými obory a Asociace českých nábytkářů. Škola spolupracuje s Hospodářskou komorou ČR, kdy pracovníci HK ČR sledují průběh a výsledky maturitních zkoušek. Maturanti, kteří splní stanovená kritéria, obdrží po vykonání maturitní zkoušky osvědčení Hospodářské komory ČR.